სს „საქართველოს ბანკი და შვილობილი კომპანიები“
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

31 დეკემბერი, 2018 წ.
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 1
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 4
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება 5
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება 6

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა 8
2. მომზადების საფუძველი 9
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები 11
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები 40
5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ 47
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 51
7. საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები 51
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 52
9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები 53
10. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები 62
11. საინვესტიციო ქონება 64
12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები 65
13. გუდვილი 69
14. გადასახადები 71
15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები 74
16. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე 75
17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები 76
18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები 77
19. პირობითი ვალდებულებები 77
20. კაპიტალი 78
21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი 80
22. წმინდა შემოსავალი უძრავი ქონებიდან 81
23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 82
24. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 83
25. წმინდა არარეგულარული მუხლები 84
26. წილობრივი გადახდა 84
27. რისკის მართვა 87
28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება 107
29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 116
30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები 121
31. კაპიტალის ადეკვატურობა 122

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქართველოს ბანკისა“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს *„პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“* (*IESBA კოდექსი*) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე, ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და აუდიტზე დაყრდნობით ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბებისას, შესაბამისად ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვხატავთ. ქვემოთ, თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩვენივე აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რითაც შევაფასებდით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკებს, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ჩვენი აუდიტის პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების შედეგები, წარმოადგენს თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმალობაში
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება	
ვინაიდან მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის და ახლად მიღებული ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ („ფასს 9“) მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა კოპლექსურია და განსჯას საჭიროებს, ეს საკითხი აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხად მივიჩნიეთ. დანაკარგების გამო სესხების გაუფასურება გამოითვლება ერთდროულად კოლექტიური დარეზერვების მოდელითა და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე ინდივიდუალური სასესხო რეზერვის შექმნით, და აგრეთვე რეგრესული საპროგნოზო შეფასებების საფუძველზე. კოლექტიური და ინდივიდუალური დარეზერვება დამოკიდებულია მთელ რიგ დაშვებასა და განსჯაზე. მაგალითად: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელ მოდელში გამოყენებული სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და დაშვებები; სესხების გადანაწილება პირველ, მეორე და მესამე ეტაპებზე ფასს 9-ში წარმოდგენილი კრიტერიუმების	ჩვენ შევისწავლეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის პროცესი და შევაფასეთ კონტროლის იმ ძირითადი მექანიზმების მოწყობა და ქმედუნარიანობა, რომლებიც მოიცავდა ინდივიდუალური რეზერვის შექმნისთვის სესხების იდენტიფიკაციის, რისკის შესაბამისი დონის მიხედვით მსესხებლების კლასიფიკაციის და გაუფასურების ეტაპების, საკრედიტო მონიტორინგის, მონაცემთა სიზუსტისა და სისრულის კონტროლს. კონტროლის ავტომატიზებული მექანიზმების შემოწმებაში საინფორმაციო ტექნოლოგიების ჩვენი სპეციალისტები ჩავრთეთ. აუდიტის განმავლობაში, ძირითადად, შემდეგი საკითხები გავაანალიზეთ: შევაფასეთ საკრედიტო რისკის მოდელები და დაშვებები, რომლებიც გამოყენებულია დარეზერვების ძირითადი პარამეტრების დადგენისა და თითოეული პორტფელისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების განსაზღვრისთვის; შევაფასეთ ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელსაც იგი ეყრდნობა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ინდივიდუალურად და კოლექტიურად დადგენისას, რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით;

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმალობაში
მიხედვით; სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გავლენის შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები; დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების განსაზღვრა, უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით, და ინდივიდუალურად დადგენილი რეზერვების შეფასება, მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით. ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სიზუსტე და ადეკვატურობა. რეზერვის დადგენისას გამოყენებული განსჯისა და მოდელირების სხვადასხვა ხერხის გამო, დაშვებებმა და პროგნოზებმა შეიძლება განაპირობოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებული რეზერვი. მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია შესულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის დართულ მე-9 შენიშვნაში *„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“* და 22-ე შენიშვნაში *„რისკის მართვა“*.	შევამოწმეთ სესხების გადანაწილება გაუფასურების შესაბამის ეტაპებზე წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით შევამოწმეთ პროგნოზირებული სამომავლო ფულადი ნაკადები, უზრუნველყოფის საგნიდან მიღებული ფულადი ნაკადების ჩათვლით, რომლებიც უკავშირდება მომხმარებლებზე გაცემულ მნიშვნელოვნად გაუფასურებულ სესხებსა და ავანსებს. ჩვენს აუდიტის პროცედურებში შედიოდა ჯგუფის მიერ ფასს 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად შემუშავებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიის შეფასება, რომლითაც იგი გამოითვლის რეზერვებს მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე. ჩვენ შევაფასეთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული საკრედიტო რისკის ფაქტორები და ნორმები იმის დასადგენად, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა - ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად. შევაფასეთ საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმღვანელობის მიერ შერჩეული კრიტერიუმების გამოყენების თანმიმდევრულობა. კოლექტიურად შეფასებული რეზერვის შესამოწმებლად, მოდელირების ჩვენი შიდა სპეციალისტების მხარდაჭერით შევაფასეთ საბაზისო სტატისტიკური მოდელები, მთავარი ამოსავალი მონაცემები და

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმალობაში
	გამოყენებული დაშვებები და ასევე შევაფასეთ საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშებაში. ამასთანავე, გავაანალიზეთ მოდელების მთავარი ამოსავალი მონაცემების ცვლილების მიმართ რეზერვების მგრძნობელობა. ჩვენ შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ საკრედიტო რისკით მნიშვნელოვნად გაუფასურებული კორპორაციული კრედიტები და საფუძვლიანად შევამოწმეთ სამომავლო ფულადი ნაკადების შესახებ დაშვებები, უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებისა და მოსალოდნელი შედეგების დადგომის ალბათობების ჩათვლით. შევაფასეთ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების საკმარისობა და მართებულობა.

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმალობაში
საინვესტიციო ქონების შეფასება	
ჯგუფი საინვესტიციო უძრავი ქონებისთვის სამართლიანი ღირებულების მოდელს იყენებს. ჯგუფმა საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად პროფესიონალი შემფასებელი დაიქირავა. უძრავი ქონების შეფასებას ახასიათებს გაურკვევლობა და ეყრდნობა ვარაუდებს. ამასთან, ჯგუფის უძრავი ქონება ძირითადად საქართველოში მდებარეობს, სადაც მეორადი ბაზარი შედარებით არალიკვიდურია, რის გამოც იზრდება ამ შეფასებებში განსჯის გამოყენების აუცილებლობა. ეს შეფასებები, მათი დიდი მნიშვნელობისა და სუბიექტური ხასიათის გამო აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხია. საინვესტიციო ქონების შეფასების შესახებ ინფორმაცია ასახულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3 შენიშვნაში *„მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა“*, მე-11 შენიშვნაში *„საინვესტიციო ქონება“* და 28-ე შენიშვნაში *„სამართლიანი ღირებულების შეფასება“*.	ჯგუფის უძრავი ქონების ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე ობიექტების შესაფასებლად, რომლებიც შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ, დავიქირავეთ უძრავი ქონების შეფასების სპეციალისტები. სპეციალისტებმა ასევე შეაფასეს ჯგუფის მიერ დაქირავებული გარე შემფასებლების კომპეტენტურობა და ობიექტურობა, გაანალიზეს გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები და შეამოწმეს შემფასებლების მიერ წარმოდგენილი მონაცემები. რაც შეეხება ქონებას, რომლებიც არ ექვემდებარებოდა გარეშე სპეციალისტის მიერ ინდივიდუალურად შეფასება, შევამოწმეთ ხელმძღვანელობის დაშვებები საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ასეთი ობიექტების ფასების მერყეობის შესახებ. ეს დავასაბუთეთ გარეშე შემფასებლების მიერ მომზადებული ბაზრის მიმოხილვის ანგარიშების გაცნობით, ჯგუფის უძრავი ქონების პორტფელში გარკვევით და ემპირიული საბაზრო ინფორმაციის მოძიებით. განვიხილეთ, რამდენადაა აღიარებული შეფასების შედეგები და ჯგუფის განმარტებები საინვესტიციო ქონების შეფასებასთან დაკავშირებით.

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

სხვა ინფორმაცია ასახულია ჯგუფის 2018 წლის წლიურ ანგარიშში.

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული საღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.

- მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ კომპანიის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

აუდიტის კომიტეტს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ამასთანავე, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ შესაბამის გარანტიებს.

Building a better working world

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეული უარყოფითი შედეგები გადაწონის ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელს.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

13 მარტი, 2019 წ.

EY LLC
კოტე აფხაზის ქ. 44
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს „იუაი“
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეული უარყოფითი შედეგები გადაწონის ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელს.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

13 მარტი, 2019 წ.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2018	2017	2016
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	1,220,524	1,501,654	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,305,191	1,216,343	940,485
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	1,932,553	1,613,759	1,283,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	9	9,120,881	7,445,578	6,379,965
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	108,439	65,306	13,096
საინვესტიციო ქონება	11	155,183	202,534	152,596
გადახდილი ავანსები		50,068	55,953	12,452
ძირითადი საშუალებები	12	312,017	305,474	277,394
არამატერიალური აქტივები	12	76,569	50,948	35,814
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში		12,371	11,031	9,626
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		19,234	696	18,505
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	14	123	130	194
სხვა აქტივები	15	134,573	117,857	88,280
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		42,408	-	-
სულ აქტივები		**14,523,587**	**12,620,716**	**10,732,932**
ვალდებულებები				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	16	8,196,551	7,123,866	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	17	2,749,348	3,162,209	3,468,353
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	1,711,032	749,655	177,271
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		679	8,753	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	14	28,154	11,342	22,169
ანარიცხები	19	4,582	2,815	3,380
სხვა ვალდებულებები	15	102,213	80,157	55,103
სულ ვალდებულებები		**12,792,559**	**11,138,797**	**9,499,788**
კაპიტალი	20			
საწესდებო კაპიტალი		27,994	27,821	27,821
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		174,011	141,154	216,030
გამოსყიდული აქციები		(9)	(9)	(9)
სხვა რეზერვები		11,048	10,212	252
გაუნაწილებელი მოგება		1,517,984	1,302,741	975,314
ბანკის აქციონერებისთვის განკუთვნილი მთლიანი კაპიტალი		**1,731,028**	**1,481,919**	**1,219,408**
არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელები		-	-	13,736
სულ კაპიტალი		**1,731,028**	**1,481,919**	**1,233,144**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**14,523,587**	**12,620,716**	**10,732,932**

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე — გენერალური დირექტორი

დავით წიკლაური — ფინანსური დირექტორი

13 მარტი, 2019 წ.

8-124 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2018*	*2017*	*2016*
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	1,220,524	1,501,654	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,305,191	1,216,343	940,485
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	1,932,553	1,613,759	1,283,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	9	9,120,881	7,445,578	6,379,965
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	108,439	65,306	13,096
საინვესტიციო ქონება	11	155,183	202,534	152,596
გადახდილი ავანსები		50,068	55,953	12,452
ძირითადი საშუალებები	12	312,017	305,474	277,394
არამატერიალური აქტივები	12	76,569	50,948	35,814
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში		12,371	11,031	9,626
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		19,234	696	18,505
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	14	123	130	194
სხვა აქტივები	15	134,573	117,857	88,280
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		42,408	-	-
სულ აქტივები		**14,523,587**	**12,620,716**	**10,732,932**
ვალდებულებები				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	16	8,196,551	7,123,866	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	17	2,749,348	3,162,209	3,468,353
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	1,711,032	749,655	177,271
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		679	8,753	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	14	28,154	11,342	22,169
ანარიცხები	19	4,582	2,815	3,380
სხვა ვალდებულებები	15	102,213	80,157	55,103
სულ ვალდებულებები		**12,792,559**	**11,138,797**	**9,499,788**
კაპიტალი	20			
საწესდებო კაპიტალი		27,994	27,821	27,821
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		174,011	141,154	216,030
გამოსყიდული აქციები		(9)	(9)	(9)
სხვა რეზერვები		11,048	10,212	252
გაუნაწილებელი მოგება		1,517,984	1,302,741	975,314
ბანკის აქციონერებისთვის განკუთვნილი მთლიანი კაპიტალი		**1,731,028**	**1,481,919**	**1,219,408**
არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელები		-	-	13,736
სულ კაპიტალი		**1,731,028**	**1,481,919**	**1,233,144**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**14,523,587**	**12,620,716**	**10,732,932**

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე — გენერალური დირექტორი

დავით წიკლაური — ფინანსური დირექტორი

13 მარტი, 2019 წ.

8-124 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2018*	*2017*	*2016*
საპროცენტო შემოსავალი				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		1,124,611	965,614	806,641
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		136,115	113,276	90,589
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		28,705	17,031	7,933
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		17,947	9,464	2,879
		1,307,378	**1,105,385**	**908,042**
საპროცენტო ხარჯი				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე		(254,680)	(221,410)	(194,029)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები		(204,437)	(195,594)	(137,248)
გამოშვებული საგალო ფასიანი ქაღალდები		(110,762)	(43,834)	(41,583)
		(569,879)	**(460,838)**	**(372,860)**
ანაბრის დაზღვევის საკომისიო		(5,955)	-	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		**731,544**	**644,547**	**535,182**
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		223,320	191,000	168,386
საკომისიო ხარჯი		(93,796)	(74,730)	(58,496)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	21	**129,524**	**116,270**	**109,890**
წმინდა შემოსულობა უძრავი ქონებიდან	22	5,138	5,679	8,631
წმინდა ზარალი ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტიდან, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ახახვით		(1,023)	n/a	n/a
წმინდა შემოსულობა გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან		n/a	2,060	2,162
წმინდა შემოსულობა ფინანსური აქტივებიდან, რომლებიც აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით		(878)	n/a	n/a
წმინდა ზარალი (შემოსულობა) სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან		n/a	1,478	(634)
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	11, 12	190	7,336	(1,221)
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან:				
- გარიგებები		92,651	66,502	65,461
- საკურსო სხვაობები		33,009	19,238	18,307
სხვა წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯი)		2,898	(1,056)	1,912
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი		**131,985**	**101,237**	**94,618**
შემოსავალი		**993,053**	**862,054**	**739,690**
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	23	(202,225)	(186,885)	(153,760)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	23	(108,147)	(95,007)	(75,534)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(42,413)	(38,414)	(34,883)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(3,756)	(3,063)	(3,425)
საოპერაციო ხარჯები		**(356,541)**	**(323,369)**	**(267,602)**
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე		**636,512**	**538,685**	**472,088**

8-124 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2018*	*2017*	*2016*
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე		**636,512**	**538,685**	**472,088**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი /გაუფასურების რეზერვის ხარჯი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე	24	(140,192)	(156,558)	(155,366)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი /გაუფასურების რეზერვის ხარჯი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე	24	(164)	(475)	(161)
სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	24	(2,245)	n/a	n/a
სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი და ანარიცხები		(17,738)	(11,316)	(5,616)
რისკის ხარჯი		**(160,339)**	**(168,349)**	**(161,143)**
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე		**476,173**	**370,336**	**310,945**
წმინდა არარეგულარული მუხლები	25	(76,066)	(3,589)	(49,169)
მოგება მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე		**400,107**	**366,747**	**261,776**
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი	14	(56,579)	(27,840)	27,318
წლის მოგება		**343,528**	**338,907**	**289,094**
შემდეგი პირებისთვის მისაკუთვნებელი მოგება:				
- ბანკის აქციონერები		343,528	338,761	287,945
- არასაკონტროლო პაკეტების მფლობელები		-	146	1,149
		343,528	**338,907**	**289,094**
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე	20	12.3452	12.1803	10.3511

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2018*	*2017*	*2016*
წლის მოგება		**343,528**	**338,907**	**289,094**
სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი				
სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომელიც შემდეგ პერიოდებში რეკლასიფიცირდება მოგების ან ზარალის მუხლში:				
- სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		2,199	n/a	n/a
- გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდების არარეალიზებული გადაფასება		n/a	3,595	85,612
- რეალიზებული შემოსულობა ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		1,023	n/a	n/a
- არარეალიზებული შემოსულობა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში რეკლასიფიცირებული გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდებიდან		n/a	(2,058)	(28,143)
- ცვლილება იმ სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და რეკლასიფიცირებული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში		238	n/a	n/a
– (ზარალი) შემოსულობა საკურსო სხვაობებიდან		(4,825)	(3,259)	234
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	14	(265)	(551)	(5,019)
წმინდა სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც ხდება		**(1,630)**	**(2,273)**	**52,684**
სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებში მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება:				
- საინვესტიციო ქონებაში რეკლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების გადაფასება	11, 12	1,043	3,483	-
- წმინდა ზარალი ინვესტიციებიდან წილობრივ ინსტრუმენტებში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(2,525)	n/a	n/a
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	14	-	(781)	-
წმინდა სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც არ ხდება		**(1,482)**	**2,702**	**-**
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, წმინდა		**(3,112)**	**429**	**52,684**
პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი		**340,416**	**339,336**	**341,778**
მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც მიკუთვნებადია შემდეგი პირებისთვის:				
- ბანკის აქციონერები		340,416	339,190	339,938
- არასაკონტროლო პაკეტების მფლობელები		-	146	1,840
		340,416	**339,336**	**341,778**

8-124 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	განკუთვნილი ჯგუფის აქციონერებისთვის						*არასაკონ-ტროლო პაკეტის მფლობე-ლები*	*სულ კაპიტალი*
	საწესდებო კაპიტალი	*დამატებით შეტანილი კაპიტალი*	*გამოსყი-დული აქციები*	*სხვა რეზერ-ვები*	*გაუნაწი-ლებელი მოგება*	*სულ*		
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**27,821**	**297,300**	**(3)**	**(29,748)**	**887,665**	**1,183,035**	**11,896**	**1,194,931**
წლის მოგება	-	-	-	-	287,945	287,945	1,149	289,094
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი:	-	-	-	51,692	301	51,993	691	52,684
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**51,692**	**288,246**	**339,938**	**1,840**	**341,778**
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	38,195	-	-	-	38,195	-	38,195
ბანკის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	-	-	-	(200,597)	(200,597)	-	(200,597)
არასაკონტროლო პაკეტის შესყიდვა არსებულ შვილობილ კომპანიებში	-	-	-	(21,692)	-	(21,692)	-	(21,692)
განაცემები წილობრივი გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(119,465)	(6)	-	-	(119,471)	-	(119,471)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**27,821**	**216,030**	**(9)**	**252**	**975,314**	**1,219,408**	**13,736**	**1,233,144**
ფასს 15-ის ნაადრევად მიღების ეფექტი	-	-	-	-	(10,827)	(10,827)	-	(10,827)
1 იანვარი, 2017 წ.	**27,821**	**216,030**	**(9)**	**252**	**964,487**	**1,208,581**	**13,736**	**1,222,317**
წლის მოგება	-	-	-	-	338,761	338,761	146	338,907
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი:	-	-	-	936	(507)	429	-	429
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**936**	**338,254**	**339,190**	**146**	**339,336**
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	50,394	-	-	-	50,394	-	50,394
არსებულ შვილობილ კომპანიებში არასაკონტროლო წილების შეძენა	-	-	-	13,882	-	13,882	(13,882)	-
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს შეძენა	-	-	-	(4,858)	-	(4,858)	-	(4,858)
განაცემები წილობრივი გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(125,270)	-	-	-	(125,270)	-	(125,270)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**27,821**	**141,154**	**(9)**	**10,212**	**1,302,741**	**1,481,919**	**-**	**1,481,919**
ფასს 9-ზე გადასვლა (შენიშვნა 3)	-	-	-	3,268	(7,605)	(4,337)	-	(4,337)
1 იანვარი, 2018 წ.	**27,821**	**141,154**	**(9)**	**13,480**	**1,295,136**	**1,477,582**	**-**	**1,477,582**
წლის მოგება	-	-	-	-	343,528	343,528	-	343,528
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი:	-	-	-	(717)	(2,395)	(3,112)	-	(3,112)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**(717)**	**341,133**	**340,416**	**-**	**340,416**
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის გადატანა, წმინდა	-	-	-	(4,240)	4,240	-	-	-
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	82,483	-	-	-	82,483	-	82,483
ჯგუფის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	-	-	-	(120,000)	(120,000)	-	(120,000)
წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების გაყიდვა, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ჯორჯიან კაპიტალის აქციები	-	-	-	2,525	(2,525)	-	-	-
ბიზნესის გაყოფის შედეგად თანამშრომლებისთვის საინვესტიციო ბიზნესის აქციების გადაცემა	-	2,649	-	-	-	2,649	-	2,649
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 20)	173	13,145	-	-	-	13,318	-	13,318
განაცემები წილობრივი გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(65,420)	-	-	-	(65,420)	-	(65,420)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**27,994**	**174,011**	**(9)**	**11,048**	**1,517,984**	**1,731,028**	**-**	**1,731,028**

8-124 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2018*	*2017*	*2016*
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
მიღებული პროცენტი		1,286,400	1,086,379	894,996
გადახდილი პროცენტი		(571,907)	(458,060)	(410,417)
მიღებული საკომისიო		247,785	186,007	163,926
გადახდილი საკომისიო		(93,796)	(74,730)	(58,501)
წმინდა ფულადი ნაკადები უძრავი ქონებიდან		5,114	5,336	12,601
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებიდან		-	-	1,177
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან		-	-	2,091
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან		92,651	66,502	65,461
მომხმარებლებზე გაცემული ჩამოწერილი სესხების ამოღება	9	35,306	52,792	36,244
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)		18,617	(16,620)	(50,681)
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(152,189)	(136,014)	(121,198)
გადახდილი ზოგადი, ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯები		(111,379)	(81,666)	(73,887)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		**756,602**	**629,926**	**461,812**
საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(50,741)	(294,287)	(146,572)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		(1,707,438)	(1,456,372)	(719,819)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		(36,727)	(7,577)	2,291
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები		(90,749)	(12,980)	46,354
საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები		(469,057)	(271,170)	1,641,229
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		943,026	568,250	(831,549)
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე		902,776	1,436,334	357,110
სხვა ვალდებულებები		5,704	(4,799)	11,545
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		**253,396**	**587,325**	**822,401**
გადახდილი მოგების გადასახადი		(64,508)	(9,303)	(44,326)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**188,888**	**578,022**	**778,075**

8-124 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2018*	*2017*	*2016*
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები				
შვილობილი კომპანიების შესყიდვა, მიღებული ფულადი სახსრების გამოკლებით		-	(8,133)	-
დარჩენილი დაკავებული თანხების დაფარვა წინა წლის შესყიდვებიდან		-	-	(8,768)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების წმინდა შესყიდვა		(311,752)	(321,379)	(317,297)
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		85,143	11,067	4,455
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან		1,638	2,015	980
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(81,479)	(104,601)	(45,794)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**(306,450)**	**(421,031)**	**(366,424)**
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი				
გადახდილი დივიდენდები		(119,760)	(211)	(200,099)
განაცემები წილობრივი გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)		(65,420)	(125,270)	(119,471)
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 20)		13,318	-	-
დამატებითი წილების შესყიდვა არსებულ შვილობილ კომპანიებში		-	(21,701)	-
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		**(171,862)**	**(147,182)**	**(319,570)**
საგალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		8,374	4,675	18,307
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(80)	n/a	n/a
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება) ზრდა		**(281,130)**	**14,484**	**110,388**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	**1,501,654**	**1,487,170**	**1,376,782**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	**1,220,524**	**1,501,654**	**1,487,170**

8-124 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) 1994 წლის 21 ოქტომბერს დაარსდა, როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“) მიერ 1994 წლის 15 დეკემბერს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ და აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის 276 ფილიალი მოქმედებდა საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში (2017 წლის 31 დეკემბერი: 286, 2016 წლის 31 დეკემბერი: 278). ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქ. 29.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფი“ („შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო“, ყოფილი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკი ჰოლდინგი“) იყო ინგლისსა და უელსში დაფუძნებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია და წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას. 2012 წლის 28 თებერვლიდან შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეოს“ აქციები განთავსდა დიდი ბრიტანეთის ლისტინგის ორგანოს ოფიციალური სიის პრემიუმ ლისტინგის სეგმენტში და სავაჭრო სისტემაში დაშვებული იქნა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ლონდონის საფონდო ბირჟის“ რეგისტრირებული ფასიანი ქაღალდების ძირითად ბაზარზე.

2015 წლის აგვისტოში, მას შემდეგ, რაც სებ-მა განიზრახა საქართველოში მოქმედი ბანკების ინდივიდუალურად დარეგულირება და ამით ადგილობრივად დარეგულირებული საბანკო ერთეულების ინვესტიციების შეზღუდვა ისეთ შვილობილ კომპანიებში, რომლებიც არასაბანკო საქმიანობას ეწევიან, ბანკმა დაასრულა იურიდიული რესტრუქტურიზაცია. ამის შედეგად, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეომ“, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკის მშობელ კომპანიად დააფუძნა ახალი ჰოლდინგური კომპანია - სს „ბიჯეო ჯგუფი“ (შემდგომში „სს „ბიჯეო“).

2017 წლის 3 ივლისს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფმა“ განაცხადა, რომ 2018 წლის პირველი ნახევრის ბოლოსთვის იგი ორ მიმართულებად - ლონდონის ბირჟაზე დარეგისტრირებულ საბანკო ბიზნესის მიმართულებად - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფად“ და ლონდონის ბირჟაზე დარეგისტრირებულ საინვესტიციო ბიზნესის მიმართულებად - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ჯორჯია კაპიტალად“ დაიყოფოდა. აღნიშნული გაყოფა (შემდგომში „გაყოფა“) 2018 წლის 29 მაისს დასრულდა, რის შედეგადაც, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ (შემდგომში „შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“) გახდა სს „ბიჯეო ჯგუფის“ 100%-იანი მფლობელი, რომელიც ბანკის მთავარი აქციონერია. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას.

ბანკი და მისი დანარჩენი შვილობილი კომპანიები, ძირითადად, საქართველოსა და ბელარუსში დაფუძნებული კომპანიების ჯგუფია (შემდგომში „ჯგუფი“). მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი არის ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო ერთეული და მასზე მოდის ჯგუფის საქმიანობის დიდი წილი.

2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო“ ბანკის მთავარი აქციონერი იყო:

მფლობელი	*31 დეკემბერი 2018*	*31 დეკემბერი 2017*	*31 დეკემბერი 2016*
სს "ბიჯეო ჯგუფი"	79.78%	99.55%	99.55%
"ბიჯეო გრუფ ფლს"	19.78%	-	-
სხვა*	0.45%	0.45%	0.45%
სულ	**100.00%**	**100.00%**	**100.00%**

საქართველოს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული აქციები

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასსს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2018 წლის ანგარიშგებისთვის.

ბანკი და მისი საქართველოში მდებარე შვილობილი კომპანიები ვალდებულები არიან, ბუღალტრული აღრიცხვა აწარმოონ და ფინანსური ანგარიშგება მარეგულირებელი ორგანოსთვის მოამზადონ ქართულ ლარში, ხოლო ბანკის საქართველოს ფარგლებს გარეთ მდებარე შვილობილი კომპანიები ამას შესაბამის ადგილობრივ ვალუტებში ახორციელებენ. ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, შემდეგი გამონაკლისებით:

- ფინანსური აქტივებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, და საინვესტიციო უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება;
- სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეფასება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით;
- გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების შეფასება თვითღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარი“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ბანკის დირექტორთა საბჭომ შეაფასა, ჯგუფს შესწევს თუ არა უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და მიაჩნია, რომ ჯგუფს აქვს საკმარისი რესურსი, გააგრძელოს საქმიანობა ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან მინიმუმ 12 თვის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ განჭვრეტად მომავალში. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი და მეკავშირე კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ შვილობილ და მეკავშირე კომპანიებს მოიცავს:

შვილობილი კომპანიები	ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.	რეგისტრაციის ქვეყანა	სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეძენის თარიღი
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გაერთიანებულ სამეფოში	100.00%	100.00%	100.00%	გაერთიანებული სამეფო	ინფორმირება და საბაზრო კვლევა	17/8/2010	–
აიპ ფონდი „სიცოცხლის ხე“	100.00%	100.00%	100.00%	საქართველო	საქველმოქმედო საქმიანობა	25/8/2008	–
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში	100.00%	100.00%	100.00%	უნგრეთი	წარმომადგენლობა	18/6/2012	–
სს "საქართველოს ბანკის" წარმომადგენლობა თურქეთში	100.00%	100.00%	100.00%	თურქეთი	წარმომადგენლობა	25/12/2013	–
შპს "საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია"	100.00%	100.00%	100.00%	ისრაელი	ინფორმირება და საბაზრო კვლევა	9/2/2009	–
შპს "პროფესიული საკალათბურთო კლუბი დინამო თბილისი"	(ა)	100.00%	100.00%	საქართველო	სპორტი	10/1/2011	–
შპს "საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი"	100.00%	100.00%	100.00%	საქართველო	განათლება	15/10/2013	–
"ბენდერლოკ ინვესტმენტ ლიმიტედი"	100.00%	100.00%	100.00%	კვიპროსი	ინვესტიციები	12/5/2009	13/10/2009
სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკი"	99.98%	99.98%	79.99%	ბელარუსი	საბანკო საქმიანობა	16/4/1992	3/6/2008
შპს "ბელარუსის ეროვნული ბანკის ლიზინგი"	99.90%	99.90%	99.90%	ბელარუსი	ლიზინგი	30/3/2006	3/6/2008
შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“ (ბ)	100.00%	100.00%	-	საქართველო	ლიზინგი	29/10/2001	31/12/2004
პრაიმ ლიზინგი (ბ)	100.00%	100.00%	-	საქართველო	ლიზინგი	27/1/2012	21/1/2015

მეკავშირე კომპანიები	ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2016 წ.	რეგისტრაციის ქვეყანა	სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეძენის თარიღი
სს "კრედიტინფო"	21.08%	21.08%	19.11%	საქართველო	ფინანსური შუამავლობა	14/2/2005	14/2/2005

(ა) 2018 წელს სს „საქართველოს ბანკმა“ გაყიდა თავისი ინვესტიცია პროფესიონალურ საკალათბურთო კლუბ „დინამო თბილისში“.

(ბ) 2017 წლის ივნისში ბანკმა შეისყიდა საქართველოს სალიზინგო კომპანია.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფი ახდენს შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაციას მასზე კონტროლის შეძენისთანავე. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ჯგუფს აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე (ანუ უფლებები მას მიმდინარე მომენტში საშუალებას აძლევენ მართოს ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა);
- ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგების მიღების უფლება ან მგრძნობელობა; და
- შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე ახორციელებს თუ არა კონტროლს, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან საკონტრაქტო გარიგებები;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები;

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შემოსავალი და ხარჯები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შეთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შვილობილი საწარმოს კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი:

- ჩამოწერს შვილობილი კომპანიის აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს,
- ჩამოწერს არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას
- ჩამოწერს კაპიტალში ასახულ ჯამურ საკურსო სხვაობებს,
- ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას
- ასახავს ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას
- ასახავს მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას
- ასევე მოახდენს მშობელი კომპანიის სხვა სრულ შემოსავალში ადრე ასახული კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, ან გაუნაწილებელ მოგებაზე, როგორც ეს საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, ჯგუფს პირდაპირ რომ გაესხვისებინა შესაბამისი აქტივები ან ჩამოეწერა ვალდებულებები.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება გამოითვლება შემდეგი კომპონენტების დაჯგუფებით: შესყიდვის დღეს სამართლიანი ღირებულებით გადახდილი საფასური და შეძენილი კომპანიის ნებისმიერი უმცირესობის წილის მოცულობა. საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, ჯგუფი შეძენილი კომპანიის არასაკონტროლო პაკეტს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ან ამოცნობადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილის შესაბამისად, ხოლო არასაკონტროლო პაკეტის სხვა კომპონენტებს - მათი შეძენის თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით. შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების აღიარება ხდება მათი გაწევისთანავე და შედის ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

როდესაც ჯგუფი შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული საკონტრაქტო ვალდებულებების, ეკონომიკური გარემოებებისა და რელევანტური პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში.

თუ საწარმოთა გაერთიანება ეტაპობრივად მოხდა, მფლობელობაში არსებული სააქციო წილი გადაფასდება შესყიდვის თარიღისთვის მის სამართლიან ღირებულებამდე და მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. მისი გათვალისწინება შემდეგ გუდვილის განსაზღვრის დროს ხდება.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას შემძენის მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შეძენის თარიღისათვის. პირობითი საფასური, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს და შეესაბამება ფასს (IFRS) 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები აისახება მოგებაში ან ზარალში, ან როგორც სხვა სრული შემოსავლის ცვლილება. იმ შემთხვევაში თუ პირობითი ანაზღაურება არ შეესაბამება ფასს 9-ს, იგი ფასდება შესაბამისი ფასს-ის მიხედვით. პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და შემდგომი ცვლილებებიც აღირიცხება კაპიტალში.

გუდვილის აღიარება თავდაპირველად ხდება თვითღირებულებით, და ტოლია წმინდა ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულების ზემოთ გადახდილი ნამეტი ღირებულებისა (სხვაობა უმცირესობის და მფლობელობაში ადრე არსებულ ნებისმიერ წილში გადახდილ და ნაკისრი ანაზღაურების ჯამს და წმინდა შეძენილ აქტივებსა და ნაკისრ ვალდებულებებს შორის). თუ შეძენილი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მეტია მთლიანად გადახდილ ანაზღაურებაზე, ჯგუფი ხელახლა აფასებს, სწორად ამოიცნო თუ არა ყველა შეძენილი აქტივი და ნაკისრი ვალდებულება და გადასინჯავს შეძენის თარიღისთვის ასაღიარებელი თანხების შესაფასებლად გამოყენებულ პროცედურას. თუ ხელახალი შეფასების შედეგად წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მაინც გადააჭარბებს მთლიანად გადახდილ საზღაურს, მაშინ ხდება შემოსულობის აღიარება მოგებაში ან ზარალში.

პირველადი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი. გაუფასურების დადგენის მიზნებისათვის, საწარმოთა გაერთიანებისას წარმოქმნილი გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულებზე, რომლებიც, როგორც მოსალოდნელია, ისარგებლებენ გაერთიანებით, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ბიზნეს ერთეულებს შეძენილი საწარმოს სხვა აქტივები მიეკუთვნება, თუ ვალდებულებები.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი (გაგრძელება)

როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოთა გაერთიანება

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოთა გაერთიანებები აღირიცხება კაპიტალის წილების გაერთიანების მეთოდით წინა პერიოდების გადაანგარიშების გარეშე საერთო კონტროლის ქვეშ გაერთიანების თარიღამდე, რათა გაერთიანება ისე აისახოს, თითქოს ის მოხდა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული უადრესი პერიოდის დასაწყისიდან, მიუხედავად გაერთიანების რეალური თარიღისა.

როდესაც ჯგუფი შეიძენს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოს, გასაერთიანებელი საწარმოების აქტივები და ვალდებულებები აისახება მათი საბალანსო ღირებულებებით. საწარმოთა გაერთიანების შედეგად გუდვილის აღიარება არ ხდება. გადახდილ/გადაცემულ ღირებულებას და კაპიტალის შეძენილ წილს შორის ნებისმიერი სხვაობა აისახება საკუთარ კაპიტალში. საწარმოთა გაერთიანების შედეგი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ჯგუფი ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები გაიანგარიშება კაპიტალ-მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ჯგუფის წილი აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ჯგუფის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ტრანსაქციებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ჯგუფის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ ტრანსაქცია არ ამტკიცებს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია ხდება მეკავშირე კომპანია, ინვესტიცია გადაფასდება სამართლიან ღირებულებამდე და მანამდე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ყველა შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

ჯგუფი ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორიცაა სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მომხმარებლებზე გაცემული გარკვეული სესხები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო უძრავი ქონება) აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ყოველი საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღით. გარდა ამისა, ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას:

- დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

ფასს 9 ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ჯგუფს არ გადაუანგარიშებია 2017 წლის შედარებადი ინფორმაცია ფასს 9-ის მოქმედების არეალში მოქცეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ამიტომ 2017 წლის შედარებადი ინფორმაცია გაცხადებულია ბასს 39-ის შესაბამისად და არ ედრება 2018 წლისთვის წარმოდგენილ ინფორმაციას. ფასს 9-ის მიღების შედეგად წარმოშობილი სხვაობები პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაშია აღიარებული 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით და მოცემულია ქვემოთ: ბასს 39-ით გათვალისწინებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც 2017 და 2016 ფინანსურ წლებს უკავშირდება, წარმოდგენილია წინა წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ფასს 9 არ ახდენს გავლენას საზედამხედველო კაპიტალზე და კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე.

ცვლილებები კლასიფიკაციასა და შეფასებაში

ფასს 9 მოითხოვს წილობრივი ინსტრუმენტებისა და, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გარდა, ყველა ფინანსური აქტივის შეფასებას ჯგუფის მიერ ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელის და ასევე ამ ინსტრუმენტებზე სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავისებურებების საფუძველზე. ბასს 39-ის შეფასების კატეგორიები ჩაანაცვლა შემდეგმა:

- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავალო ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წილობრივი ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანის გარეშე; და
- ამორტიზებული ღირებულება.

ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვა მეტწილად იგივე რჩება, რაც ბასს 39-ითაა გათვალისწინებული.

ფასს 9-ის მიხედვით, ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები აღარ არის გამიჯნული დაკავშირებული ძირითადი ფინანსური აქტივისგან. ამის მაგივრად ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ხდება ბიზნესმოდელისა და მათი სახელშეკრულებო ვადების საფუძველზე, როგორც ქვემოთაა განმარტებული. ფინანსურ ვალდებულებებში და არაფინანსურ ძირითად ხელშეკრულებებში ჩართული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვა არ შეცვლილა.

კლასიფიკაცია და შეფასება

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და აქტივის სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას (გაგრძელება)
თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე. ი. 1 დონის ამოსავალი მონაცემი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ჯგუფი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც შემოსულობას ან ზარალს.
- ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფი ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მონაცემები გახდება ბაზარზე მოპოვებადი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსური აქტივებს თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი ორი პირობა:
- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად;
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე.

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ.

ბიზნესმოდელი

ფასს 9-ის მიხედვით სამი ბიზნესმოდელი არსებობს:
- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად: მისი მიზანია აქტივის ფლობა ვადის ამოწურვამდე საპროცენტო შემოსავლის, კონტრაჰენტისგან ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდების მისაღებად.
- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად: ეს მოდელი ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის მოდელის მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ საწარმომ შეიძლება გადაწყვიტოს თავისი ყველა ან ზოგიერთი აქტივის გაყიდვა მათი ვადის ამოწურვამდე, გარემოებების ცვლილების გამო, ან აქტივების ფლობა ლიკვიდურობის მიზნით.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის“ ან „ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობის“ კრიტერიუმებს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ბიზნესმოდელის შესაფასებლად საჭიროა შეფასების თარიღისთვის არსებულ ფაქტებსა და გარემოებებზე დაყრდნობით გადაწყვეტილების მიღება. ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, ინსტრუმენტის თითოეული ტიპის აგრეგირებული პორტფელების, დონეზე და ეყრდნობა დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს. ჯგუფმა განიხილა რაოდენობრივი (მაგ. გაყიდვების მოსალოდნელი ინტენსიურობა და მოცულობა) და ხარისხობრივი ფაქტორები, მაგალითად, როგორ ხდება ბიზნესმოდელის ეფექტურობის და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და ანგარიშგება ხელმძღვანელობის ზედა რგოლისთვის, რისკები, რომლებიც ამ ბიზნესმოდელის ეფექტურობაზე მოქმედებს და, განსაკუთრებით, როგორ იმართება ეს რისკები; და როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების შრომის ანაზღაურება.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი ფლობილია ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად“ ბიზნესმოდელის ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად“ ბიზნესმოდელის ფარგლებში, მაშინ კლასიფიკაციის განსაზღვრისთვის თავდაპირველი აღიარებისას საჭიროა იმის შეფასება, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოდგენს თუ არა. SPPI ტესტირება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე ხდება.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, შეესაბამება მთავარ საკრედიტო შეთანხმებას. პროცენტი არის ფულის დროითი ღირებულებისა და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია. იგი ასევე შეიძლება მოიცავდეს დაკრედიტებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი) და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების (მაგ. ადმინისტრაციული დანახარჯები) ანაზღაურებას, და ასევე ძირითად საკრედიტო შეთანხმებით გათვალისწინებულ მოგების მარჟას.

იმის შესაფასებლად, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებია (SPPI) თუ არა, ჯგუფი განიხილავს, ხომ არ შეიცავს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები ისეთი პირობას, რომელმაც შეიძლება შეცვალოს ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში წარმოშობილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის დრო ან სიდიდე, რამაც, შესაძლოა, გავლენა მოახდინოს იმაზე, ჩაითვლება თუ არა, რომ ინსტრუმენტმა გაიარა SPPI ტესტირება.

თუ ფინანსური აქტივები SPPI ტესტირებას ვერ გაივლის, ისინი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ხოლო მიღებული პროცენტის აღიარება ხდება სხვა საპროცენტო შემოსავალში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

პირველ და მეორე ეტაპებზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი საპროცენტო შემოსავალს გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. მესამე ეტაპზე მყოფი ფინანსური აქტივების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ანუ მთლიან საბალანსო ღირებულებას გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი). ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირდება, როგორც მხოლოდ შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამ შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ფასს 9-ის შედეგად ბუღალტრული აღრიცხვის 1-ელ საერთაშორისო სტანდარტში (ბასს 1) „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ შესული ცვლილებების გამო ჯგუფი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ცალკე წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავალს, რომელსაც გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI)

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), როდესაც კმაყოფილდება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ფინანსური აქტივების გაყიდვით და ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობით ლიკვიდურობის მართვის მიზნებისთვის;
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

ეს ინსტრუმენტები მოიცავს აქტივებს, რომლებიც ბასს 39-ის მიხედვით ადრე კლასიფიცირებული იყო, როგორც გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.

სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორითაც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

წილობრივი ინსტრუმენტები რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულია, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ოფციონი

თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი ახდენს თავისი წილობრივი ინსტრუმენტების შეუქცევადად კლასიფიცირებას წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი აკმაყოფილებენ ბასს 32-ით *„ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“* მიხედვით „კაპიტალის“ განმარტებას და მათი ფლობის მიზანი არ არის ვაჭრობა. თითოეული ინსტრუმენტისთვის კლასიფიკაცია ცალკე ხდება.

ამ წილობრივ ინსტრუმენტებზე მიღებული შემოსულობა და ზარალი არასდროს გადაიტანება მოგებაში ან ზარალში. დივიდენდების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. წილობრივი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, არ ექვემდებარება გაუფასურების შემოწმებას.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ისეთი ბიზნესმოდელით მართული ფინანსური აქტივების ჯგუფები, რომლის მიზანი არც ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობაა და არც ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა და გაყიდვა, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ჯგუფი სხვადასხვა კონტრაჰენტთან აქვს გარიგებები წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის სვოპებს, ფორვარდებს და სხვა მსგავს ინსტრუმენტებს. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება აქტივებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში წმინდა ცვლილებები აისახება ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობაში / ზარალში, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, გარდა უცხოური ვალუტის წარმოებულებიდან მიღებული შემოსულობისა / ზარალისა, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში.

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფის ვალდებულება თითოეული გარანტიის მიხედვით ფასდება ან თავდაპირველად აღიარებული თანხით, რომელსაც აკლდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული კუმულაციური ამორტიზაცია, ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით, იმისდა მიხედვით, თუ რომელია უფრო მეტია.

ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთმანეთთან გაიქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ცენტრალური ბანკების მიმართ მოთხოვნებს, გარდა მათში განთავსებული სავალდებულო რეზერვებისა, მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, რომლებსაც აქვს წარმოქმნიდან 90-დღიანი ვადა, კონტრაქტის მიხედვით უფლებრივად არ იტვირთება და თავისუფლად არის კონვერტირებადი ფულის გარკვეულ ოდენობად.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებებისა და მომხმარებლების წინაშე (მარტივი თამასუქების ჩათვლით). აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის რეალური ღირებულებით, რასაც აკლდება შესაბამის ოპერაციასთან პირდაპირ დაკავშირებული თანხები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი წარმოადგენს ბანკის მიერ საერთაშორისო ან ადგილობრივი საფინანსო ბაზრებიდან მოზიდულ გრძელვადიან ფულად სახსრებს. ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული ვალის მფლობელებს სხვა კრედიტორებთან შედარებით ექნებათ სესხის დაფარვის უფრო დაბალი პრიორიტეტი. სუბორდინირებული ვალი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

იჯარა

i. ფინანსური იჯარა – ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომელიც იჯარის საგნის საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს გადასცემს, ფინანსურ იჯარად მიიჩნევა. ჯგუფი ფინანსური იჯარაზე დავალიანებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის თანხის ოდენობით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან. მინიმალური საიჯარო გადასახადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლისას დისკონტირების ფაქტორად გამოიყენება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების პირველად შეფასებაში. მიღებული საიჯარო გადასახდელები გადანაწილდება ფინანსურ იჯარასა და დაუფარავი საიჯარო გადასახდელების შემცირებას შორის. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი მიმდინარე წმინდა ინვესტიციაზე.

ii. საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა ადმინისტრაციულ და საოპერაციო ხარჯებში.

iii. საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

ჯგუფი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში, როგორც სხვა შემოსავლისა. მოიჯარისათვის წამახალისებელ ფაქტორებზე ჯამური დანახარჯის აღიარება ხდება, როგორც საიჯარო შემოსავლის წრფივი მეთოდით შემცირება იჯარის ვადის განმავლობაში. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მიღების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

გაუფასურების შეფასებაში შესული ცვლილებები

ფასს 9-ის მიღებამ საფუძვლიანად შეცვალა ჯგუფის მიერ სესხის გაუფასურების აღრიცხვა, რადგან ბასს 39-ის განცდილი ზარალის მიდგომა ჩაანაცვლა საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიდგომით. ფასს 9-ის მიხედვით, ჯგუფს მოეთხოვება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღრიცხვა თავისი ყველა სავალო ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე, ასევე სასესხო დავალიანებასა და ფინანსურ გარანტიებზე. რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში. თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის გაუფასურების დადგენის მეთოდი და ფასს 9-ის გამოყენების რაოდენობრივი გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფმა შექმნა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, რომლებიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, სავალო ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და ფინანსური გარანტიებისთვის, აკრედიტივებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის (შემდგომში ერთობლივად იწოდება „ფინანსურ ინსტრუმენტებად“). ეს ეწინააღმდეგება ბასს 39-ის გაუფასურების მოდელს, რომელიც არ ვრცელდებოდა გარებალანსურ ფინანსურ ვალდებულებებზე, რადგან მათზე მოქმედებდა ბასს 37-ის მოთხოვნები: *ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები.* ჯგუფი გამარტივებულ მიდგომას იყენებს სავაჭრო, საიჯარო და სხვა დებიტორული დავალიანებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის და აღრიცხავს მათი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ ზარალს.

გაუფასურების ზარალის და რეზერვის განსაზღვრა განცდილი საკრედიტო ზარალის მოდელიდან, რომლის მიხედვითაც საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც დგება ბასს 39-ით განმარტებული ზარალის დადგომის შემთხვევა, გადაინაცვლებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელზე, რომელსაც ფასს 9 ითვალისწინებს და რომლის მიხედვითაც ანარიცხების შექმნა ხდება ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას. ფასს 9-ის მიხედვით, ჯგუფი ჯერ ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდეგ ის კოლექტიურად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც არის მნიშვნელოვანი, მაგრამ რომელთა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ინდივიდუალური შეფასების მიხედვით, არ არსებობს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი ეტაპობრივი მიდგომა

ფასს 9-მ შემოიღო სამეტაპიანი მიდგომა შექმნის ან შესყიდვის თარიღისთვის მოქმედი (შემოსავლიანი) ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისადმი. ეს მიდგომა შემდეგი სამი ეტაპისგან შედგება:

- პირველი ეტაპი: ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12-თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- მეორე ეტაპი: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ ეტაპზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდია გასათვალისწინებელი პირველი ეტაპის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე ეტაპზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.
- მესამე ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე ეტაპზე. ჯგუფი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

ფასს 9-ის გაუფასურებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოქმედების არეალში მოქცეული ფინანსური ინსტრუმენტები ზემოთ წარმოდგენილი სამი ეტაპიდან ერთ-ერთში კლასიფიცირდება. შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული თუ არ არის, ახლად წარმოქმნილი აქტივები კლასიფიცირდება პირველ ეტაპად და ამ ეტაპზე მანამ, სანამ ჩაითვლება, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც აქტივი გადადის მე-2 ეტაპზე.

შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ითვალისწინებს ფინანსური აქტივის ყველა სახელშეკრულებო პირობას და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად, თუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით. შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ აქტივად აღიარებული აქტივი ამ სტატუსს ჩამოწერამდე შეინარჩუნებს.

ფასს 9-ასთან დაკავშირებით გამოყენებული ძირითადი შეფასებები და ვარაუდები წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ჯგუფის მიერ აქტივის აღიარება ხდება მონაწილეობის შენარჩუნების პირობით. მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით

როდესაც უწყვეტი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია

ჯგუფი ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების რესტრუქტურიზაციას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. ასეთ დროს ჯგუფი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე აფასებს, ახალი პირობები არის თუ არა არსებითად განსხვავებული თავდაპირველი პირობებისგან. როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუკი გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხების კლასიფიცირება ხდება 1-ელ ეტაპად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისთვის, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ახალი სესხი ითვლება შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ სესხად.

ჯგუფი შემდეგ ფაქტორებს ითვალისწინებს იმის გადასაწყვეტად, ჩამოწეროს (შეწყვიტოს აღიარება) თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტი:

- სესხის ვალუტის ცვლილება;
- საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება;
- წილობრივი მახასიათებლის შემოტანა;
- კონტრაჰენტის შეცვლა;
- თუ მოდიფიკაცია იმგვარია, რომ ინსტრუმენტი აღარ დააკმაყოფილებდა SPPI კრიტერიუმს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

თუ პირობები არსებითად განსხვავებული არ არის, რესტრუქტურიზაცია ან მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას და ჯგუფი გადაიანგარიშებს მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებას ფინანსური აქტივის გადაფასებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს საპროცენტო შემოსავალში აღიარებს. ახალი მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულება გამოითვლება მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება და სესხების მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ჯგუფი დათმობაზე მიდის და, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სიძნელეები აქვს, ცვლის სესხის თავდაპირველ პირობებს, ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს ან იძულებითი ღონისძიების გზით მიიღოს უზრუნველყოფის საგანი. ჯგუფი იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავს იკავებს მაშინ, როდესაც მიდის ასეთ დათმობებსა და მოდიფიკაციებზე მსესხებლის არსებული ან მოსალოდნელი ფინანსური სიძნელეების პასუხად და, მსესხებელი ფინანსურად გამართული რომ ყოფილიყო, ჯგუფი ამ პირობებს არ დათანხმდებოდა. იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება შესაძლოა მოიცავდეს სესხის დაფარვის გადავადებას და სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც გაანგარიშებულია პირობების მოდიფიკაციამდე. აქტივები, რომლებზეც ხდება იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება, მიეკუთვნება მე-3 ეტაპს. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, თუ რამდენ ხანს დარჩება აქტივი ამ კატეგორიაში, მიიღება ინდივიდუალურად კომერციული და მცირე და საშუალო ზომის სესხების შემთხვევაში, ხოლო დანარჩენი სესხების შემთხვევაში, მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული გადახდაა საჭირო იმისთვის, რომ სესხი ამ კატეგორიიდან მე-2 ეტაპზე გადავიდეს. სესხის მე-2 ეტაპზე გადასვლის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, თუმცა, პირველ ეტაპზე გადატანამდე ასეთი აქტივები მე-2 ეტაპზე რჩება მინიმუმ 12-თვიანი საცდელი ვადით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, გათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გრძელვადიან აქტივებსა და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფს გასაყიდად არსებულის კატეგორიას ჯგუფი იმ შემთხვევაში მიაკუთვნებს, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება ძირითადად გაყიდვის ოპერაციიდან და არა მათი უწყვეტი გამოყენებით მოხდება. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფები ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული რეალიზაციაზე დანახარჯები) შორის უმცირესით. გაყიდვის დანახარჯები არის ნაზარდი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის (გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფის) გასხვისებისთვის, ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯებისა და მოგების გადასახადის ხარჯის გამოკლებით.

გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულად ჩაითვლება მხოლოდ მაშინ, თუ გაყიდვის მაღალი ალბათობა არსებობს და აქტივი ან გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი არსებულ მდგომარეობაში ხელმისაწვდომია დაუყოვნებლივ გასაყიდად. გაყიდვის გარიგების შესასრულებლად საჭირო ნაბიჯები იმაზე უნდა მიანიშნებდეს, რომ არ არის მოსალოდნელი გაყიდვაში ცვლილებების შესვლა ან გაყიდვის გადაწყვეტილების შეცვლა. ხელმძღვანელობას გადაწყვეტილი უნდა ჰქონდეს აქტივის გაყიდვა და აქტივი უნდა გაიყიდოს კლასიფიკაციიდან ერთი წლის განმავლობაში.

გასაყიდად გამიზნული აქტივის თავდაპირველ კლასიფიკაციამდე ამ აქტივის საბალანსო ღირებულება ფასდება მოქმედი ფასს-ების შესაბამისად.

გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შესული ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა ან ამორტიზაცია არ ხდება.
გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიაში შესული აქტივები და ვალდებულებები სხვა აქტივებისა და ვალდებულებებისგან ცალკეა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოიანგარიშება შესაბამის ტერიტორიაზე მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად, სადაც ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები საქმიანობენ.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებითად ამოქმედებული იყო ანგარიშგების დღეს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გადასახადები

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოსა და ბელარუსში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გამიზნულია საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის და რომელსაც ჯგუფი არ იყენებს.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანსაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, ასევე იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის მუხლში.

თუ საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მესაკუთრე, მაშინ ხდება მისი რეკლასიფიცირება ძირითად საშუალებებად და მისი საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიცირების თარიღისთვის ხდება მისი დასაშვები ღირებულება, რომელიც შემდგომში ცვეთას ექვემდებარება. იმ შემთხვევაში, თუ საინვესტიციო ქონება აკმაყოფილებს გასაყიდად გამიზნული აქტივის კრიტერიუმებს, მისი გადატანა ხდება გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა აითვლება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არის და ხელმისაწვდომია. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	100-მდე
ავეჯი და მოწყობილობები	10
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	5-10
სატრანსპორტო საშუალებები	5

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

დაუმთავრებელი მშენებლობები თვითღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება მანამ, სანამ არ გახდება ექსპლუატაციისთვის ვარგისი და მოხდება მათი კლასიფიცირება ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფში.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ცვეთა ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ან იჯარის მოსალოდნელ ვადაზე, თუ ეს უკანასკნელი უფრო ხანმოკლეა.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

გუდვილის გაუფასურება

გუდვილის გაუფასურების შეფასება ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად თუ მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება გაუფასურებული იყოს.

გაუფასურების შემოწმების მიზნით, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ასეთ ერთეულთა ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებენ, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ერთეულებს ან ერთეულთა ჯგუფებს ჯგუფის სხვა აქტივები განეკუთვნება, თუ ვალდებულებები. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეული ან ერთეულთა ჯგუფი, რომლებზეც გუდვილია გადანაწილებული:

- წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ჯგუფი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს შიდა მართვის მიზნებისთვის; და
- არ აღემატება ფასს (IFRS) 8-ის „საოპერაციო სეგმენტები“ შესაბამისად განმარტებული სეგმენტის სიდიდეს.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება. გაუფასურების ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები ითვლება სასრულად, ამორტიზდება 4-დან 15 წლამდე ვადაზე და გაუფასურების დასადგენად მოწმდება მაშინ, როდესაც არსებობს არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ნიშნები. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება, სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

კომპიუტერული პროგრამების მართვასთან დაკავშირებული დანახარჯები მათი გაწევისთანავე აღირიცხება ხარჯების ნაწილში. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის ხარჯები (დაკავშირებული ახალი, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის ტესტირებასა და დიზაინთან) აღიარებულია, როგორც არამატერიალური აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანის სურვილი და ტექნიკური უნარი იმ მოცულობით, რომ შესაძლებელი იყოს პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენება თუ გაყიდვა, აგრეთვე აქტივს შეეძლოს სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოტანა განვითარების ხარჯების გათვალისწინებით. უნდა არსებობდეს რესურსები აქტივის ბოლომდე მიყვანისთვის და შესაძლებელი იყოს განვითარების ხარჯების სანდოდ შეფასება. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნაზე გაწეული სხვა დანახარჯების აღრიცხვა მათი გაწევისთანავე ხდება სხვა ხარჯების ნაწილში.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

წილობრივი გადახდის ოპერაციები

ჯგუფის თანამშრომლები (უმაღლესი რგოლის აღმასრულებელი პირების ჩათვლით) იღებენ აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რომლის მიხედვითაც ისინი ჯგუფისგან გაწეული მომსახურების სანაცვლოდ ანაზღაურების სახით წილობრივ ინსტრუმენტებს იღებენ („წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული განსაზღვრული გარიგებები“).

წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებები

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“). უფლების გადაცემის თარიღამდე ანგარიშგების შედგენის ყოველი თარიღით აღიარებული წილობრივი ინსტრუმენტებით განხორციელებული ოპერაციების მთლიანი ხარჯი აისახება უფლების გადაცემის პერიოდის ამოწურვის პროპორციულად და წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის მიხედვით, რომლებიც, ჯგუფის შეფასებით, გაიცემა უფლების გადაცემის თარიღისთვის. მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშის ხარჯი ან დანარიცხი მოცემული პერიოდისთვის წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული კუმულაციური ხარჯების მოძრაობას.

ხარჯის აღიარება არ ხდება იმ გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებზეც საბოლოოდ არ გადაიცემა უფლება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტის გადაცემისას უფლების გადაცემა პირობითია და და მოკიდებულია საბაზრო პირობებზე და ითვლება უფლების გადაცემად იმისდა მიუხედავად, დაკმაყოფილდა თუ არა საბაზრო პირობა, თუმცა ყველა დანარჩენი სახელშეკრულებო პირობა დაკმაყოფილებული უნდა იყოს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

წილობრივი გადახდის ოპერაციები (გაგრძელება)

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების პირობები შეიცვლება, ხდება მინიმალური ხარჯის აღიარება ისე, თითქოს პირობები არ შეცვლილა. დამატებითი ხარჯის აღიარება მოხდება ნებისმიერი ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც ცვლილების დღეს ჩატარებული შეფასებით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სისტემის მთლიან სამართლიან ღირებულებას ზრდის ან სხვაგვარად არის სარგებლის მომტანი თანამშრომლისთვის.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული ახალი გადახდა განისაზღვრება, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გაუქმებული გადახდის ჩანაცვლება, წილობრივი ინსტრუმენტების ჩანაცვლება აღირიცხება მოდიფიკაციის სახით.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორება გაუქმდება, ეს აღირიცხება ისე, თითქოს უფლების გადაცემა მოხდა გაუქმების დღეს და მასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ხარჯი, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, დაუყოვნებლივ აღიარდება. თუმცა თუ ახალი ანაზღაურება ჩაანაცვლებს გაუქმებულს და გაცემის დღეს აღირიცხება, როგორც ჩანაცვლებული ანაზღაურება, გაუქმებული და ახალი ანაზღაურება აისახება ისე, თითქოს ისინი წარმოადგენდნენ თავდაპირველი ანაზღაურების მოდიფიკაციას, წინა აბზაცში აღწერილის შესაბამისად.

კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ბანკი ან მისი შვილობილი კომპანიები იძენენ ბანკის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით და დაკორექტირდება პრემიებით დამატებით შეტანილ კაპიტალთან მიმართებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები გაცხადდება მაშინ, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე. დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი ემატება დივიდენდის თანხას და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემოსავლისა და ხარჯის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისა და პროცენტიანი ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი აღირიცხება მაშინ, როდესაც ჯგუფი აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და გასამრჯელოებს აქტივების მართვიდან, მეურვეობიდან, მომსახურებების ან პროდუქტების პაკეტებიდან, ასევე სხვა მართვის თუ საკონსულტაციო მომსახურებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

მომხმარებელთა წახალისების პროგრამა

ბიზნესში მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის დაგროვილი ქულები აღირიცხება როგორც გადავადებული შემოსავალი და მისი აღიარება თანდათანობით, მათი მიღებისთანავე ხდება შემოსავლებში. ჯგუფი მომხმარებელთა წახალისების პროგრამიდან მიღებულ საერთო შემოსავალს აღიარებს მაშინ, როდესაც შესრულდება სახელშეკრულებო ვალდებულება ანუ როდესაც მომხმარებელი გამოისყიდის ქულებს ან ქულებს ვადა გაუვა. აქ ჯგუფი მოქმედებს როგორც პრინციპალი. ჯგუფი თავის შემოსავალს აფასებს როგორც თავის ანგარიშზე შენარჩუნებულ წმინდა თანხას, რომელიც წარმოადგენს სხვაობას სასაჩუქრე ქულებზე მიკუთვნებულ ანაზღაურებასა და სასაჩუქრე ქულების გაცემისთანავე საჩუქრების მოწოდებისთვის მესამე მხარისათვის გადასახდელ თანხას შორის. ამ შემთხვევაში ჯგუფი მოქმედებს როგორც აგენტი). ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს დაგროვილი ქულების იმ ნაწილს, რომლის გამოყენებაც სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით მოსალოდნელია მომხმარებლების მიერ. ეს ქულები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღირიცხება ვალდებულებად და მათი აღიარება შემოსავალში ხდება ამ ქულების მიღების ან ვადის ამოწურვისთანავე.

საოპერაციო მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

მოლაპარაკებების წარმოებისთვის ან მესამე მხარისთვის გარიგების თაობაზე მოლაპარაკებებში მონაწილეობისთვის (როგორიცაა აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის ან ბიზნესების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები) მიღებული გასამრჯელო აისახება სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების შემთხვევაში შესაბამისი გარიგების დასრულებისთანავე. გასამრჯელო და გასამრჯელოს ის კომპონენტები, რომლებიც უკავშირდება გარკვეულ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს, აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

დივიდენდიდან შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ჯგუფს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

არარეგულარული მუხლები

ჯგუფი ცალკე ახდენს არარეგულარული ხასიათის შემოსავლისა და ხარჯების კლასიფიცირებასა და გაცხადებას. ჯგუფი არარეგულარულ შემოსავალს ან ხარჯს განსაზღვრავს, როგორც ეკონომიკური, ბიზნესის ან ფინანსური მოვლენის შედეგად განპირობებულ ან მისგან გამომდინარე შემოსავალს ან ხარჯს, რომელიც არ არის ჯგუფის ჩვეულებრივი და რეგულარული საქმიანობისთვის დამახასიათებელი და გამოწვეულია წინასწარ გაურკვეველი და არაპროგნოზირებადი გარე ფაქტორებით, რომელთა წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია და ამიტომ მათი გათვალისწინება არ უნდა მოხდეს სამომავლო პროგნოზების გაკეთებიდან.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ჯგუფის წარსადგენი ვალუტაა. ბანკის სამუშაო ვალუტა ქართული ლარია. ჯგუფის თითოეული წევრი თავად განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. იმ არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი გარიგების დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა სრულ შემოსავალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. ხოლო როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა მოგებაში ან ზარალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვაობები გარკვეული ოპერაციის სახელშეკრულებო სავალუტო კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს აისახება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	ლარი გირვანქა სტერლინგთან მიმართებით	*ლარი აშშ დოლართან მიმართებით*	*ლარი ევროსთან მიმართებით*	*ლარი ბელარუსულ რუბლთან მიმართებით*
31 დეკემბერი, 2018 წ.	3.3955	2.6766	3.0701	1.2418
31 დეკემბერი, 2017 წ.	3.5005	2.5922	3.1044	1.3083
31 დეკემბერი, 2016 წ.	3.2579	2.6468	2.7940	1.3532

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია (გაგრძელება)

საანგარიშგებო თარიღისთვის იმ სამეურნეო სუბიექტების აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამუშაო ვალუტა ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავდება, ლარში გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით, ხოლო მათი მოგება-ზარალის ანგარიშგების კონვერტაცია ხდება წლის საშუალო შეწონილი სავალუტო კურსით. გადაანგარიშებისას წარმომდგარი საკურსო სხვაობა აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავებული სამუშაო ვალუტის მქონე შვილობილი ან მეკავშირე საწარმოს გასხვისებისას, სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ამ კონკრეტულ სამეურნეო სუბიექტთან დაკავშირებული გადავადებული კუმულაციური თანხის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

უცხოური ოპერაციის შეძენის შედეგად მიღებული გუდვილი და ამ შეძენის შედეგად აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში სამართლიანი ღირებულების მისაღებად შეტანილი კორექტივები აღირიცხება, როგორც უცხოური ოპერაციების აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი კურსით.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

ამ ცვლილებების ხასიათი და გავლენა აღწერილია ქვემოთ.

ფასს 9-ზე გადასვლა

ქვედა ცხრილში შეჯამებულია ფასს 9-ის მიღების გავლენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და გაუნაწილებელ მოგებაზე, მათ შორის ბასს 39-ის მიხედვით გაწეული საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების ფასს 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით ჩანაცვლების ეფექტი.

ბასს 39-ის მიხედვით საბალანსო ღირებულებების და ფასს 9-ის მიხედვით გაცხადებული ნაშთების 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეჯერების შედეგი ასეთია:

				*ხელახალი შეფასება**			
	თავდაპირველი კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით	*თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით*	*რეკლასიფიკაცია*	*მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი*	*სხვა**	*ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით*	*ახალი რეკლასიფიკაცია ფასს 9-ის მიხედვით*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	სესხები და მისაღები ანგარიშები	1,501,654	-	(80)	-	1,501,574	ამორტიზებული ღირებულება
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	სესხები და მისაღები ანგარიშები	1,216,343	-	(598)	-	1,215,745	ამორტიზებული ღირებულება
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		1,613,759	-	-	-	1,613,759	
სახსხო ფასიანი ქაღალდები	*გასაყიდად გამიზნული*	*1,613,558*	-	-	-	*1,613,558*	*FVOCI - სავალო*
კორპორაციული აქციები	*გასაყიდად გამიზნული*	*201*	-	-	-	*201*	*FVOCI - წილობრივი*
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	სესხები და მისაღები ანგარიშები	7,445,578	-	(36,919)	31,905	7,440,564	ამორტიზებული ღირებულება
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	სესხები და მისაღები ანგარიშები	-	-	-	-	-	FVTPL
სხვა აქტივები - დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	სესხები და მისაღები ანგარიშები	26,080	-	2	-	26,082	ამორტიზებული ღირებულება
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	FVTPL	13,484	-	-	-	13,484	FVTPL
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	130	-	-	-	130	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	65,306	-	92	-	65,398	-
ქვეელა სხვა აქტივი	-	738,382	-	-	-	738,382	-
სულ აქტივები		**12,620,716**	**-**	**(37,503)**	**31,905**	**12,615,118**	
ანარიცხები	-	(2,815)	-	(868)	-	(3,683)	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	(11,342)	-	-	2,129	(9,213)	-
ქვეელა სხვა ვალდებულება	-	(11,124,640)	-	-	-	(11,124,640)	-
სულ ვალდებულებები		**(11,138,797)**	**-**	**(868)**	**2,129**	**(11,137,536)**	
წმინდა გავლენა კაპიტალზე ფასს 9-ის მიღების გამო 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით			**-**	**(38,371)**	**34,034**		

* ცხრილში მოცემული გადაფასება ითვალისწინებს ხელშეკრულების მიხედვით დარიცხულ საპროცენტო შემოსავალზე აღიარებული 1,677 ლარის ოდენობის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტს („მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ბრუტო მაჩვენებელში გადაყვანა“)
** სხვა გადაფასება წარმოადგენს მომხმარებლებზე გაცემული ადრე ჩამოწერილი მთლიანი (ბრუტო) სესხების აღდგენის ეფექტს ჩამოწერის პოლიტიკაში ფასს 9-ის დანერგვის შედეგად შესული ცვლილების გამო.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ფასს 9-ს გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის ფინანსურ ვალდებულებებზე.

ამ პოლიტიკის დანერგვამ განაპირობა რეკლასიფიკაცია, რომელიც წარმოდგენილია ზედა ცხრილში და განმარტებულია ქვემოთ:

a) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ჯგუფმა შეაფასა თავისი ბიზნესმოდელი, რომლითაც მართავს მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს. ამ სესხების ფლობის მიზანი, ძირითადად, არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება. ჯგუფს გამოვლენილი აქვს ჯგუფის ერთ-ერთი სამეურნეო სუბიექტის მიერ გაცემული სესხების გარკვეული ჯგუფი, რომლის ბიზნესმოდელი არ არის ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად ან ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად. ეს სასესხო პორტფელი, რომელიც ადრე კლასიფიცირებული იყო ამორტიზებული ღირებულებით, თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან რეკლასიფიცირდა, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. შეფასების საფუძვლის ცვლილებას ჯგუფისთვის არ გამოუწვევია არსებითი გადაფასების აუცილებლობა. ჯგუფის მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დანარჩენი ნაწილის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, აკმაყოფილებს SPPI კრიტერიუმებს და ამიტომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით.

b) ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, წილობრივი ინსტრუმენტების გარდა, და ფასიანი ქაღალდები, რომელთა ფლობის მიზანიც ვაჭრობაა
2018 წლის 1 იანვრისთვის ჯგუფმა შეაფასა თავისი ლიკვიდურობის პორტფელი, რომელიც მანამდე კლასიფიცირებული იყო, როგორც გასაყიდად გამიზნული სავალო ინსტრუმენტები. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ეს ინსტრუმენტები იმართება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და ფინანსური აქტივების გაყიდვის ბიზნესმოდელით და აკმაყოფილებს SPPI კრიტერიუმებს. შესაბამისად, ჯგუფმა ამ ინვესტიციების კლასიფიცირება მოახდინა სავალო ინსტრუმენტებად, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

წილობრივი ინსტრუმენტები

ჯგუფმა არჩია შეუქცევადად განსაზღვროს 201 ლარის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები არასავაჭრო წილობრივი ფასიანი ქაღალდების პორტფელში, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, რი საშუალებასაც ფასს 9 იძლევა. ეს ფასიანი ქაღალდები მანამდე კლასიფიცირებული იყო, როგორც გასაყიდად გამიზნული. ამ ფასიანი ქაღალდების გასხვისებისას მათ სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებები აღარ რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ფასს 9-ზე გადასვლის გავლენა რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებაზე ასეთია:

	სხვა რეზერვები დაგაუნაწილებელი მოგება
სხვა რეზერვები	
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	10,212
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით სავალო ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	3,351
მოგების გადასახადი ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით	(83)
საწყისი ნაშთი ფასს 9-ის მიხედვით (2018 წლის 1 იანვარი)	13,480
გაუნაწილებელი მოგება	
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	1,302,741
ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება, მათ შორის იმ ზარალისა, რომელიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (იხ. ქვემოთ)	(43,399)
მომხმარებლებზე გაცემული, ადრე ჩამოწერილი, სესხების ამოღება *	33,582
მოგების გადასახადი ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით	2,212
საწყისი ნაშთი ფასს 9-ის მიხედვით (2018 წლის 1 იანვარი)	1,295,136
მთლიანი ცვლილება კაპიტალში ფასს 9-ის მიღების გამო	**(4,337)**

* ჩამოწერის პოლიტიკაში ფასს 9-ის დანერგვის გამო მომხდარმა ცვლილებამ გადასვლის თარიღისთვის განაპირობა მანამდე ჩამოწერილი მომხმარებლებზე გაცემული სესხების აღდგენა.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის საწყისი აგრეგირებული ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით და ანარიცხები სასესხო ვალდებულების და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისთვის ბასს 37-ის *„ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“* მიხედვით შეჯერებულია ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვთან.

	სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი ბასს 39-ის / ბასს 37-ის მიხედვით	*ხელახალი შეფასება*	*მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დარიცხული პროცენტის გარეშე*	*მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასს 9-ის მიხედვით*
სესხები და მისაღები ანგარიშები (ბასს 39) / ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები (ფასს 9)	**31 დეკემბერი 2017**			**1 იანვარი 2018**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	80	-	80
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	598	-	598
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	274,540	36,919	17,273	328,732
სხვა აქტივები - დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	40,591	(2)	-	40,589
	315,131	**37,595**	**17,273**	**369,999**
გასაყიდად გამიზნული ფინანსური ინსტრუმენტები (ბასს 39) / სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (ფასს 9)				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	3,351	-	3,351
	-	**3,351**	-	**3,351**
ფინანსურ ინჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**2,380**	**(92)**	-	**2,288**
ანარიცხები	**2,815**	**868**	-	**3,683**
	320,326	**41,722**	**17,273**	**379,321**

ჰეჯირების აღრიცხვა

ფასს 9-ში შედის ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი წესები, რომელთა მიზანია ჰეჯირების აღრიცხვის უკეთ მისადაგება რისკის მართვის პრაქტიკასთან. ზოგადად, ბასს 39-ით გათვალისწინებული ზოგიერთი შეზღუდვა მოიხსნა და ჰეჯირების უფრო მრავალფეროვანი ინსტრუმენტი და ჰეჯირების მუხლი გახდა ხელმისაწვდომი ჰეჯირების აღრიცხვისთვის. ფასს 9 შეიცავს სააღრიცხვო პილიტიკის არჩევანს, რომ გადავადდეს ფასს 9-ის მიხედვით ჰეჯირების აღრიცხვის მიღება და გაგრძელდეს ჰეჯირების აღრიცხვა ბასს 39-ის შესაბამისად. ჯგუფს არ გამოუყენებია ჰეჯირების აღრიცხვა

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის კლასიფიკაცია და შეფასება“ - ცვლილებები ფასს 2-ში

ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 2-ში „წილობრივი გადახდა“, რომლებიც ეხება სამ ძირითად საკითხს: უფლების გადაცემის პირობების გავლენას ფულით განსაზღვრული წილობრივი გადახდის გარიგებებზე; ურთიერთგაქვითვის პირობის მქონე წილობრივი გადახდის გარიგების კლასიფიკაციას დაკავებული გადასახადის ვალდებულებებისთვის; და ბუღალტრულ აღრიცხვას ისეთ შემთხვევებში, როდესაც წილობრივი გადახდის გარიგების პირობების შეცვლის შედეგად, იგი ფულით განსაზღვრულის კატეგორიიდან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრულ კატეგორიაში გადადის. ცვლილება გავლენას არ ახდენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის შედეგებზე.

„საინვესტიციო ქონების გადაცემა“ - ცვლილებები ბასს (IAS) 40-ში

ცვლილებები განმარტავს, როდის უნდა გადაიტანოს საწარმომ ქონება, მათ შორის სამშენებლო ან მოწყობითი სამუშაოების პროცესში მყოფი ქონება, საინვესტიციო ქონებაში ან საინვესტიციო ქონებიდან. ცვლილებების მიხედვით, მიზნობრიობის ცვლილება ხდება მაშინ, როდესაც ქონება აკმაყოფილებს ან აღარ აკმაყოფილებს საინვესტიციო ქონების განმარტებას და არსებობს დანიშნულების შეცვლის მტკიცებულება. მხოლოდ ხელმძღვანელობის მიერ ქონების ექსპლუატაციის განზრახვის შეცვლა არ წარმოადგენს ქონების დანიშნულების შეცვლისთვის საკმარის მტკიცებულებას. საწარმოებმა ეს ცვლილებები პერსპექტიულად უნდა გამოიყენონ იმ დანიშნულების შეცვლაზე, რომელიც ხდება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყებისას ან დაწყების შემდეგ, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებებს. საწარმომ ხელახლა უნდა შეაფასოს ამ თარიღისთვის თავის მფლობელობაში არსებული ქონების კლასიფიკაცია და, თუ ეს შესაძლებელია, მოახდინოს ქონების რეკლასიფიკაცია, რათა ასახოს ამ თარიღისთვის არსებული პირობები. რეტროსპექტულად გამოყენება ბასს 8-ის შესაბამისად ნებადართულია მხოლოდ მაშინ, თუ ის შესაძლებელია წარსული მოვლენების შეფასების გარეშე. ცვლილება გავლენას არ ახდენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

ფასიკ (IFRIC) ინტერპრეტაცია 22 „უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და წინასწარი გადახდა“

ინტერპრეტაციის თანახმად, წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც საწარმო თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. ვინაიდან ჯგუფის არსებული პრაქტიკა შეესაბამება ახალ მოთხოვნებს, ცვლილებას არ მოუხდენია არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის შედეგებზე.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ბასს (IAS) 28 „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ - განმარტება, რომ ინვესტიციის ობიექტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მოგებაში ან ზარალში ასახვით თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში ინდივიდუალურად უნდა მოხდეს

ცვლილებები განმარტავს, რომ:

- საწარმოს, რომელიც არის სარისკო კაპიტალის ორგანიზაცია ან სხვა ნებადართული საწარმო, შეუძლია სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში შეაფასოს მისი ინვესტიცია მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას, მათი ინდივიდუალურად განხილვის საფუძველზე.
- თუ საწარმო, რომელიც თვითონ არ არის საინვესტიციო საწარმო, ფლობს წილს მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში, რომელიც საინვესტიციო საწარმოა, მას შეუძლია, კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებისას არჩიოს სამართლიანი ღირებულებით შეფასების შენარჩუნება, რომელსაც იყენებს ეს საინვესტიციო მეკავშირე თუ ერთობლივი საწარმო საინვესტიციო მეკავშირე თუ ერთობლივი საწარმოს წილის მიმართ შვილობილ კომპანიებში. ეს არჩევანი კეთდება ინდივიდუალურად თითოეული საინვესტიციო მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში, მომდევნო თარიღებიდან უგვიანესით: (ა) საინვესტიციო მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს თავდაპირველი აღიარება; (ბ) მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს გარდაქმნა საინვესტიციო საწარმოდ; და (გ) საინვესტიციო მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს გარდაქმნა მშობელ კომპანიად.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისთვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც ჯგუფს ნაადრევად არ მიუღია. ასეთი სტანდარტები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენენ ჯგუფზე, ან რომელთა გავლენაც ამჟამად ფასდება, ასეთია:

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის - „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორითაც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიჯნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16 როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16-ზე გადასვლა

ჯგუფი ამ სტანდარტს გამოიყენებს მისი მიღების სავალდებულო თარიღიდან - 2019 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფი აპირებს, რომ სტანდარტი გამოიყენოს მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით და არ გადაიანგარიშებს სტანდარტის მიღების წინა წლის შედარებად თანხებს. სტანდარტი გავრცელდება იმ ხელშეკრულებებზე, რომლებიც მანამდე იჯარად განისაზღვრებოდა ბასს 17-ისა და ფასიკ 4-ის მიხედვით. ჯგუფი გამოიყენებს აღიარების გამონაკლისებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა მიხედვითაც, იჯარის ვადა მთავრდება 12 თვეში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, და აგრეთვე იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. საიჯარო ვალდებულება შეფასდება დარჩენილი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომლებიც დისკონტირდება თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის მოიჯარის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები შეფასდება ფასს 16-ზე გადასვლისთანავე საიჯარო ვალდებულების თანაბარი ოდენობით და დაკორექტირდება წინასწარ გადახდილი თანხებით, რომლებიც ჯგუფმა მაშინვე, თავდაპირველი გამოყენების თარიღამდე, აღიარა.

ჯგუფმა დაასრულა თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 16-ზე გადასვლის პოტენციური გავლენის საწყისი შეფასება. ჯგუფი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით აფასებს, რომ ახალი სტანდარტის მიღება გამოიწვევს ჯგუფის ვალდებულებების გაზრდას 75,326 ლარით და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების აღიარებას 89,875 ლარის ოდენობით, საიდანაც 14,349 ლარის რეკლასიფიკაციაა მოსალოდნელი ავანსებიდან გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებზე.

წლიური გაუმჯობესება 2015-2017 წ.წ. ციკლი

ბასს (IAS) 12 *„მოგებიდან გადასახადები“*

ბასს 12-ში შესული ცვლილებები განმარტავს, რომ დივიდენდებზე დარიცხული მოგების გადასახადის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) , ფასს 9-ის განმარტების შესაბამისად (მოგების განაწილება წილობრივი ინსტრუმენტების მფლობელებისთვის მათი წილის პროპორციულად) აღიარება უნდა მოხდეს:

- ამ დივიდენდების გადახდის ვალდებულების აღიარების მომენტში; და
- მოგებაში ან ზარალში, სხვა სრულ შემოსავალში, ან საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში, იმისდა მიხედვით, თუ თავდაპირველად სად აღიარებდა საწარმო წარსულში მომხდარ გარიგებებს ან მოვლენებს, რომლებიდანაც წარმოიქმნა გასანაწილებელი მოგება, საიდანაც გადაიხდება დივიდენდები.

ბასს 12-ში შესული ცვლილებები ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული პერიოდებისთვის, თუმცა ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. საწარმოებმა ეს ცვლილება უნდა გამოიყენონ უადრესი შედარებადი პერიოდის დასაწყისიდან აღიარებულ დივიდენდებზე მოგების გადასახადის დარიცხვისას. ჯგუფი ამჟამად აფასებს მის გავლენას.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ჯგუფის დირექტორთა საბჭო და ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას იყენებენ თავიანთ შეხედულებებსა და შეფასებებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება (28-ე შენიშვნა).

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა
საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შიდა კაპიტალიზაციისა (იგივე დისკონტირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების მეთოდი) და გაყიდვების შედარების მეთოდების კომბინაციის გამოყენებით.

ჯგუფი თავის საინვესტიციო ქონებას საკმარისი სიხშირით აფასებს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. შეფასების შედეგები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში, ხოლო შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და ხერხები აღწერილია 28-ე შენიშვნაში. ჯგუფის უძრავი ქონება ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში მდებარეობს. მართალია, საქართველოში მეორადი ბაზარი საკმარის საბაზრო ინფორმაციას იძლევა მცირე და საშუალო ზომის ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასებისთვის, დიდი ზომის ქონების შეფასება მოითხოვს სხვადასხვა საბაზრო და არასაბაზრო ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას ხელმისაწვდომ შედარებად გასაყიდ ფასებში შესატანი კორექტირებების განსაზღვრისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ყველაზე ზუსტ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მაინც განსხვავებული იყოს.

ფინანსური აქტივების რეზერვი

ფასს 9 ხელმძღვანელობას ავალდებულებს მთელი რიგი გადაწყვეტილების (განსჯის), დაშვების და შეფასების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. შეფასებები და გადაწყვეტილებები ეყრდნობა ხელმძღვანელობის ცოდნასა და წარსულში მიღებულ გამოცდილებას. ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ძირითადი გადაწყვეტილებები მოცემულია ქვემოთ.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (27-ე შენიშვნა)

ჯგუფი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. განმარტება შეიძლება სხვადასხვა პროდუქტისთვის განსხვავებული იყოს. განმარტება შეესაბამება შიდა საკრედიტო რისკის მართვის მიზნებისთვის გამოყენებულ განმარტებას და აკმაყოფილებს ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კლასიფიკაციის შიდა წესებს. კონტრაჰენტი დეფოლტში მყოფად კლასიფიცირდება ან პროცენტის, ძირითადი თანხის თუ საკომისიოს გადახდის 90 დღით დაგვიანების შემთხვევაში, ან გაკოტრების, თაღლითობის წარმოების, იძულებითი ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების თუ გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობის სხვა მტკიცებულების აღმოჩენის შემთხვევაში, იმისდა მიხედვით, თუ რომელი დგება უფრო გვიან. იმის განსაზღვრა, ფინანსური ინსტრუმენტი არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ეყრდნობა დეფოლტის რისკს და არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შემამცირებელ ისეთ ფაქტორებს, როგორიცაა უზრუნველყოფის საგანი ან გარანტია (თავდებობა).

ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, თუ კონტრაჰენტი არის დეფოლტის სიტუაციაში და/ან ინსტრუმენტი არის შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული.

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად (გარდა შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივებისა), იგი ინარჩუნებს ამ კლასიფიკაციას, თუ ყველა ვადაგადაცილებული თანხა არ არის ამოღებული ან არ არსებობს კრედიტის დაფარვის ზოგადი მტკიცებულება. საკრედიტო რისკის გამო რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების გასვლის კრიტერიუმებად გამოიყენება მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები. გამონაკლისია კორპორაციული სესხების პორტფელი და სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. მათ შემთხვევაში გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება გაკოტრებული ან კრედიტუუნარო სტატუსის შეცვლა, ლიკვიდურობის პრობლემების აღმოფხვრა ან კრედიტის ამოღების სხვა ზოგადი მტკიცებულება, რაც ინდივიდუალურად ფასდება. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება მთლიანი ვადაგადაცილებული თანხის დაფარვა, რეფინანსირების ან უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარდა.

როდესაც საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი დააკმაყოფილებს დეფოლტის სიტუაციიდან გასვლის კრიტერიუმებს, იგი დარჩება მე-2 ეტაპზე მინიმუმ მომდევნო 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში. 12 თანმიმდევრული გადახდის შემდეგ გადაიტანება პირველ ეტაპზე, თუ საკრედიტო რისკი სესხის გაცემის თარიღის შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის ფასს 9-ით განმარტებული ტერმინი და ამიტომ მის მნიშვნელობას განსაზღვრავს ხელმძღვანელობა თავისი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შესაფასებლად, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ჯგუფმა დაადგინა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმი სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ეს კრიტერიუმებია:

- საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც გამოიხატება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დეფოლტის რისკის ფარდობითი და/ან აბსოლუტური ზრდით. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა განისაზღვრება სესხის გაცემის თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების (შიდა და გარე) და საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების თითოეული აქტივისთვის ინდივიდუალურად შედარების საფუძველზე. ზღვარი (ლიმიტები) ცალ-ცალკე განისაზღვრება კორპორაციული, საცალო და მცირე/საშუალო საწარმოებისთვის და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელებისთვის იმისდა მიხედვით, თუ რა თავდაპირველი რეიტინგი ჰქონდა მინიჭებული ამ ინსტრუმენტებს მათი წარმოქმნისას.
- კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკური პირობებში უარყოფითი ცვლილებების პროგნოზის არსებობა, რომლებიც ცუდად აისახება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე.
- სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაცია მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო, გარდა დეფოლტისა
- ცალკეული ხელშეკრულების დონეზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატება დადგენილ 30-დღიან ნორმას.
- სხვა ხარისხობრივი მაჩვენებლები, მაგალითად, საკრედიტო რისკის გარე საბაზრო მაჩვენებლები ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები, რომლებიც მიანიშნებს იმაზე, რომ სესხის გაცემის თარიღიდან რისკის დონე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზემოაღნიშნული ნიშნები ვლინდება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, რათა მოხდეს თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან საკრედიტო რისკის ცვლილების დაფიქსირება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ჯგუფი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მინიმუმ სამწლიანი მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. მიგრაციის მატრიცა იქმნება ისე, რომ ასახავდეს მონაცემების ისტორიული პერიოდის განმავლობაში წლიური მიგრაციის საშუალო შეწონილს. რისკის ჯგუფები განისაზღვრება იმგვარად, რომ უზრუნველყოფდეს შიდაჯგუფურ ერთგვაროვნებას და დეფოლტის ალბათობის მოსალოდნელი დონეების დიფერენციაციას. სასესხო პორტფელის შემთხვევაში, გარდა კორპორაციული სესხებისა, დეფოლტის ალბათობა დამატებით კორექტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოქმნიდან გასული დროის გათვალისწინებით. მოდელები მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, სადაც შესაძლებელია, ეფუძნება წამყვანი სარეიტინგო სააგენტოების, საკრედიტო ბიუროს და შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემების ინფორმაციას. ვინაიდან მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტები ვადაგადაცილებულია, დეფოლტის ალბათობა 100%-ს უდრის.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (გაგრძელება)

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. 1-ლი ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად ბანკი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, რათა გამოიანგარიშოს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. მეორე და მესამე ეტაპებისა და შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ფასდება ინსტრუმენტების არსებობის მანძილზე მომხდარი მოვლენებისთვის. ჯგუფი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას სხვადასხვანაირად აფასებს დაფარვის გრაფიკის მქონე პროდუქტებისა და დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტებისთვის. დაფარვის გრაფიკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ საპროგნოზო დავალიანებას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიდგომის გამოყენებით, რომელშიც შეაქვს კორექტირებები მოსალოდნელი ავანსებისა და ვადაგადაცილებული დღეების გათვალისწინებით. დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტების შემთხვევაში, როგორიცაა საკრედიტო ბარათები, საკრედიტო ხაზები და ფინანსური გარანტიები, ჯგუფი გამოითვლის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ მოსალოდნელ დავალიანებას ლიმიტის ათვისების მიდგომის გამოყენებით.
დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაჰენტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების დადგენისას გასათვალისწინებელია უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები ან გაკოტრების პროცესიდან მოსალოდნელ თანხებს არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, სადაც შესაძლებელია, ქონების რეალიზაციისთვის საჭირო დროს და მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობას. ჯგუფი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს ყოფს ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად. გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში მიღებული ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებლებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, უზრუნველყოფის ტიპების უფრო ფართო სპექტრი). ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჯგუფი აფასებს დავალიანების ამოღების მაჩვენებელს (არა უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით), დეფოლტის აღმოფხვრის მაჩვენებელს და ხელახალი დეფოლტის ალბათობას. უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით დავალიანების ამოღება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე განიხილება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გაანგარიშებისას.
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებული აქტივები

ფასს 9-ის მიხედვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში უნდა აისახოს უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვა და ასახვა ფასს 9-ის მიზნებისთვის შეესაბამება ჯგუფის რისკის მართვის ზოგად პრინციპებს, პოლიტიკასა და პროცესებს. ჯგუფის პოლიტიკა საკრედიტო ხელშეკრულებების ფარგლებში მისთვის გადაცემული უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ იგივეა, როგორიც იყო ბასს 39-ის მოქმედების დროს. უზრუნველყოფის საგანი, თუ დასაკუთრებული არ არის, არ აისახება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. სამართლიანი ღირებულება, როგორც წესი, ფასდება უზრუნველყოფის გადაცემის თარიღიდან და გადაფასდება ყოველწლიურად, რათა ასახოს ყველა არსებითი რისკი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება გონივრულ და დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მიიღება გაუმართლებელი დანახარჯისა და ძალისხმევის გარეშე და ითვალისწინებს წარსულში მომხდარ მოვლენებს, ამჟამად არსებულ პირობებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზს.

იმისათვის, რომ ჯგუფმა საკრედიტო ზარალის რეზერვში ასახოს საპროგნოზო ინფორმაცია, იგი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოცემულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს საქართველოში მოქმედი შვილობილი კომპანიებისთვის, ხოლო ბელარუსის ეროვნული ბანკი იყენებს ბელარუსში მოქმედი არასამთავრობო კვლევითი ცენტრისგან მიღებულ ინფორმაციას. მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებსაც ეს პროგნოზები შეიცავს და რომლებსაც ჯგუფი იყენებს თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ის ზრდის ტემპს, სავალუტო კურსსა და ინფლაციის ტემპს. ეს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები ახლდება ნახევარ წელიწადს ერთხელ ქართული კომპანიების, ხოლო კვარტალურად - ბელარუსის ეროვნული ბანკის შემთხვევაში.

ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

ჯგუფის აზრით, ეს პროგნოზები ყველაზე ზუსტად აფასებს მოვლენების შესაძლო განვითარებას იმ სარწმუნო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მისთვის ხელმისაწვდომია.

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თითოეული გეოგრაფიული სეგმენტისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული პერიოდის ბოლოს ყველაზე მნიშვნელოვანი დაშვებები. ყველა პორტფელისთვის გამოყენებულია „საბაზო“, „ოპტიმისტური“ და „პესიმისტური“ სცენარები.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

საქართველო

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული წონა	31 დეკემბერი, 2018 წ.			1 იანვარი, 2018 წ.		
			2019	2020	2021	2018	2019	2020
მშპ-ის ზრდა, %								
	ოპტიმისტური	25%	6.00%	5.50%	5.00%	5.50%	6.00%	5.70%
	საბაზო	50%	5.00%	5.00%	5.00%	4.50%	4.80%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.00%	2.50%	3.50%	3.00%	2.00%	3.00%
ლარი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %								
	ოპტიმისტური	25%	10.00%	5.00%	-5.00%	5.00%	7.00%	0.00%
	საბაზო	50%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	პესიმისტური	25%	-15.00%	-10.00%	5.00%	-10.00%	-15.00%	-10.00%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი, %								
	ოპტიმისტური	25%	3.40%	3.20%	3.00%	2.50%	2.50%	2.70%
	საბაზო	50%	2.90%	3.00%	3.00%	3.50%	3.00%	3.00%
	პესიმისტური	25%	4.50%	4.00%	3.00%	4.50%	4.30%	3.80%

ბელარუსია

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო	მინიჭებული წონა	31 დეკემბერი, 2018 წ.				2018 წლის 1 იანვრის			
			2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4
მშპ-ის ზრდა, %										
	ოპტიმისტური	25%	0.87%	1.13%	1.98%	2.82%	3.24%	3.38%	3.56%	3.11%
	საბაზო	50%	0.40%	0.30%	0.75%	1.41%	2.96%	2.61%	2.24%	1.58%
	პესიმისტური	25%	-0.07%	-0.53%	-0.47%	0.00%	2.67%	1.85%	1.02%	-0.14%
ბელარუსული რუბლი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %										
	ოპტიმისტური	25%	8.23%	6.94%	4.25%	2.55%	4.78%	4.97%	5.31%	5.56%
	საბაზო	50%	10.11%	9.55%	7.61%	5.57%	5.45%	5.91%	6.39%	6.78%
	პესიმისტური	25%	12.61%	13.50%	12.83%	10.95%	6.12%	6.69%	7.15%	8.17%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი, %										
	ოპტიმისტური	25%	9.06%	5.70%	0.35%	5.59%	1.87%	4.22%	8.91%	4.74%
	საბაზო	50%	10.90%	7.22%	1.73%	6.80%	5.00%	8.05%	13.21%	9.77%
	პესიმისტური	25%	12.75%	8.72%	3.09%	7.99%	7.94%	11.06%	16.15%	13.39%

ყველა სხვა პარამეტრი თუ უცვლელი დარჩება, მშპ-ის ზრდა, ხოლო სავალუტო კურსის ვარდნა და ინფლაციის ტემპის კლება გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას, ხოლო ამის საპირისპირო ცვლილებები გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას. მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. მას მოჰყვება სავალუტო კურსი და ინფლაცია. საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ნაკლებად მოქმედებს სავალუტო კურსი, რადგან დიდი წილი ლარში გამოხატულ დავალიანებაზე მოდის. თუმცა, საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოქმედებს ინფლაცია, რომელსაც კორპორაციულ პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების დაჯგუფება კოლექტიური შეფასებისთვის

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნებისთვის, ერთგვაროვანი ფინანსური ინსტრუმენტები ერთიანდება შემდეგი წესით: კორპორატიული სესხების პორტფელი ჯგუფდება სესხის დაფარვის წყაროს ტიპების მიხედვით; საცალო სესხების პორტფელი ჯგუფდება საკრედიტო რისკის ისეთი მახასიათებლების საფუძველზე, როგორიცაა აქტივის ტიპი, უზრუნველყოფის დონე, დაფარვის წყაროს ტიპი და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორები. რაც შეეხება საშუალო და მცირე საწარმოებზე გაცემულ და მიკროსესხების პორტფელებს, აქ ფინანსური ინსტრუმენტები ჯგუფდება აქტივის ტიპის, ვადაგადაცილების პერიოდის, უზრუნველყოფის დონისა და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების მიხედვით.

განახლებადი პროდუქტების მოსალოდნელი ვადის განსაზღვრა

განახლებადი პროდუქტების შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადა განისაზღვრება ან მომდევნო განახლების თარიღზე დაყრდნობით, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ ფაქტობრივ ვადაზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება ემპირიული დაკვირვებით ამ ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში.

ჩამოწერა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც მათი ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს, რაც არსებითად უცვლელია კორპორაციული და არაუზრუნველყოფილი სესხების პორტფელებისა თუ უზრუნველყოფილი სესხების შემთხვევაში, გარდა უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებისა, თუ შევადარებთ ბასს 39-ით სავალდებულო სააღრიცხვო პოლიტიკას. იპოთეკების და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სხვა სესხების შემთხვევაში ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რომლის შემდეგაც ნაშთები მიიჩნევა უიმედოდ და უნდა ჩამოიწეროს, 365 დღიდან 1460 დღემდე გაიზარდა. თუ ჩამოსაწერი თანხა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების დარიცხულ რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ აღირიცხება, როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი. დავალიანების ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯის ანგარიშზე.

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

მართვის მიზნებისათვის ჯგუფი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

საცალო საბანკო მომსახურება - გულისხმობს ძირითადად სამომხმარებლო სესხების, იპოთეკური სესხების, ოვერდრაფტების, საკრედიტო ბარათების და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ასევე ფულადი გზავნილების და ანგარიშსწორების მომსახურებას, იურიდიული და ფიზიკური პირების ანაბრების მართვას; მოიცავს პრემიალურ სეგმენტს და საცალო მომსახურების ბაზრებს, საშუალო და მცირე ზომის საწარმოებსა და მიკრობიზნესებს,

კორპორაციული საბანკო მომსახურება - ძირითადად გულისხმობს სესხებისა და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას მაღალშემოსავლიან ფიზიკურ პირებზე და მცირე, საშუალო და მიკრო საწარმოებზე უფრო მსხვილ იურიდიულ პირებზე, ასევე ფულადი გზავნილებისა და ანგარიშსწორების მომსახურებას, ვაჭრობის დაფინანსების მომსახურებას და დოკუმენტური ოპერაციების მხარდაჭერას, შემნახველი და ვადიანი ანაბრების მართვას კორპორაციული და ინსტიტუციონალური მომხმარებლებისთვის;

ინვესტიციების მართვა - ძირითადად გულისხმობს რეზიდენტი და არარეზიდენტი შეძლებული ფიზიკური პირების, ასევე მათი ოჯახის წევრების კერძო საბანკო მომსახურებას ინდივიდუალურად მისადაგებული მიდგომისა და ექსკლუზიურობის უზრუნველყოფით, კერძოდ ზოგადი საბანკო მომსახურებების გაწევას, როგორიცაა ფულადი გადარიცხვები, ვალუტის კონვერტაცია ან ანგარიშსწორების ოპერაციები, ან მათი შემნახველი და ვადიანი ანაბრების მართვას; ინვესტიციების მართვის მომსახურება გულისხმობს ქონების და აქტივების მართვის მომსახურების გაწევას ამავე პირებისთვის სხვადასხვა საინვესტიციო შესაძლებლობის გამოყენებისა და კონკრეტულად მათთვის შექმნილი საინვესტიციო პროდუქტების მეშვეობით. იგი ასევე მოიცავს კომპანიების საკონსულტაციო მომსახურებას;

„ბელარუსის ეროვნული ბანკი“- ნიშნავს სს „ბელარუსკი ნაროდნი ბანკს“, რომელიც ძირითადად საცალო და კორპორაციულ საბანკო მომსახურებას სწევს ბელარუსში.

სხვა - მოიცავს რამდენიმე მომცრო კომერციულ და სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე კომპანიას.

ხელმძღვანელობა აკონტროლებს თავისი სეგმენტების საოპერაციო შედეგებს ცალ-ცალკე, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები რესურსების განაწილებასა და შესრულებული საქმიანობის შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობა, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, ისევე ფასდება, როგორც მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ხდება გაშლილი ხელის პრინციპით, ანუ მესამე პირებთან შემდგარი გარიგებების მსგავსად.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა საქართველოშია კონცენტრირებული, ბელარუსის ეროვნული ბანკის გარდა, რომელიც ბელარუსში საქმიანობს.

2018, 2017 და 2016 წლებში ერთ გარეშე მომხმარებელთან ან კონტრაჰენტთან დადებული გარიგებებიდან მიღებულ შემოსავალი ჯგუფის მთლიანი შემოსავლის 10%-ზე ნაკლებს შეადგენდა.

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორა-ციული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო მომსახუ-რება*	*ინვესტიცი-ების მართვა*	*ბელარუსიის ეროვნული ბანკი*	*სხვა*	*სეგმენტებ-შორისი ოპერაციები და ნაშთები*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	132,378	547,524	24,900	25,794	930	18	731,544
წმინდა საკომისიო შემოსავალი (ხარჯი)	22,406	98,497	821	7,805	(5)	-	129,524
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უძრავი ქონებიდან	4,269	396	3	657	8	(195)	5,138
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უცხოური ვალუტიდან	49,758	55,374	3,935	16,605	(12)	-	125,660
სხვა შემოსავალი	109	1,142	(200)	138	(2)	-	1,187
შემოსავალი	**208,920**	**702,933**	**29,459**	**50,999**	**919**	**(177)**	**993,053**
საოპერაციო ხარჯები	(64,244)	(251,811)	(11,109)	(29,252)	(302)	177	(356,541)
საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯები) რისკის ხარჯამდე	**144,676**	**451,122**	**18,350**	**21,747**	**617**	**-**	**636,512**
რისკის ხარჯი	(26,450)	(130,742)	(77)	(3,070)	-	-	(160,339)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი/(ზარალი) არარეგულარულ მუხლებამდე	**118,226**	**320,380**	**18,273**	**18,677**	**617**	**-**	**476,173**
წმინდა არარეგულარული მუხლები	(14,337)	(50,339)	(1,891)	(716)	(8,783)	-	(76,066)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე	**103,889**	**270,041**	**16,382**	**17,961**	**(8,166)**	**-**	**400,107**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(13,812)	(36,735)	(2,402)	(3,545)	(85)	-	(56,579)
წლის მოგება (ზარალი)	**90,077**	**233,306**	**13,980**	**14,416**	**(8,251)**	**-**	**343,528**
აქტივები და ვალდებულებები							
სულ აქტივები	4,265,741	9,490,405	83,309	680,550	15,269	(11,687)	14,523,587
სულ ვალდებულებები	3,731,788	8,410,833	66,147	595,287	191	(11,687)	12,792,559
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ							
ძირითადი საშუალებები	5,739	48,160	402	1,841	48	-	56,190
არამატერიალური აქტივები	2,774	36,223	226	1,343	67	-	40,633
კაპიტალური დანახარჯები	**8,513**	**84,383**	**628**	**3,184**	**115**	**-**	**96,823**
ცვეთა	(3,522)	(28,339)	(305)	(954)	-	-	(33,120)
ამორტიზაცია	(935)	(7,877)	(72)	(409)	-	-	(9,293)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორა-ციული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო მომსახუ-რება*	*ინვესტიცი-ების მართვა*	*ბელარუსიის ეროვნული ბანკი*	*სხვა*	*სეგმენტებ-შორისი ოპერაციები და ნაშთები*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	110,384	480,241	24,482	29,397	9	34	644,547
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	22,787	83,418	729	9,336	-	-	116,270
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უძრავი ქონებიდან	4,350	1,587	(475)	412	-	(195)	5,679
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან	44,601	27,940	2,347	10,852	-	-	85,740
სხვა შემოსავალი	4,366	3,605	485	1,362	-	-	9,818
შემოსავალი	**186,488**	**596,791**	**27,568**	**51,359**	**9**	**(161)**	**862,054**
საოპერაციო ხარჯები	(61,113)	(224,892)	(9,894)	(27,063)	(568)	161	(323,369)
საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯები) რისკის ხარჯამდე	**125,375**	**371,899**	**17,674**	**24,296**	**(559)**	**-**	**538,685**
რისკის ხარჯი	(48,698)	(110,562)	4	(9,093)	-	-	(168,349)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი/(ზარალი) არარეგულარულ მუხლებამდე	**76,677**	**261,337**	**17,678**	**15,203**	**(559)**	**-**	**370,336**
წმინდა არარეგულარული მუხლები	(749)	(2,584)	(196)	(60)	-	-	(3,589)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადის ხარჯამდე	**75,928**	**258,753**	**17,482**	**15,143**	**(559)**	**-**	**366,747**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(5,404)	(18,870)	(1,309)	(2,257)	-	-	(27,840)
წლის მოგება (ზარალი)	**70,524**	**239,883**	**16,173**	**12,886**	**(559)**	**-**	**338,907**
აქტივები და ვალდებულებები							
სულ აქტივები	4,246,985	7,707,139	36,398	624,835	22,465	(17,106)	12,620,716
სულ ვალდებულებები	3,709,073	6,877,763	23,547	545,315	205	(17,106)	11,138,797
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ							
ძირითადი საშუალებები	5,531	41,915	568	1,464	-	-	49,478
არამატერიალური აქტივები	2,532	18,819	218	999	-	-	22,568
კაპიტალური დანახარჯები	**8,063**	**60,734**	**786**	**2,463**	**-**	**-**	**72,046**
ცვეთა	(3,539)	(26,086)	(423)	(858)	-	-	(30,906)
ამორტიზაცია	(874)	(6,321)	(73)	(240)	-	-	(7,508)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორა-ციული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო მომსახუ-რება*	*ინვესტიცი-ების მართვა*	*ბელარუსიის ეროვნული ბანკი*	*სხვა*	*სეგმენტებ-შორისი ოპერაციები და ნაშთები*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	113,052	371,060	20,294	30,773	3	-	535,182
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	25,346	76,372	710	7,462	-	-	109,890
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უძრავი ქონებიდან	5,845	2,596	(7)	392	-	(195)	8,631
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უცხოური	45,792	26,605	2,920	8,452	(1)	-	83,768
სხვა შემოსავალი	2,577	785	579	(1,130)	-	(592)	2,219
შემოსავალი	**192,612**	**477,418**	**24,496**	**45,949**	**2**	**(787)**	**739,690**
საოპერაციო ხარჯები	(52,839)	(185,478)	(9,503)	(20,905)	336	787	(267,602)
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	**139,773**	**291,940**	**14,993**	**25,044**	**338**	**-**	**472,088**
რისკის ხარჯი	(70,075)	(75,690)	419	(15,797)	-	-	(161,143)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**69,698**	**216,250**	**15,412**	**9,247**	**338**	**-**	**310,945**
წმინდა არარეგულარული მუხლები	(13,559)	(32,647)	(1,545)	(1,418)	-	-	(49,169)
მოგება მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე	**56,139**	**183,603**	**13,867**	**7,829**	**338**	**-**	**261,776**
მოგების გადასახადის სარგებელი	10,067	21,733	1,090	(5,141)	(431)	-	27,318
წლის მოგება (ზარალი)	**66,206**	**205,336**	**14,957**	**2,688**	**(93)**	**-**	**289,094**
აქტივები და ვალდებულებები							
სულ აქტივები	4,139,060	5,987,954	49,726	544,727	27,372	(15,907)	10,732,932
სულ ვალდებულებები	3,661,784	5,343,030	34,941	475,256	684	(15,907)	9,499,788
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ							
ძირითადი საშუალებები	4,326	28,716	459	1,407	67	-	34,975
არამატერიალური აქტივები	1,368	9,042	115	300	-	-	10,825
კაპიტალური დანახარჯები	**5,694**	**37,758**	**574**	**1,707**	**67**	**-**	**45,800**
ცვეთა	(3,638)	(24,150)	(448)	(917)	-	-	(29,153)
ამორტიზაცია	(716)	(4,731)	(60)	(223)	-	-	(5,730)

(ათას ლარში)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2018	*2017*	*2016*
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	513,222	464,877	478,256
მიმდინარე ანგარიშები ცენტრალურ ბანკებში, სავალდებულო რეზერვების გარდა	298,788	91,692	150,152
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	236,653	181,131	446,142
90-დღემდე ვადის მქონე ანაბრები საკრედიტო დაწესებულებებში	172,003	763,954	412,620
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**1,220,666**	**1,501,654**	**1,487,170**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(142)	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, წმინდა	**1,220,524**	**1,501,654**	**1,487,170**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 315,081 ლარი (2017 წ.: 929,676 ლარი, 2016 წ.: 812,798 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე და ვადიან ანაბრებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ და ცენტრალურ ბანკებში, რომლებიც კონტაჰენტებად გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ჯგუფმა მიიღო 3.00%-მდე წლიური პროცენტი ამ ანაბრებზე (2017 წ.: 2.00%-მდე, 2016 წ.: 0.90%-მდე). ხელმძღვანელობა არ მოელის ზარალს, რომელიც გამოწვეულია ისეთი კონტრაჰენტების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით, სადაც განთავსებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ამასთან, მათი საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება.

7. საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები

	2018	*2017*	*2016*
სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში	1,244,885	1,000,565	934,996
ვადიანი ანაბრები 90 დღეზე მეტი ვადით	43,459	209,227	38
ბანკთაშორის გაცემულ სესხებზე მისაღები თანხები	17,586	6,551	5,451
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	**1,305,930**	**1,216,343**	**940,485**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(739)	-	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, წმინდა	**1,305,191**	**1,216,343**	**940,485**

ცენტრალურ ბანკებში განთავსებული სავალდებულო რეზერვები წარმოადგენს სებ-ში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ თანხებს. საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ნორმატიული აქტის შესაბამისად, ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ჯგუფმა საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სავალდებულო რეზერვებზე 1.00%-მდე პროცენტი მიიღო (2017 წ.: 1.00%, 2016 წ.: 0.25%).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკთაშორის გაცემულ სესხებზე მოთხოვნები მოიცავდა არა-ეთგოს ბანკებში განთავსებულ 17,586 ლარს (2017 წ.: 6,551 ლარი, 2016 წ.: 2,164 ლარი).

(ათას ლარში)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2018	*2017*	*2016*
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	1,932,087	n/a	n/a
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც განიხილება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულად, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - წილობრივი ინსტრუმენტები	466	n/a	n/a
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	n/a	1,613,759	1,283,902
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**1,932,553**	**1,613,759**	**1,283,902**

	2018	*2017*	*2016*
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	899,024	n/a	n/a
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	100,111	n/a	n/a
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები***	71,156	n/a	n/a
სხვა სასესხო ინსტრუმენტები****	861,796	n/a	n/a
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო	**1,932,087**	**n/a**	**n/a**

	2018	*2017*	*2016*
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	n/a	847,839	811,531
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	n/a	77,460	88,411
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები***	n/a	73,415	24,015
სხვა სასესხო ინსტრუმენტები****	n/a	614,844	359,650
კორპორაციული აქციები	n/a	201	295
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	n/a	**1,613,759**	**1,283,902**

** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 573,517 ლარით (2017 წ.: 448,558 ლარით, 2016 წ.: 712,169 ლარით).*

*** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები არაფრით იყო უზრუნველყოფილი (2017 წ.: არაფრით, 2016 წ.: 55,842 ლარით).*

**** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები არაფრით იყო უზრუნველყოფილი (2017 წ.: არაფრით, 2016 წ.: 9,402 ლარით).*

***** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 674,616 ლარით (2017 წ.: 475,735 ლარით, 2016 წ.: 286,832 ლარით).*

სხვა სავალო ინსტრუმენტები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითადად მოიცავდა ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ გამოშვებულ 249,659 ლარის ობლიგაციებს (2017 წ.: 268,057 ლარი, 2016 წ.: 133,055 ლარი), ნიდერლანდების განვითარების საფინანსო კომპანიის მიერ გამოშვებულ 163,454 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2017 წ.: ნული, 2016 წ.: ნული), შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 136,504 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2017 წ.: 60,625 ლარი, 2016 წ.: 60,454 ლარი), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ გამოშვებულ 110,545 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2017 წ.: 110,862 ლარი, 2016 წ.: 28,402 ლარი), აზიის განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 65,145 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2017 წ.: 65,245 ლარი, 2016 წ.: 64,921 ლარი), და საერთაშორისოდ აღიარებული საინვესტიციო ბანკის ნულოვან ობლიგაციებს, რომლებიც აშშ დოლარშია გამოხატული (2017 წ.: 26,666 ლარი, 2016 წ.: ნული).

ამ პერიოდის განმავლობაში, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და სხვა სრულ შემოსავალში ასახულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე - სავალო ინსტრუმენტებზე აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 1,619 ლარს გაუტოლდა (2017 წ.: არა, 2016 წ.: არა), რაც, ძირითადად, უკავშირდებოდა ამავე პერიოდის განმავლობაში მთლიანი საბალანსო ღირებულების ზრდას.

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

	2018	*2017*	*2016*
კომერციული სესხები	2,794,818	2,412,513	2,473,016
სამომხმარებლო სესხები	1,876,888	1,751,106	1,367,228
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	2,129,215	1,776,044	1,493,937
იპოთეკური სესხები	2,549,453	1,712,515	1,234,176
სალომბარდო სესხები	80,771	67,940	60,685
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული	**9,431,145**	**7,720,118**	**6,629,042**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(310,264)	(274,540)	(249,077)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, წმინდა	**9,120,881**	**7,445,578**	**6,379,965**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული 357,342 ლარის საბალანსო ღირებულების სესხებით (2017 წ.: 333,944 ლარი, 2016 წ.: 177,825 ლარი) იყო უზრუნველყოფილი სებ-დან მიღებული მოკლევადიანი სესხები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ მთლიანი სესხებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა წარმოდგენილია სეგმენტების მიხედვით, სადაც შექმნილ ან შეძენილ ახალ ფინანსურ აქტივებში და წლის განმავლობაში დაფარულ აქტივებში შედის განახლებადი სესხებისა და კლიენტების დავალიანების ზრდის ეფექტი, როცა არსებული სესხები გადაიფარება წლის განმავლობაში გამოშვებული ახალი კონტრაქტებით:

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,745,670**	**362,673**	**292,913**	**26,847**	**2,428,103**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,718,737	88,529	9,875	-	2,817,141
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	353,609	(353,487)	(122)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(490,844)	540,968	(50,124)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(34,031)	(43,065)	77,096	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	(106,070)	(847)	-	-	(106,917)
გადახდილი აქტივები	(2,091,118)	(266,330)	(71,492)	(13,664)	(2,442,604)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(44,675)	-	(44,675)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,914	-	2,914
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,437	(151)	3,286
საკურსო სხვაობები	(11,660)	(1,553)	(499)	-	(13,712)
სხვა წმინდა ცვლილებები	133,240	941	23,096	(5,995)	151,282
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,217,533**	**327,829**	**242,419**	**7,037**	**2,794,818**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	240,708	988	241,696
კოლექტიურად შეფასებული	2,217,533	327,829	1,711	6,049	2,553,122
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,217,533**	**327,829**	**242,419**	**7,037**	**2,794,818**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**4,757**	**5,305**	**167,520**	**5,506**	**183,088**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	7,631	43	277	-	7,951
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	1,338	(1,338)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(1,349)	1,693	(344)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,472)	(647)	2,119	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(495)	884	2,938	-	3,327
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,836)	(2,838)	(14,259)	(413)	(20,346)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(44,675)	-	(44,675)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,914	-	2,914
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,437	(151)	3,286
საკურსო სხვაობები	499	246	(122)	-	623
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(3,532)	2,204	36,578	(4,418)	30,832
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**4,541**	**5,552**	**156,383**	**524**	**167,000**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	155,946	495	156,441
კოლექტიურად შეფასებული	4,541	5,552	437	29	10,559
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**4,541**	**5,552**	**156,383**	**524**	**167,000**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული დირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,529,130**	**147,105**	**75,918**	**88**	**1,752,241**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,139,297	11,259	2,224	4,776	2,157,556
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	272,027	(241,184)	(30,843)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(457,067)	470,935	(13,868)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(167,089)	(175,960)	343,049	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(363)	-	(363)
გადახდილი აქტივები	(1,679,766)	(110,816)	(174,039)	(472)	(1,965,093)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(2,124)	59	(2,065)
ჩამოწერა	-	-	(127,298)	(73)	(127,371)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,743	-	22,743
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,839	16	5,855
საკურსო სხვაობები	(872)	(8)	(29)	-	(909)
სხვა წმინდა ცვლილებები	14,420	(185)	19,982	77	34,294
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,650,080**	**101,146**	**121,191**	**4,471**	**1,876,888**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	325	-	325
კოლექტიურად შეფასებული	1,650,080	101,146	120,866	4,471	1,876,563
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,650,080**	**101,146**	**121,191**	**4,471**	**1,876,888**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული დირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**38,560**	**15,646**	**43,134**	**14**	**97,354**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	92,269	2,050	883	255	95,457
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	40,697	(26,102)	(14,595)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(29,909)	36,760	(6,851)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(52,634)	(21,277)	73,911	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(17,251)	(2,270)	26,661	-	7,140
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(3)	-	(3)
გადახდილი აქტივები	(37,773)	(12,836)	(73,098)	(36)	(123,743)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	(420)	(420)
ჩამოწერა	-	-	(127,298)	(73)	(127,371)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,743	-	22,743
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,839	16	5,855
საკურსო სხვაობები	57	34	5	-	96
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(14,362)	17,350	110,812	633	114,433
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**19,654**	**9,355**	**62,143**	**389**	**91,541**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	111	-	111
კოლექტიურად შეფასებული	19,654	9,355	62,032	389	91,430
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**19,654**	**9,355**	**62,143**	**389**	**91,541**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,625,728**	**57,178**	**114,928**	**3,401**	**1,801,235**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,923,582	3,787	96	1,123	1,928,588
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	84,240	(78,991)	(5,249)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(212,351)	222,077	(9,726)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(38,253)	(63,122)	101,375	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(956)	-	(956)
გადახდილი აქტივები	(1,498,299)	(57,258)	(57,425)	(1,098)	(1,614,080)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(1,150)	(2)	(1,152)
ჩამოწერა	-	-	(31,200)	(28)	(31,228)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,198	-	7,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,197	10	2,207
საკურსო სხვაობები	(5,179)	(348)	(1,506)	-	(7,033)
სხვა წმინდა ცვლილებები	34,496	1,988	9,123	(1,171)	44,436
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,913,964**	**85,311**	**127,705**	**2,235**	**2,129,215**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	9,806	-	9,806
კოლექტიურად შეფასებული	1,913,964	85,311	117,899	2,235	2,119,409
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,913,964**	**85,311**	**127,705**	**2,235**	**2,129,215**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**6,690**	**2,934**	**34,533**	**410**	**44,567**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	10,485	-	-	201	10,686
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	3,622	(2,473)	(1,149)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(3,692)	5,215	(1,523)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,990)	(2,185)	4,175	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,162)	1,111	3,247	-	3,196
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(200)	-	(200)
გადახდილი აქტივები	(5,500)	(1,377)	(13,533)	(1)	(20,411)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	(183)	(183)
ჩამოწერა	-	-	(31,200)	(28)	(31,228)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,198	-	7,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,197	10	2,207
საკურსო სხვაობები	97	256	(665)	-	(312)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	889	1,972	26,646	(339)	29,168
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**9,439**	**5,453**	**29,726**	**70**	**44,688**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	7,091	-	7,091
კოლექტიურად შეფასებული	9,439	5,453	22,635	70	37,597
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**9,439**	**5,453**	**29,726**	**70**	**44,688**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,583,402**	**83,581**	**52,043**	**751**	**1,719,777**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,784,950	532	17	24,088	1,809,587
გადატანა I-ელ ეტაპზე	161,836	(152,752)	(9,084)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(226,504)	234,139	(7,635)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(73,754)	(49,756)	123,510	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(1,830)	-	(1,830)
გადახდილი აქტივები	(939,819)	(31,367)	(71,161)	(2,025)	(1,044,372)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(689)	(1)	(690)
ჩამოწერა	-	-	(2,195)	(86)	(2,281)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,338	-	2,338
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	414	21	435
საკურსო სხვაობები	(2)	-	-	-	(2)
სხვა წმინდა ცვლილებები	61,098	2,432	2,521	440	66,491
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,351,207**	**86,809**	**88,249**	**23,188**	**2,549,453**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	732	2,451	3,183
კოლექტიურად შეფასებული	2,351,207	86,809	87,517	20,737	2,546,270
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,351,207**	**86,809**	**88,249**	**23,188**	**2,549,453**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**302**	**59**	**3,267**	**61**	**3,689**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,315	-	-	595	1,910
გადატანა I-ელ ეტაპზე	230	(92)	(138)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(57)	209	(152)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(982)	(37)	1,019	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(173)	(106)	1,436	-	1,157
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(41)	-	(41)
გადახდილი აქტივები	(94)	(9)	(4,237)	(94)	(4,434)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(2,195)	(86)	(2,281)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,338	-	2,338
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	414	21	435
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(303)	7	3,672	592	3,968
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**238**	**31**	**5,383**	**1,089**	**6,741**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	238	31	5,383	1,089	6,741
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**238**	**31**	**5,383**	**1,089**	**6,741**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**65,670**	**431**	**1,839**	**-**	**67,940**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	80,944	-	96	-	81,040
გადატანა I-ელ ეტაპზე	4,300	(1,855)	(2,445)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(3,396)	3,694	(298)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(8,800)	(1,641)	10,441	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(63,239)	(92)	(4,553)	-	(67,884)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(609)	-	(609)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	113	-	113
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8	-	8
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
სხვა წმინდა ცვლილებები	4	4	155	-	163
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**75,483**	**541**	**4,747**	**-**	**80,771**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	75,483	541	4,747	-	80,771
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**75,483**	**541**	**4,747**	**-**	**80,771**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**34**	**-**	**34**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	76	-	-	-	76
გადატანა I-ელ ეტაპზე	22	-	(22)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	-	10	(10)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(76)	-	76	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(22)	(10)	77	-	45
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(3)	(1)	(220)	-	(224)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(609)	-	(609)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	113	-	113
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8	-	8
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	14	1	836	-	851
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**11**	**-**	**283**	**-**	**294**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	11	-	283	-	294
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**11**	**-**	**283**	**-**	**294**

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	კომერციული სესხები 2017	*სამომხმარებლო სესხები 2017*	*იპოთეკური სესხები 2017*	*მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესის საწარმოების სესხები 2017*	*სულ 2017*
1 იანვრის მდგომარეობით	**156,067**	**58,785**	**3,891**	**30,334**	**249,077**
დანარიცხი	41,659	80,607	2,700	31,592	156,558
აღდგენები	9,979	23,485	8,151	11,177	52,792
ჩამოწერა	(35,053)	(74,027)	(9,912)	(32,267)	(151,259)
ჩამოწერილ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(10,746)	(16,649)	(768)	(4,141)	(32,304)
საკურსო სხვაობები	18	(143)	-	(199)	(324)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**161,924**	**72,058**	**4,062**	**36,496**	**274,540**
ინდივიდუალური გაუფასურება	153,340	1,019	2,427	23,621	180,407
კოლექტიური გაუფასურება	8,584	71,039	1,635	12,875	94,133
	161,924	**72,058**	**4,062**	**36,496**	**274,540**
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	**310,308**	**2,178**	**14,671**	**53,117**	**380,274**

	კომერციული სესხები 2016	*სამომხმარებლო სესხები 2016*	*იპოთეკური სესხები 2016*	*მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესის საწარმოების სესხები 2016*	*სულ 2016*
1 იანვრის მდგომარეობით	**125,327**	**51,017**	**6,061**	**16,504**	**198,909**
დანარიცხი	71,763	64,099	3,899	15,605	155,366
აღდგენები	3,525	21,632	4,003	7,084	36,244
ჩამოწერა	(41,624)	(65,597)	(8,597)	(10,317)	(126,135)
ჩამოწერილ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(3,901)	(12,463)	(1,475)	(641)	(18,480)
საკურსო სხვაობები	977	97	-	2,099	3,173
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**156,067**	**58,785**	**3,891**	**30,334**	**249,077**
ინდივიდუალური გაუფასურება	143,312	1,977	2,272	23,704	171,265
კოლექტიური გაუფასურება	12,755	56,808	1,619	6,630	77,812
	156,067	**58,785**	**3,891**	**30,334**	**249,077**
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	**462,607**	**2,778**	**11,869**	**51,118**	**528,372**

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაშია ჩამოწერილი, მაგრამ მათზე მაინც ვრცელდება იძულებითი აღსრულების ღონისძიება შეადგენდა 67,001 ლარს (2017 წ.: 70,904 ლარი, 2016 წ.: 45,258 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის - უძრავი ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა, კომპანიის აქციები/წილები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები და მესამე მხარის თავდებობა.
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, ავტომანქანები, ოქრო და ძვირფასეულობა, მესამე მხარის კომპანიის გარანტია და კომპანიის მფლობელების თავდებობა.

ხელმძღვანელობა მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის შესაბამისი ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ჯგუფის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ობიექტების რეალიზაცია ხდება სათანადო წესით ან ნარჩუნდება კაპიტალის ღირებულების ზრდისა თუ საინჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აუნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად. ზოგადად, ჯგუფი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასეთი იქნებოდა:

- კომერციული სესხები: 249,514 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- სამომხმარებლო სესხები: 86,622 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- სესხები მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის: 107,980 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- იპოთეკური სესხები: 75,073 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- სალომბარდო სესხები: 283 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვი 263,482 ლარით მეტი იქნებოდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2017 წ.: 253,818 ლარით მეტი, 2016 წ.: 322,880 ლარით მეტი).

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 788,216 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 8%-ს (2017 წ.: 671,120 ლარი და 9%, შესაბამისად, 2016 წ.: 580,343 ლარი და 9%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 44,079 ლარის ოდენობით (2017 წ.: 41,207 ლარი, 2016 წ.: 17,203 ლარი).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელთა ჯგუფზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,067,718 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 11%-ს (2017 წ.: 860,946 ლარი და 11%, შესაბამისად, 2016 წ.: 965,964 ლარი და 15%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 42,108 ლარის ოდენობით (2017 წ.: 73,269 ლარი, 2016 წ.: 35,049 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კონცენტრაცია (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები ძირითადად საქართველოს ტერიტორიაზე იყო გაცემული და საქმიანობის სფეროებზე შემდეგნაირად ნაწილდებოდა:

	2018	*2017*	*2016*
ფიზიკური პირები	5,509,279	4,297,115	3,336,523
ვაჭრობა	1,023,776	808,335	807,020
წარმოება	937,454	699,574	646,228
უძრავი ქონება	436,450	432,352	423,124
მშენებლობა	366,009	368,509	304,890
სასტუმროს ბიზნესი	301,415	283,527	233,891
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	132,588	114,926	166,288
მომსახურება	128,535	192,202	168,455
სამთო-მოპოვებითი მრეწველობა	127,835	104,799	114,115
ელექტროენერგიის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	76,574	84,727	34,835
ფინანსური შუამავლობა	61,866	51,597	139,092
სხვა	329,364	282,455	254,581
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	**9,431,145**	**7,720,118**	**6,629,042**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(310,264)	(274,540)	(249,077)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	**9,120,881**	**7,445,578**	**6,379,965**

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	2018	*2017*	*2016*
ფიზიკური პირები	5,509,279	4,297,115	3,336,523
კერძო საწარმოები	3,919,089	3,423,003	3,270,898
სახელმწიფო საკუთრებში მყოფი პირები	2,777	-	21,621
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	**9,431,145**	**7,720,118**	**6,629,042**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(310,264)	(274,540)	(249,077)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	**9,120,881**	**7,445,578**	**6,379,965**

(ათას ლარში)

10. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2018	*2017*	*2016*
იჯარაზე მისაღები მინიმალური გადასახდელები	155,043	83,008	17,794
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური იჯარის შემოსავალი	(44,956)	(15,322)	(3,199)
	110,087	**67,686**	**14,595**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(1,648)	(2,380)	(1,499)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	**108,439**	**65,306**	**13,096**

სხვაობა მომავალში მისაღებ მინიმალურ საიჯარო გადასახდელებსა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციის კონცენტრაცია ხუთ უმსხვილეს საიჯარო მოთხოვნაში შეადგენდა 9,803 ლარს ანუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი მოთხოვნების 9%-ს (2017 წ.: 4,403 ლარი, ანუ 7%, 2016 წ.: 5,773 ლარი, ანუ 40%) და მათგან მიღებული ფინანსური შემოსავალი 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 1,185 ლარს, ანუ იჯარიდან მიღებული მთლიანი ფინანსური შემოსავლის 7%-ს (2017 წ.: 755 ლარი, ანუ 8%, 2016 წ.: 866 ლარი, ანუ 30%).

ქვემოთ მოცემულია სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ:

	2018	*2017*	*2016*
1 წლამდე	62,475	43,782	8,075
1-დან 5 წლამდე	89,781	34,224	9,719
5 წელზე მეტი	2,787	5,002	-
მისაღები მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	**155,043**	**83,008**	**17,794**

(ათას ლარში)

10. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა:

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**60,306**	**6,005**	**1,375**	**-**	**67,686**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	110,810	-	-	-	110,810
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	15,056	(15,044)	(12)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(27,189)	27,420	(231)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(509)	(7,794)	8,303	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(41,006)	(2,859)	(462)	-	(44,327)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(5,491)	-	(5,491)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
საკურსო სხვაობები	(580)	(113)	(38)	-	(731)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(15,938)	(1,809)	(113)	-	(17,860)
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**100,950**	**5,806**	**3,331**	**-**	**110,087**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,140	-	1,140
კოლექტიურად შეფასებული	100,950	5,806	2,191	-	108,947
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**100,950**	**5,806**	**3,331**	**-**	**110,087**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**424**	**894**	**970**	**-**	**2,288**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	781	-	-	-	781
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	692	(688)	(4)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(340)	426	(86)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(220)	(549)	769	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(218)	228	352	-	362
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(659)	(170)	(318)	-	(1,147)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(756)	-	(756)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	47	-	47
საკურსო სხვაობები	(16)	(43)	(36)	-	(95)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	35	(39)	172	-	168
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**479**	**59**	**1,110**	**-**	**1,648**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	518	-	518
კოლექტიურად შეფასებული	479	59	592	-	1,130
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**479**	**59**	**1,110**	**-**	**1,648**

(ათას ლარში)

10. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

	ფინანსური იჯარა 2017	*ფინანსური იჯარა 2016*
1 იანვრის მდგომარეობით	**1,499**	**1,551**
დანარიცხი	475	161
ჩამოწერილი თანხები	(299)	(293)
რეორგანიზაცია	758	-
საკურსო სხვაობები	(53)	80
31 დეკემბერი	**2,380**	**1,499**
ინდივიდუალური გაუფასურება	1,152	1,263
კოლექტიური გაუფასურება	1,228	236
	2,380	**1,499**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული მოთხოვნების მთლიანი თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	**2,593**	**2,475**

11. საინვესტიციო ქონება

	2018	*2017*	*2016*
1 იანვრის მდგომარეობით	**202,534**	**152,596**	**135,453**
შემოსვლები*	71,785	69,330	25,734
გასვლები	(74,278)	(11,067)	(4,455)
წმინდა (ზარალი) შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	(994)	7,336	(1,221)
გადატანები (ძირითად საშუალებებში) ძირითადი საშუალებებიდან, სხვა (აქტივებში) აქტივებიდან და გასაყიდად გამიზნულ (აქტივებში) აქტივებიდან**	(43,864)	(15,939)	(3,225)
საკურსო სხვაობები	-	278	310
31 დეკემბერი	**155,183**	**202,534**	**152,596**

** 2018, 2017 და 2016 წლებში შემოსვლები შეადგენს უზრუნველყოფის დასაკუთრებულ საგნებს, ფულადი გარიგებები არ მომხდარა.*

*** მოიცავდა 17,301 ლარის გადატანას ძირითადი საშუალებებიდან (2017 წ.: 4,449 ლარის გადატანები ძირითადი საშუალებებზე და 2016 წ.: 351 ლარის გადატანები ძირითად საშუალებებზე, შესაბამისად), წული ლარის გადატანას სხვა აქტივებზე - სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებზე (2017 წ.: წულის გადატანა სხვა აქტივებზე - სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებზე და 2016 წ.: 1,336 ლარის გადატანა სხვა აქტივებზე - სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებზე) და 6,478 ლარის გადატანას ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე (2017 წ.: 11,490 ლარის გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე და 2016 წლ: 1,538 ლარის გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე). გარდა ამისა, ჯგუფმა გამოავლინა 54,687 ლარის გარკვეული საინვესტიციო უძრავი ქონება, რომელიც აკმაყოფილებდა გასაყიდად გამიზნული აქტივების კრიტერიუმებს და ეს აქტივები შესაბამის კატეგორიას მიაკუთვნა.*

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების სამართლიანი ღირებულებები ეყრდნობა აკრედიტებული დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ ჩატარებულ შეფასებას. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 28-ე შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*ავეჯი და მოწყობილობები*	*კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა*	*სატრანსპორტო საშუალებები*	*საიჯარო ქონების გაუმჯობესება*	*დაუმთავრებელი მშენებლობა*	*სულ*
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**199,296**	**197,869**	**75,069**	**7,443**	**18,268**	**7,877**	**505,822**
შემოსვლები	270	24,084	14,718	1,002	240	15,876	56,190
გასვლები	(1,679)	(3,065)	(740)	(2,632)	(859)	-	(8,975)
გადატანები	11,200	(933)	6	-	6,651	(16,924)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(14,471)	-	-	-	-	(3,741)	(18,212)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(12,874)	(2,201)	(1,101)	-	43	(16,133)
გადაფასება	2,227	-	-	-	-	-	2,227
საკურსო სხვაობები	(870)	(109)	(440)	(17)	(30)	(20)	(1,486)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**195,973**	**204,972**	**86,412**	**4,695**	**24,270**	**3,111**	**519,433**
დარიცხული გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**2,472**	**38**	**83**	**7**	**-**	**-**	**2,600**
საკურსო სხვაობები	(55)	(6)	4	-	-	-	(57)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,417**	**32**	**87**	**7**	**-**	**-**	**2,543**
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**20,263**	**117,269**	**50,045**	**4,155**	**6,016**	**-**	**197,748**
ცვეთის დანარიცხი	2,078	14,888	8,581	896	5,098	-	31,541
საკურსო სხვაობები	(296)	11	(50)	(1)	(24)	-	(360)
გადატანები	-	(5)	5	-	-	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(911)	-	-	-	-	-	(911)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(14,760)	(1,048)	-	-	-	(15,808)
გასვლები	(1,237)	(2,390)	(289)	(2,620)	(801)	-	(7,337)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**19,897**	**115,013**	**57,244**	**2,430**	**10,289**	**-**	**204,873**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**176,561**	**80,562**	**24,941**	**3,281**	**12,252**	**7,877**	**305,474**
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**173,659**	**89,927**	**29,081**	**2,258**	**13,981**	**3,111**	**312,017**

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*ავეჯი და მოწყობილობები*	*კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა*	*სატრანსპორტო საშუალებები*	*საიჯარო ქონების გაუმჯობესება*	*დაუმთავრებელი მშენებლობა*	*სულ*
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**186,520**	**178,144**	**63,770**	**6,270**	**14,746**	**4,785**	**454,235**
შემოსვლები	-	20,818	12,834	1,079	80	14,667	49,478
საწარმოთა გაერთიანება	2,399	18	17	45	-	-	2,479
გასვლები	(1,871)	(316)	(191)	(148)	(3,779)	-	(6,305)
გადატანები	13,104	4	121	-	7,007	(20,236)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებიდან (ქონებაში)	(4,115)	-	-	206	-	8,305	4,396
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	40	(735)	(1,365)	-	232	153	(1,675)
გადაფასება	3,197	-	-	-	-	286	3,483
საკურსო სხვაობები	22	(64)	(117)	(9)	(18)	(83)	(269)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**199,296**	**197,869**	**75,069**	**7,443**	**18,268**	**7,877**	**505,822**
დარიცხული გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**2,509**	**40**	**86**	**7**	**-**	**-**	**2,642**
საკურსო სხვაობები	(37)	(2)	(3)	-	-	-	(42)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**2,472**	**38**	**83**	**7**	**-**	**-**	**2,600**
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**19,123**	**102,675**	**43,446**	**3,210**	**5,745**	**-**	**174,199**
ცვეთის დანარიცხი	2,091	16,024	8,003	1,063	3,725	-	30,906
საკურსო სხვაობები	(325)	-	(33)	-	(5)	-	(363)
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(53)	-	-	-	-	-	(53)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	(171)	(1,238)	(1,242)	-	-	-	(2,651)
გასვლები	(402)	(192)	(129)	(118)	(3,449)	-	(4,290)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**20,263**	**117,269**	**50,045**	**4,155**	**6,016**	**-**	**197,748**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**164,888**	**75,429**	**20,238**	**3,053**	**9,001**	**4,785**	**277,394**
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**176,561**	**80,562**	**24,941**	**3,281**	**12,252**	**7,877**	**305,474**

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*ავეჯი და მოწყობილობები*	*კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა*	*სატრანსპორტო საშუალებები*	*საინჟინრო ქონების გაუმჯობესება*	*დაუმთავრებელი მშენებლობა*	*სულ*
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**182,955**	**161,806**	**55,124**	**6,398**	**13,758**	**3,804**	**423,845**
შემოსვლები	-	17,156	9,326	2,164	87	6,242	34,975
გასვლები	-	(126)	(53)	(2,319)	(2,800)	-	(5,298)
გადატანები	2,174	25	25	-	3,684	(5,908)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებიდან	351	-	-	-	-	-	351
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(760)	(857)	1	-	504	(1,112)
საკურსო სხვაობები	1,040	43	205	26	17	143	1,474
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**186,520**	**178,144**	**63,770**	**6,270**	**14,746**	**4,785**	**454,235**
დარიცხული გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**780**	**37**	**82**	**7**	**-**	**9**	**915**
გაუფასურების ხარჯი	1,403	-	-	-	-	-	1,403
საკურსო სხვაობები	326	3	4	-	-	(9)	324
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**2,509**	**40**	**86**	**7**	**-**	**-**	**2,642**
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**15,976**	**87,263**	**37,077**	**3,912**	**5,644**	**-**	**149,872**
ცვეთის დანარიცხი	2,638	15,873	7,020	903	2,719	-	**29,153**
საკურსო სხვაობები	509	2	82	20	(13)	-	600
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(414)	(694)	-	-	-	**(1,108)**
გასვლები	-	(49)	(39)	(1,625)	(2,605)	-	(4,318)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**19,123**	**102,675**	**43,446**	**3,210**	**5,745**	**-**	**174,199**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**166,199**	**74,506**	**17,965**	**2,479**	**8,114**	**3,795**	**273,058**
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**164,888**	**75,429**	**20,238**	**3,053**	**9,001**	**4,785**	**277,394**

ჯგუფმა თავისი არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის რეგულარული გადასინჯვის ციკლის ფარგლებში შეცვალა გარკვეული აქტივების დარჩენილი ვადები. ვადების შეცვლის მიზეზი იყო მომავალში ამ აქტივების გამოყენების განახლებული სტრატეგია. ამ აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა, საშუალოდ, 10-დან 15 წლამდე გაიზარდა. სააღრიცხვო შეფასებაში ცვლილება შევიდა წლის მეორე ნაწილიდან პერსპექტიულად და ამორტიზაციის ხარჯის 621 ლარით შემცირება განაპირობა.

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივების მოძრაობა ასეთი იყო:

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	*სხვა*	*სულ*
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**85,311**	**3,259**	**88,570**
შემოსვლები	17,499	23,134	40,633
გასვლები	(112)	-	(112)
ჩამოწერა	(14,419)	(138)	(14,557)
საკურსო სხვაობები	(115)	-	(115)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**88,164**	**26,255**	**114,419**
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**37,255**	**367**	**37,622**
ამორტიზაციის დანარიცხი	8,912	381	9,293
გასვლები	(107)	-	(107)
ჩამოწერა	(8,873)	(58)	(8,931)
საკურსო სხვაობები	(26)	(1)	(27)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**37,161**	**689**	**37,850**
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**48,056**	**2,892**	**50,948**
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**51,003**	**25,566**	**76,569**

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	*სხვა*	*სულ*
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**56,933**	**9,157**	**66,090**
შემოსვლები	21,726	842	22,568
გასვლები	(155)	(3)	(158)
გადატანები	6,737	(6,737)	-
საწარმოთა გაერთიანება	111	-	111
საკურსო სხვაობები	(41)	-	(41)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**85,311**	**3,259**	**88,570**
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**28,432**	**1,844**	**30,276**
ამორტიზაციის დანარიცხი	6,923	585	7,508
გასვლები	(160)	-	(160)
გადატანები	2,062	(2,062)	-
საკურსო სხვაობები	(2)	-	(2)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**37,255**	**367**	**37,622**
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**28,501**	**7,313**	**35,814**
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**48,056**	**2,892**	**50,948**

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	*სხვა*	*სულ*
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**47,950**	**7,281**	**55,231**
შემოსვლები	8,949	1,876	10,825
გასვლები	(11)	-	(11)
საკურსო სხვაობები	45	-	45
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**56,933**	**9,157**	**66,090**
დარიცხული გაუფასურება			
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**(7)**	**-**	**(7)**
საკურსო სხვაობები	7	-	7
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**-**	**-**	**-**
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**23,477**	**1,092**	**24,569**
ამორტიზაციის დანარიცხი	4,978	752	5,730
გასვლები	(56)	-	(56)
საკურსო სხვაობები	33	-	33
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**28,432**	**1,844**	**30,276**
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**24,480**	**6,189**	**30,669**
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**28,501**	**7,313**	**35,814**

13. გუდვილი

გუდვილის მოძრაობა 2018 წლის 31 დეკემბრით, 2017 წლის 31 დეკემბრითა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში:

	2018	*2017*	*2016*
თვითღირებულება			
1 იანვარი	**57,209**	**57,209**	**57,209**
31 დეკემბერი	**57,209**	**57,209**	**57,209**
დარიცხული გაუფასურება			
1 იანვარი	**23,756**	**23,756**	**23,756**
31 დეკემბერი	**23,756**	**23,756**	**23,756**
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
1 იანვარი	**33,453**	**33,453**	**33,453**
31 დეკემბერი	**33,453**	**33,453**	**33,453**

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

საწარმოთა გაერთიანებების მეშვეობით შეძენილი გუდვილი გაუფასურების ტესტირების მიზნით გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ორ ინდივიდუალურ ერთეულზე: კორპორაციული და საცალო საბანკო მომსახურება.

(ათას ლარში)

13. გუდვილი (გაგრძელება)

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება (გაგრძელება)

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2018	*2017*	*2016*
საცალო საბანკო მომსახურება	23,488	23,488	23,488
კორპორაციული საბანკო საქმიანობა	9,965	9,965	9,965
სულ	**33,453**	**33,453**	**33,453**

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის მიერ დამტკიცებულ, ერთიდან სამ წლამდე ვადის, ფინანსურ ბიუჯეტებზე დაყრდნობით ფულადი ნაკადების პროგნოზების გამოყენებით გაანგარიშებული გამოყენების ღირებულების საფუძველზე. დისკონტირების განაკვეთი არ დაკორექტირდა მუდმივი ან კლებადი ზრდის ტემპისთვის იმ სამწლიანი პერიოდების მიღმა, რომლებსაც ფინანსური ბიუჯეტები მოიცავს. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის, დაშვებულია მუდმივი ზრდის 3%-იანი ტემპი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის სამომავლო საოპერაციო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად.

ჯგუფმა დისკონტირების შემდეგი განაკვეთები გამოიყენა კორპორაციული საბანკო მომსახურებისა და საცალო საბანკო მომსახურებისთვის:

	კორპორაციული საბანკო			*საცალო საბანკო*		
	2018	*2017*	*2016*	*2018*	*2017*	*2016*
დისკონტირების განაკვეთი	4.7%	4.5%	5.3%	6.2%	6.1%	6.9%

დისკონტირების განაკვეთები

დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ხელმძღვანელობის მოლოდინს თითოეული მიმართულებიდან მისაღები უკუგების მიმართ. სწორედ ამაზე დაყრდნობით აფასებს ხელმძღვანელობა საოპერაციო საქმიანობის შედეგებს და სამომავლო საინვესტიციო წინადადებებს. დისკონტირების განაკვეთები გამოითვლება კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაზე დაყრდნობით, გადასახადით დაბეგვრამდე.

საცალო და კორპორაციული საბანკო მომსახურების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის შემდეგი დამატებითი დაშვებები გაკეთდა:

- სესხებისა და ანაბრების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- თვითღირებულებაში / შემოსავლების სტრუქტურაში ან კოეფიციენტში არსებითი ცვლილებების გარეშე;
- ვაჭრობის დაფინანსების ან სხვა დოკუმენტური საქმიანობების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- ექსპრეს საბანკო მომსახურების კიდევ უფრო გაფართოება საცალო საბანკო მომსახურების უფრო სტაბილური მარჟებით უზრუნველყოფის მიზნით.

მგრძნობიაროაბა დაშვებებში ცვლილებების მიმართ

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას. გამოყენების ღირებულების ნამეტი საბალანსო ღირებულებაზე განისაზღვრება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წმინდა საბალანსო ღირებულების საფუძველზე. შესაძლო ცვლილებად მიჩნეული იქნა +/-1% დისკონტირების განაკვეთსა და ზრდის ტემპში.

(ათას ლარში)

14. გადასახადები

მოგების გადასახადის კრედიტი (ხარჯი) მოიცავს შემდეგს:

	2018	*2017*	*2016*
მიმდინარე მოგების ხარჯი	(37,896)	(38,024)	(18,159)
გადავადებული მოგების გადასახადის კრედიტი (ხარჯი)	(18,683)	10,184	45,477
მოგების გადასახადის (ხარჯი) კრედიტი	**(56,579)**	**(27,840)**	**27,318**

2018 წლის, 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში სხვა სრული შემოსავალში პირდაპირ შესულ მუხლებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი:

	2018	*2017*	*2016*
საკურსო სხვაობები	-	(578)	(4,996)
წმინდა ეფექტი ფასიან ქაღალდებზე	(265)	27	(23)
შენობების გადაფასება	-	(781)	-
მოგების გადასახადის ხარჯი სხვა სრულ შემოსავალში	**(265)**	**(1,332)**	**(5,019)**

ჯგუფის შემოსავლის დიდ ნაწილზე ვრცელდება მოგების გადასახადის განაკვეთი, რომლითაც იბეგრება შვილობილი კომპანიების შემოსავალი, და მერყეობს 15%-დან 25%-მდე (2017 წ.: 15%-დან 25%-მდე, 2016 წ.: 15%-დან 25%-მდე).

2018 წლის 12 ივნისს ფინანსური ინსტიტუტების, მათ შორის ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან, ნაცვლად 2019 წლის 1 იანვრისა, რომელიც ძალაში 2016 წელს შევიდა. ცვლილებამ მაშინვე მოახდინა გავლენა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ნაშთებზე, რომლებიც მიკუთვნებადია წინა პერიოდებთან დაკავშირებით აღიარებული დროებითი სხვაობებისთვის. 2018 წლის 30 ივნისისთვის გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა შეფასდა ცვლილების დანერგვის ახალი თარიღის შესაბამისად. ჯგუფმა გამოითვალა გადავადებული გადასახადების ის ნაწილი, რომლის გამოყენებას აპირებს 2023 წლის 1 იანვრამდე ფინანსური საქმიანობისთვის და აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შესაბამისი ნაწილი. გარდამავალი პერიოდის განმავლობაში ჯგუფი გააგრძელებს ამავე პერიოდში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების მხოლოდ იმ ნაწილის აღიარებას, რომლის გამოყენებასაც 2023 წლის 1 იანვრამდე მოელის.

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ მოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ტარიფის მიხედვით გამოთვლილი მოგების გადასახადის ხარჯის და რეალური ხარჯის შედარება:

	2018	*2017*	*2016*
მოგება მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე	**400,107**	**366,747**	**261,776**
საშუალო საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი საშუალო საგადასახადო განაკვეთის შემთხვევაში	**(60,016)**	**(55,012)**	**(39,266)**
გადასახადი თითოეულ ქვეყანაში მოგების გადასახადის ადგილობრივი განაკვეთის შემთხვევაში	(788)	(1,273)	213
მოგება, რომელიც დაბეგვრას არ ექვემდებარება	37,670	24,150	12,767
წინა წლის დეკლარაციების შესწორება	-	4,645	2,726
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებების ეფექტი	(30,275)	-	52,495
გამოუქვითავი ხარჯები	(4,424)	(350)	(1,605)
სხვა	1,254	-	(12)
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი	**(56,579)**	**(27,840)**	**27,318**

საქართველოსა და ბელარუსში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს, დამატებითი ღირებულების გადასახადს და სხვ. თუმცა მათი რეგულირება ხშირად ბუნდოვანია ან საერთოდ არ ხდება, და არასაკმარისი პრეცედენტი არსებობს. ამის გამო საგადასახადო რისკები საქართველოსა და ბელარუსში ჩვეულებრივ გაცილებით მაღალია, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფი არსებითად აკმაყოფილებს იმ საგადასახადო კანონებს, რომლებიც მის საქმიანობას ეხება. ამის მიუხედავად, მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ შესაბამისმა ორგანოებმა ამა თუ იმ კანონის სხვაგვარი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში:

	2015	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება: მოგება-ზარალის ანგარიშ-გებაში	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება: სხვა სრულ შემოსა-ვალში	2016	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება: მოგება-ზარალის ანგარიშ-გებაში	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება: ფასს 15-ის მიღება	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება: სხვა სრულ შემოსა-ვალში	2017	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება: მოგება-ზარალის ანგარიშ-გებაში	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება: ფასს 9-ის მიღება	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება: სხვა სრულ შემოსა-ვალში	2018
გადასახადის ეფექტი გამოსაქვით დროებით სხვაობებზე:												
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	482	(482)	-	-	-	-	-	-	26	77	-	103
და სხვა ნასესხები სახსრები	-	431	59	490	(284)	-	(18)	188	17	-	-	205
საინვესტიციო ქონება	4,866	1,602	23	6,491	1,292	-	(7)	7,776	(7,159)	-	-	617
გაუფასურების რეზერვი და სხვა დანაკარგების ანარიცხები	12,123	(3,886)	(8,237)	-	-	-	-	-	8	10	-	18
მომდევნო პერიოდებში გადატანილი საგადასახადო ზარალი	-	188	632	820	81	-	(179)	722	1,255	-	-	1,977
ძირითადი საშუალებები	578	923	695	2,196	1,824	-	(214)	3,806	3,820	(87)	-	7,539
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	**18,049**	**(1,224)**	**(6,828)**	**9,997**	**2,913**	**-**	**(418)**	**12,492**	**(2,033)**	**-**	**-**	**10,459**
გადავადებული საგადასახადო აქტივები												
გადასახადის ეფექტი დასაბეგრ დროებით სხვაობებზე:												
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	1,230	-	1,230	(470)	-	-	760	1,825	-	-	2,585
და სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	-	-	-	-	2,722	-	-	2,722
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	2,669	-	-	2,669
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	-	-	-	-	-	-	-	(26)	83	265	322
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	28,956	(11,210)	720	18,466	(4,423)	-	(262)	13,781	3,463	(1,973)	-	15,271
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	34,196	(26,681)	(1,098)	6,417	(2,668)	-	1,203	4,952	5,468	-	-	10,420
ძირითადი საშუალებები	6,511	(4,966)	(1,545)	-	-	-	-	-	584	-	-	584
საინვესტიციო ქონება	3,763	(3,846)	102	19	(2)	-	(1)	16	(4)	-	-	12
არამატერიალური აქტივები	7,056	(1,228)	12	5,840	292	(1,911)	(26)	4,195	(51)	(239)	-	3,905
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	**80,482**	**(46,701)**	**(1,809)**	**31,972**	**(7,271)**	**(1,911)**	**914**	**23,704**	**16,650**	**(2,129)**	**265**	**38,490**
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები												
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	**(62,433)**	**45,477**	**(5,019)**	**(21,975)**	**10,184**	**1,911**	**(1,332)**	**(11,212)**	**(18,683)**	**2,129**	**(265)**	**(28,031)**

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2018	*2017*	*2016*
წარმოებული ფინანსური აქტივები	35,557	13,484	2,610
დებიტორული ანგარიშები	19,702	1,803	902
სხვა დებიტორული დავალიანება	9,048	-	-
ფინანსური იჯარით გადაცემის მიზნით ნაყიდი აქტივები	13,783	10,477	-
ფულადი გზავნილებიდან მისაღები თანხები	8,866	12,890	8,915
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8,787	16,328	5,798
დოკუმენტური ოპერაციებიდან მისაღები თანხები	6,607	7,790	1,827
ამოღებული უზრუნველყოფა	4,374	52,095	50,821
ჯგუფის საგადასახადო აქტივები	4,255	4,377	3,856
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	4,057	1,843	1,774
აქტივების გაყიდვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები	849	825	482
ანგარიშსწორება ოპერაციებზე	167	929	1,101
სხვა	22,952	16,349	22,459
	139,004	**139,190**	**100,545**
გამოკლებული - სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(4,431)	(21,333)	(12,265)
სხვა აქტივები	**134,573**	**117,857**	**88,280**

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2018	*2017*	*2016*
გადავადებული შემოსავალი და სხვა დარიცხვები	24,273	19,176	455
თანამშრომლების კომპენსაციის დანარიცხები	20,457	18,482	18,004
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	11,569	3,948	15,689
კრედიტორები	10,038	18,974	6,664
მიღებული ავანსები	8,279	2,761	364
სხვა საგადასახადო დავალიანება	7,728	7,346	3,657
გადასახდელი დივიდენდები	1,304	1,064	1,276
კრედიტორული დავალიანება	323	98	12
სხვა	18,242	8,308	8,982
სხვა ვალდებულებები	**102,213**	**80,157**	**55,103**

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად მათ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

	2018		
	პირობითი თანხა	სამართლიანი აქტივი	სამართლიანი ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები			
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივ ვალუტაში	721,906	3,110	981
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	1,920,039	19,811	4,228
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები			
ფორვარდები და სვოპები -	1,109,990	12,636	6,360
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	**3,751,935**	**35,557**	**11,569**

	2017			2016		
	პირობითი თანხა	სამართლიანი აქტივი	სამართლიანი ვალდებულება	პირობითი თანხა	სამართლიანი აქტივი	სამართლიანი ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები						
ფორვარდები და სვოპები -	370,523	3,039	1,958	347,458	2,098	8,012
ფორვარდები და სვოპები -	227,585	1,576	534	302,679	512	7,043
საპროცენტო განაკვეთის						
ფორვარდები და სვოპები -	777,660	7,368	-	794,040	-	634
ოფციონები - უცხოურ ვალუტაში	10,183	1,501	1,456	-	-	-
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	**1,385,951**	**13,484**	**3,948**	**1,444,177**	**2,610**	**15,689**

16. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს:

	2018	2017	2016
ვადიანი ანაბრები	4,064,347	3,352,379	2,844,948
მიმდინარე ანგარიშები	4,132,204	3,697,021	2,854,336
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	-	74,466	74,228
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	**8,196,551**	**7,123,866**	**5,773,512**
აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი (შენიშვნა 19)	**125,393**	**98,399**	**96,692**

2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ გამოშვებული მარტივი თამასუქები მოიცავს თამასუქებს, რომლებიც ფინანსური დაწესებულებების კერძო მფლობელობაშია და ფაქტობრივად არის სადეპოზიტო სერთიფიკატების ეკვივალენტური, ფიქსირებული ვადითა და ასევე ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ 966,873 ლარის (12%) ოდენობით ათ უმსხვილეს მეანაბრეზე (2017 წ.: 1,066,616 ლარი (15%), 2016 წ.: 635,303 ლარი (11%)) მოდიოდა.

(ათას ლარში)

16. ვალდებულებები მომხმარებლის წინაშე (გაგრძელება)

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებლების შემდეგ ტიპებთან:

	2018	*2017*	*2016*
ფიზიკური პირები	4,827,522	3,866,404	3,123,534
კერძო საწარმოები	2,828,809	2,793,175	2,512,506
სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებში მყოფი სუბიექტები	540,220	464,287	137,472
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	**8,196,551**	**7,123,866**	**5,773,512**

მომხმარებელთა ანგარიშები საქმიანობის სფეროების მიხედვით:

	2018	*2017*	*2016*
ფიზიკური პირები	4,827,522	3,866,404	3,123,534
მშენებლობა	572,628	279,623	291,440
ვაჭრობა	536,833	593,752	435,836
სახელმწიფო მომსახურება	508,410	438,492	102,530
ფინანსური შუამავლობა	471,488	659,464	522,046
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	342,745	257,818	213,301
მომსახურება	304,190	306,061	381,837
წარმოება	178,619	225,336	208,519
უძრავი ქონება	101,020	105,030	127,163
ელექტროენერგიის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	95,987	109,780	113,572
ჯანდაცვა და სოციალური სამუშაო	50,831	70,535	46,106
სასტუმროს ბიზნესი	40,216	44,241	22,248
სხვა	166,062	167,330	185,380
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	**8,196,551**	**7,123,866**	**5,773,512**

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2018	*2017*	*2016*
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკიდან	1,118,957	793,528	1,085,000
საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან	895,994	1,087,897	1,072,033
ვადიანი ანაბრები და ბანკთაშორისი სესხები	196,523	261,173	150,582
საკორესპონდენტო ანგარიშები	118,693	204,512	329,609
სხვა ნასესხები სახსრები*	-	386,426	394,224
ქვეჯამი	**2,330,167**	**2,733,536**	**3,031,448**
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული ვალი	419,181	428,673	436,905
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	**2,749,348**	**3,162,209**	**3,468,353**

** სხვა ნასესხები სახსრები წარმოდგენილია სს „ბიჯეოსგან“ ნასესხები აშშ დოლარში გამოხატული ფულადი სახსრებით, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა 2023 წელს იწურებოდა, მაგრამ წინსწრებით დაიფარა 2018 წლის მარტში.*

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 6.10%-მდე გადაიხადა საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აშშ დოლარში ნასესხებ სახსრებზე (2017 წ.: 6.27%,-მდე, 2016 წ.: 5.79%-მდე). 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 10.00%-მდე გადაიხადა აშშ დოლარში აღებულ სუბორდინირებულ სესხზე (2017 წ.: 8.92%-მდე და 2016 წ.: 8.44%-მდე).

(ათას ლარში)

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ზოგი გრძელვადიანი სესხი აღებულია გარკვეული პირობებით („კრედიტორის პირობები“), რომ ჯგუფი შეინარჩუნებს კაპიტალის ადეკვატურობის გარკვეულ ლიმიტებს, ლიკვიდურობას, სავალუტო პოზიციებს, საკრედიტო რისკების მოცულობას, მოზიდული სახსრების წილს და ა. შ. 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აღებულ მნიშვნელოვან სესხებზე აკმაყოფილებდა კრედიტორთა ყველა პირობას.

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	21,692
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	9
გადახდილი ფულადი სახსრები	(21,701)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	-
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	-

18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2018	*2017*	*2016*
გამოშვებული ევროობლიგაციები და თამასუქები	1,350,921	454,953	-
სადეპოზიტო სერთიფიკატები	323,171	268,552	177,271
ქართული ადგილობრივი ობლიგაციები	36,940	26,150	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	**1,711,032**	**749,655**	**177,271**

19. პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული

საი-ინვესტი

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ჰქონდა სასამართლო დავა შპს „საი-ინვესტთან“ შვიდი მილიონი ევროს ოდენობის ანაბარზე გირაოსთან დაკავშირებით, რომლის გამოყენებითაც შემცირდა შპს „სპორტ ინვესტის“ მიერ სს „საქართველოს ბანკისთვის“ გადასახდელი სესხის თანხა. ხელმძღვანელობის აზრით ამ სარჩელის გამო არსებითი ზარალის მიღების დაბალი ალბათობა არსებობს, შესაბამისად, ანარიცხები ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შეუქმნია.

რუსთავის აზოტი

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკს დავა ჰქონდა თბილისის მერიაში ისთ-ვესტ იუნაითიდ ბანკთან (East-West United Bank S.A), აგროქიმთან (Agrochim S.A.) და სისტემა ჰოლდინგ ლიმიტედთან (Systema Holding Limited) (შემდგომში, მოსარჩელეები) შპს „რუსთავის აზოტის“ დაუფარავი სესხის უზრუნველყოფის საგნის (უძრავ-მოძრავი ქონება და არამატერიალური აქტივები) აუქციონის გზით რეალიზაციის თაობაზე. მოსარჩელეები მოითხოვენ შპს „რუსთავის აზოტის“ კუთვნილ ქონებაზე საკუთრების უფლების აღდგენას და ზიანის ანაზღაურებას დაახლოებით 93.6 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ანარიცხები არ შექმნილა, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს მოთხოვნა უსაფუძვლოა და ამ სარჩელიდან მნიშვნელოვანი ზარალის მიღება მოსალოდნელი არ არის.

(ათას ლარში)

19. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

იურიდიული (გაგრძელება)

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში შესაძლებელია ჯგუფისა და ბანკის წინააღმდეგ სარჩელები აღიძრას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის ან ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფინანსური პირობითი ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	2018	*2017*	*2016*
კრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული ვალდებულებები			
გაცემული გარანტიები	1,015,567	630,413	456,996
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	278,253	261,397	231,704
აკრედიტივები	42,009	43,423	58,561
	1,335,829	**935,233**	**747,261**
გამოკლებული აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი ფულადი სახსრები (შენიშვნა 16)	(125,393)	(98,399)	(96,692)
გამოკლებული - ანარიცხები	(4,582)	(2,815)	(3,380)
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან			
არაუგვიანეს 1 წლისა	29,377	20,115	19,200
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	74,331	47,558	45,405
5 წელზე გვიან	28,754	18,486	18,713
	132,462	**86,159**	**83,318**
პირობითი ვალდებულებები კაპიტალური დანახარჯებიდან	**6,616**	**2,538**	**2,394**

20. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2018 წლის, 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 43,308,125 ჩვეულებრივი აქციისგან. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გამოშვებული და სრულად განაღდებული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 27,993,660 ჩვეულებრივი აქციისგან (2017 წ.: 27,821,150; 2016 წ.: 27,821,150). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება ერთი (1) ლარია. ქვემოთ მოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარებით გამოშვებული აქციები:

	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	*ჩვეულებრივი აქციების მოცულობა*
31 დეკემბერი, 2015 წ.	**27,821,150**	**27,821**
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**27,821,150**	**27,821**
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**27,821,150**	**27,821**
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება	172,510	173
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**27,993,660**	**27,994**

გამოსყიდული აქციები

ჯგუფის მფლობელობაში არსებული გამოსყიდული აქციების რაოდენობა 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 8,995-ს (2017 წლის 31 დეკემბერი: 8,995; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 8,995), რომელთა ნომინალური ღირებულება იყო 9 ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერი: 9 ლარი; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 9 ლარი).

(ათას ლარში)

20. კაპიტალი (გაგრძელება)

დივიდენდები

აქციონერებს ლარში გამოხატული დივიდენდების მიღების უფლება აქვთ.

2018 წლის 14 ივნისს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2017 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 4.31 ლარის ოდენობით. 2018 წლის 2 ივლისს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 120,000 ლარის ოდენობით.

2016 წლის 29 ნოემბერს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2016 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 3.59 ლარის ოდენობით. 2016 წლის 29 დეკემბერს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 100,000 ლარის ოდენობით.

2016 წლის 12 თებერვალს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2015 წლის საბოლოო დივიდენდები, თითო აქციაზე 3.48 ლარის ოდენობით. 2016 წლის 15 მარტს აქციონერებმა მიიღეს სულ 100,597 ლარის საბოლოო დივიდენდები.

შემოსავალი აქციაზე

	2018	*2017*	*2016*
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე			
ჯგუფის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებისთვის განკუთვნილი წლის მოგება	343,528	338,761	287,945
წლის განმავლობაში მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა	27,826,807	27,812,155	27,817,934
შემოსავალი აქციაზე	12.3452	12.1803	10.3511

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)
ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში შესულ ცვლილებებს.

არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)
ეს რეზერვი ასახავს არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებულ არარეალიზებულ შემოსულობას (ზარალს)

უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი
უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი გამოიყენება იმისათვის, რომ აღრიცხოს უცხოური შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგებების გადაანგარიშების შედეგად წარმოშობილი საკურსო სხვაობები.

მოძრაობა სხვა რეზერვებში 2018 წლის 31 დეკემბრით, 2017 წლის 31 დეკემბრით და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებებში.

(ათას ლარში)

21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2018	*2017*	*2016*
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	183,184	151,630	127,633
გარანტიები და აკრედიტივები	18,211	17,879	19,517
საკასო ოპერაციები	15,585	15,735	14,682
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	1,691	447	585
სხვა	4,649	5,309	5,969
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	**223,320**	**191,000**	**168,386**
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(84,224)	(63,813)	(47,743)
საკასო ოპერაციები	(5,133)	(5,157)	(5,954)
გარანტიები და აკრედიტივები	(1,629)	(2,177)	(2,865)
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	(301)	(27)	(20)
სადაზღვევო ბროკერის მომსახურების ღირებულება	(261)	(211)	(227)
სხვა	(2,248)	(3,345)	(1,687)
საკომისიო ხარჯი	**(93,796)**	**(74,730)**	**(58,496)**
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	**129,524**	**116,270**	**109,890**

სხვა მომხმარებლებისგან მიღებული შემოსავალი

ჯგუფმა შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარა შემდეგი თანხები, რომლებიც დაკავშირებული იყო მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან:

	2018	**2017**
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან	238,048	193,160

საკონტრაქტო აქტივები და ვალდებულებები

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	31 დეკემბერი, 2018 წ.	**31 დეკემბერი, 2017 წ.**
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	23,837	17,730

ჯგუფი არ აკორექტირებს ანაზღაურების დაპირებულ თანხას დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის შესაბამისად, თუ ჯგუფი ხელშეკრულების გაფორმებისას მოელის, რომ მომხმარებლისთვის ჯგუფის მიერ დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ საქონლის ან მომსახურების ღირებულების გადახდას შორის ვადა მაქსიმუმ ერთი წელია.

ჯგუფმა აღიარა 6,873 ლარის შემოსავალი მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში (2017 წლ: 5,531 ლარი), რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ საკონტრაქტო ვალდებულებებს და ასახულია გადავადებულ შემოსავალში.

(ათას ლარში)

21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი (გაგრძელება)

დარჩენილ საკონტრაქტო ვალდებულებებზე განაწილებული გარიგების ფასი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომავალში იმ საკონტრაქტო ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის დაკმაყოფილებული:

	2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	**2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს**	**2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს**	**3-5 წელიწადში**	**5-10 წელიწადში**	**სულ**
შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომხმარებლებთან გაფორმებულ აქტიურ კონტრაქტებზე	21,677	9,427	5,533	2,169	152	**38,958**

	2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	**2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს**	**2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს**	**3-5 წელიწადში**	**5-10 წელიწადში**	**სულ**
შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომხმარებლებთან გაფორმებულ აქტიურ კონტრაქტებზე	16,773	7,559	3,223	3,618	495	**31,668**

ჯგუფი იყენებს ფასს 15-ის 121-ე მუხლით გათვალისწინებულ პრაქტიკული მიზანშეწონილობის პრინციპს და არ წარმოადგენს ინფორმაციას დარჩენილი საკონტრაქტო ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადაც მაქსიმუმ ერთი წელია.

22. წმინდა შემოსავალი უძრავი ქონებიდან

	2018	*2017*	*2016*
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან	5,390	3,361	6,045
შემოსულობა უძრავი ქონების გაყიდვიდან	13,836	4,630	2,929
შემოსავალი უძრავი ქონებიდან	**19,226**	**7,991**	**8,974**
ზარალი უძრავი ქონების გაყიდვიდან	(14,088)	(2,312)	(343)
წმინდა შემოსავალი უძრავი ქონებიდან	**5,138**	**5,679**	**8,631**

(ათას ლარში)

23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

	2018	*2017*	*2016*
ხელფასები და პრემიები	(197,697)	(183,016)	(150,710)
სოციალური გადასახადის ხარჯი	(4,528)	(3,869)	(3,050)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	**(202,225)**	**(186,885)**	**(153,760)**

ხელფასები და პრემიები მოიცავს 48,338 ლარის, 50,393 ლარის და 39,696 ლარის დანახარჯებს წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში 2018 წლის 31 დეკემბრით, 2017 წლის 31 დეკემბრითა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის, შესაბამისად, რომელიც უკავშირდება წილობრივი ანაზღაურების ჯგუფის მასშტაბით დამტკიცებულ სქემას (26-ე და 30-ე შენიშვნები).

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2018	*2017*	*2016*
იჯარა და ქირა	(26,643)	(24,195)	(19,458)
მარკეტინგი და რეკლამა	(17,166)	(14,575)	(12,652)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	(12,881)	(12,637)	(10,051)
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	(11,509)	(7,977)	(6,508)
საოპერაციო გადასახადები	(7,177)	(6,824)	(5,688)
თანამშრომელთა შერჩევა და გადამზადება	(5,928)	(3,386)	(1,619)
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	(5,830)	(5,239)	(4,873)
საოფისე მარაგები	(5,729)	(5,596)	(4,355)
საკომუნიკაციო ხარჯები	(5,030)	(5,140)	(4,323)
დაცვა-უსაფრთხოება	(2,841)	(2,211)	(1,540)
დაზღვევა	(2,369)	(2,757)	(1,904)
მგზავრობის ხარჯი	(1,773)	(1,641)	(1,029)
ჯარიმები	(568)	(49)	(17)
სხვა	(2,703)	(2,780)	(1,517)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	**(108,147)**	**(95,007)**	**(75,534)**

აუდიტორის გასამრჯელო

აუდიტორების გასამრჯელო შესულია იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯებში ზემოთ და მოიცავს შემდეგს:

	2018	*2017*	*2016*
გასამრჯელო ჯგუფის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	797	428	423
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	186	812	242
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	779	-	115
სულ გასამარჯელო	**1,762**	**1,240**	**780**

ზედა ცხრილში წარმოდგენილი თანხები ასახავს შპს „იუაისთვის“ და მისი მეკავშირე კომპანიებისთვის გადახდილ გასამრჯელოებს. მშობელი კომპანიისა და ჯგუფის შვილობილი კომპანიების აუდიტში სხვა აუდიტორებისთვის გადახდილი გასამრჯელო, რომლებიც იუაისთან არ არიან დაკავშირებულები, შეადგენდა 24 ლარს (2017 წ.: 67 ლარი; 2016 წ.: 92 ლარი), ხოლო ჯგუფისთვის გაწეულ სხვა მომსახურებაში გადახდილი გასამრჯელო იყო 49 ლარი (2017 წ.: 207 ლარი; 2016 წ.: 146 ლარი).

(ათას ლარში)

24. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული წლისთვის:

	31 დეკემბერი, 2018 წ.					
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი		*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	
	კოლექტიური	*კოლექტიური*	*ინდივიდუალური*	*კოლექტიური*		*სულ*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(62)	-	-	-	-	(62)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(141)	-	-	-	-	(141)
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	(1,065)	-	-	-	-	(1,065)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	17,079	4,089	5,165	(170,153)	3,628	(140,192)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(71)	792	(254)	(631)	-	(164)
დებიტორული ანგარიშები	(6)	-	-	-	-	(6)
ფინანსური გარანტიები	(1,854)	16	291	84	-	(1,463)
მომხმარებლებზე გაცემული აკრედიტივი	186	15	-	621	-	822
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(252)	(78)	-	-	-	(330)
დასრულებული წლისთვის, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**13,814**	**4,834**	**5,202**	**(170,079)**	**3,628**	**(142,601)**

ქვემოთ მოცემულია 2017 წლის 31 დეკემბრითა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალის ინდივიდუალური და კოლექტიური რეზერვების შეჯერება:

	2017			*2016*		
	ინდივიდუალური გაუფასურება	*კოლექტიური გაუფასურება*	*სულ*	*ინდივიდუალური გაუფასურება*	*კოლექტიური გაუფასურება*	*სულ*
	2017	*2017*	*2017*	*2016*	*2016*	*2016*
1 იანვრის მდგომარეობით	**171,265**	**77,812**	**249,077**	**138,935**	**59,974**	**198,909**
წლის დანარიცხი	58,823	97,735	156,558	74,051	81,315	155,366
აღდგენები	10,948	41,844	52,792	7,880	28,364	36,244
ჩამოწერა	(49,554)	(101,705)	(151,259)	(46,994)	(79,141)	(126,135)
გაცემულ გაუფასურებულ საკურსო სხვაობები	(10,768)	(21,536)	(32,304)	(5,394)	(13,086)	(18,480)
სხვაობები	(307)	(17)	(324)	2,787	386	3,173
31 დეკემბერი	**180,407**	**94,133**	**274,540**	**171,265**	**77,812**	**249,077**

(ათას ლარში)

25. წმინდა არარეგულარული მუხლები

	2018	*2017*	*2016*
გამოყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები*	(34,984)	-	-
სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯი**	(11,478)	-	-
მშობელი კომპანიის სესხის წინსწრებით დაფარვით გამოწვეული ზარალი	(10,432)	-	-
შრომითი საქმიანობის შეწყვეტის გასამრჯელო / დასაქმებისას წახალისების ხარჯები	(4,401)	(868)	(12,643)
ზარალი შვილობილი კომპანიის გაყიდვიდან	(1,414)	-	-
ზარალი გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების სრულად გამოსყიდვიდან	-	-	(43,919)
ზარალი ნასესხები სახსრების წინსწრებით დაფარვის შედეგად	-	-	(6,979)
საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯები	-	-	(5,258)
გადახდილი ავანსების გაუფასურება	-	-	(2,205)
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	-	-	(1,403)
Visa Inc.-ის და ასტერჩარდ-ის B და კლასის აქციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა, შესაბამისად შემოსულობა გასაყიდად გამიზნული ინვესტიციის მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციად რეკლასიფიკაციიდან	-	-	16,426
სხვა არარეგულარული შემოსავალი/შემოსულობა	-	-	9,626
სხვა	(13,357)	(2,721)	(3,330)
წმინდა არარეგულარული მუხლები	**(76,066)**	**(3,589)**	**(49,169)**

** გამოყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები მოიცავს: თანამშრომელთა შრომის ანაზღაურების ხარჯებს 31,913 ლარის ოდენობით, მათ შორის საინვესტიციო ბიზნესის თანამშრომლების წილობრივი ანაზღაურების დაჩქარებას, მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულ 1,663 ლარის გამოყოფის დანახარჯებს და გამოყოფასთან დაკავშირებულ სხვა ხარჯებს 1,408 ლარის ოდენობით.*

*** კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა მოიცავს საქართველოში სოფლად ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ფართოდიაპაზონიანი ქსელის ინფრასტრუქტურის მხარდასაჭერ ერთჯერად პროექტს.*

26. წილობრივი გადახდა

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა

Sanne Fiduciary Services Limited (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის სქემაში“ (შემდგომში „EECP“). ჯგუფი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ხორციელებს EECP-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეოს“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის აგენტად.

2018 წელს ჯგუფმა ზემოაღწერილი წილობრივი ანაზღაურების სქემის ფარგლებში 65,420 ლარი გამოყო შიდაჯგუფური გადანაწილებისთვის (2017 წ.: 125,270 ლარი, 2016 წ.: 119,471 ლარი).

გამოყოფის შემდეგ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა დირექტორთა საბჭოს წევრების პირობით წილობრივ ანაზღაურებაში ცვლილების შეტანა გამოყოფამდე შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ და ლისტინგის შემდეგ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ აქციების შედარებითი ფასების საფუძველზე.

(ათას ლარში)

26. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2018 წლის თებერვალში ბიჯეოს ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 232,548 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 16 აღმასრულებელი პირისთვის - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 79,050 ჩვეულებრივი აქცია. გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა, რომლის ერთადერთი პირობაც, ორივე შემთხვევაში, ამ ხნის განმავლობაში ჯგუფში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2018 წლის 14 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2018 წლის 14 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 114.56 ლარი ერთ აქციაზე.

2017 წლის თებერვალში შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 253,950 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 19 აღმასრულებელი პირისთვის - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 70,550 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის და დანარჩენი 19 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი ან სამწლიანი ვადა დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და სამწლიანი ვადა აღმასრულებელი პირებისთვის. ორივე შემთხვევაში ერთადერთი მოთხოვნა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2017 წლის 28 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2017 წლის 28 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 90.01 ლარი ერთ აქციაზე.

2016 წლის თებერვალში შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 288,500 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 19 აღმასრულებელი პირისთვის - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 52,600 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი ვადა, ხოლო დანარჩენი ცხრამეტი აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე - სამწლიანი ვადა და ორივე შემთხვევაში ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემის თარიღად მიიჩნევს 2016 წლის 12 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2016 წლის 12 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 57.83 ლარი ერთ აქციაზე.

2018 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე ჯამში შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 82,000 ჩვეულებრივი აქციით და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 115,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2019 წლის იანვრიდან. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2018 წლის 16 თებერვალს, 2018 წლის 23 მარტს და 2018 წლის 10 ივლისს. ჯგუფის შეფასებით, 2018 წლის 16 თებერვალს, 2018 წლის 23 მარტს და 2018 წლის 10 ივლისს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 115.03 ლარს, 122.23 ლარს და 60.47 ლარს.

2016 წლის ბოლოს და 2017 წლის განმავლობაში, დირექტორთა საბჭოს ახალმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეოს“ 141,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი ოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2018 წლის იანვრიდან, საიდანაც თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2016 წლის 11 ოქტომბერს, 2016 წლის 18 ოქტომბერს და 2017 წლის 1 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, 2016 წლის 11 ოქტომბერს, 2016 წლის 18 ოქტომბერს და 2017 წლის 1 მარტს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 86.4 ლარს, 87.6 ლარს და 92.2 ლარს.

(ათას ლარში)

26. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2015 წლის ბოლოს და 2016 წლის განმავლობაში, დირექტორთა საბჭოს ახალმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეოს“ 225,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი ოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2017 წლის იანვრიდან, საიდანაც თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2015 წლის 30 დეკემბერს და 2016 წლის 6 სექტემბერს. ჯგუფის შეფასებით, 2015 წლის 30 დეკემბერს და 2016 წლის 6 სექტემბერს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 68.30 ლარს და 90.22 ლარს.

ბანკი თავის არააღმასრულებელ თანამშრომლებს კომპენსაციის სახით აქციებს გადასცემს. 2018 წლის თებერვალში, 2017 წლის თებერვალში და 2016 წლის თებერვალში, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა, შესაბამისად, 158,960, 131,710 და 91,851 ჩვეულებრივი აქციის გადაცემა თავისი ზოგიერთი არააღმასრულებელი თანამშრომლისთვის. ყველა გადაცემულ აქციაზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა და უფლების გადაცემის ერთადერთი პირობა უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი ამ წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად, შესაბამისი თანმიმდევრობით, მიიჩნევს 2018 წლის 14 თებერვალს, 2017 წლის 28 თებერვალსა და 2016 წლის 12 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2018 წლის 14 თებერვალს, 2017 წლის 28 თებერვალს და 2016 წლის 12 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 114.56 ლარი, 90.01 ლარი და 57.83 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

შეჯამება

შეფასების თარიღისთვის გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ბაზარზე არსებული ფასებით.

გადაცემული აქციების საშუალო შეწონილი სამართლიანი ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის იყო 106.38 ლარი ერთ აქციაზე 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს (2017 წლის 31 დეკემბერი: 89.79 ლარი ერთ აქციაზე; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 66.60 ლარი ერთ აქციაზე).

ჯგუფის მთლიანი წილობრივი გადახდის ხარჯი 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 82,760 ლარს (2017 წლის 31 დეკემბერი: 50,393 ლარი; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 39,696 ლარი) და შევიდა „ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელში“, როგორც „ხელფასები და ბონუსები“.

ქვემოთ შეჯამებულია ინფორმაცია წილობრივი გადახდების შესახებ:

	2018	*2017*	*2016*
სულ გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტის მთლიანი რაოდენობა*	667,558	597,210	657,951
- მათ შორის, ხელმძღვანელობის ზედა რგოლისთვის და დირექტორთა საბჭოსთვის	*429,548*	*394,950*	*513,500*
საშუალო შეწონილი ღირებულება უფლებების მინიჭების თარიღისთვის ერთ აქციაზე (ლარში, მთლიანი ოდენობით)	106.38	89.79	66.60
ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის, სულ (ლარი)	**71,012**	**53,626**	**43,821**
წლის განმავლობაში აღიარებული ხარჯები, სულ (ლარი)	**(82,760)**	**(50,393)**	**(39,696)**

** 2018 წლის განმავლობაშია აღიარებული ხარჯი მოიცავს 34,422 ლარის არარეგულარულ ხარჯს.*

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა

შესავალი

ჯგუფის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში. ჯგუფს აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. მათი კონტროლი ხდება ჯგუფის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

<u>აუდიტის კომიტეტი</u>
აუდიტის კომიტეტი ეხმარება დირექტორთა საბჭოს ჯგუფის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი აკონტროლებს ფინანსური ანგარიშგების სისრულეს და პასუხს აგებს მართვის ფუნქციაზე როგორც შიდა აუდიტის, ისე გარე აუდიტორის წინაშე, რის შესახებაც ანგარიშებს წარუდგენს დირექტორთა საბჭოს. ამოწმებს საოპერაციო რისკების, შესაბამისობის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და შიდა უსაფრთხოების (კიბერუსაფრთხოების ჩათვლით) და სხვა დანერგილი პოლიტიკის, პროცედურების და სისტემების გამართულობას და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკის კომიტეტთან რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობის შესაფასებლად.

<u>რისკის კომიტეტი</u>
რისკის კომიტეტი დირექტორთა საბჭოს ეხმარება რისკის ზედამხედველობაში. იგი ამოწმებს ჯგუფის ამტანობას რისკების მიმართ სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობას და რისკის მართვის ინფრასტრუქტურას, ზედამხედველობს რისკის შემცირების სტრატეგიის განხორციელებას და აუდიტის კომიტეტთან ერთად აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას.

<u>დირექტორთა საბჭო</u>
დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს ბანკის აქტივების, ვალდებულებების და რისკის მართვაზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად დანერგვის მიზნით, დირექტორთა საბჭო ცალკეული რისკის მართვის ფუნქციის დელეგირებას ახდენს ბანკის სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოზე.

<u>ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი</u>
ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი („ალკო“) არის რისკის მართვის უმთავრესი ორგანო, რომელიც ადგენს პოლიტიკასა და სახელმძღვანელოებს კაპიტალის ადეკვატურობის, საბაზრო რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის და შესაბამისი ლიმიტების, საპროცენტო განაკვეთის და წინასწარ გადახდის რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, ფულადი ბაზრების ზოგადი პირობების და საკრედიტო რისკის ლიმიტების შესახებ, შეიმუშავებს და პრაქტიკაში განახორციელებს რისკის მართვის და სტრესული ტესტირების მოდელებს და რეგულარულად აკონტროლებს რისკების წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

შიდა აუდიტი
შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ჯგუფის რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და კორპორაციული მართვის პროცესების ყოველწლიურ აუდიტზე, რომლის მიზანიც არის საოპერაციო და სხვა რისკების დონეების დაწევა, ჯგუფის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტზე და ჯგუფის სხვადასხვა დეპარტამენტისა და სამმართველოს დარღვევების ან შეცდომების გამოვლენაზე. იგი ამოწმებს ჯგუფის ადეკვატურობას და შესაბამისობას ამ პროცესებთან. ჯგუფის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ჯგუფის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომელიც წარმოადგენს პროგნოზირების სხვადასხვა მოდელის საფუძველზე ნავარაუდევ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ჯგუფი სამ სხვადასხვა ძირითად სცენარს განიხილავს, საიდანაც ერთი არის საბაზო სცენარი (ანუ პროგნოზი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში), ხოლო დანარჩენი ორი არის პრობლემური და კრიზისული სცენარები, რომლებიც შესაბამისად წარმოადგენენ უფრო ცუდ და ყველაზე ცუდ შემთხვევებს და უკიდურესი და ნაკლებად სავარაუდო მოვლენების დადგომისას არის მოსალოდნელი.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ჯგუფის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს, ამავდროულად განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება შერჩეულ დარგებზე. გარდა ამისა, ჯგუფი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკის დასაშვებ დონეს რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნეს განყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშები ასახავს აგრეგირებულ საკრედიტო რისკებს და მათ ლიმიტებს, ამ ლიმიტებიდან გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და ლიკვიდურობის ლიმიტებს, საბაზრო რისკის კოეფიციენტებს და მათ ლიმიტებს და ცვლილებებს რისკის პროფილში. წამყვანი ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მართებულობას. დირექტორთა საბჭო თვეში ერთხელ იღებს საკრედიტო რისკის ამომწურავ ანგარიშს და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის ანგარიშს თვეში ერთხელ. ამ ანგარიშებში ჯგუფის რისკების შეფასებისა და მათზე დასკვნების გამოტანისთვის საჭირო სრული ინფორმაციაა წარმოდგენილი.

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ჯგუფის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

დირექტორთა საბჭოს და ჯგუფის ყველა შესაბამის თანამშრომელს უტარდება ყოველდღიური ბრიფინგი საბაზრო შეზღუდვების, ქონებრივი ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე სხვა რისკის წარმოშობის შესახებ.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკის შემცირება

მთლიანი რისკის მართვისას ჯგუფი იყენებს წარმოებულ და სხვა ინსტრუმენტებს, რომ მართოს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით გამოწვეული, სავალუტო, კაპიტალის, საკრედიტო რისკები და პროგნოზირებული გარიგებებიდან წარმოშობილი რისკები. მართალია, ამ ინსტრუმენტების მიზანი ჰეჯირებაა, ჰეჯირების აღრიცხვა მათ არ ეხება.

საკრედიტო რისკის შესამცირებლად ჯგუფი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დაწვრილებით იხილეთ ქვემოთ).

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან ეს კონტრაჰენტები წარმოადგენენ ერთმანეთთან დაკავშირებულ მხარეებს, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაციები ასევე გულისხმობს მნიშვნელოვანი და მსხვილი კრედიტების გაერთიანებულ, აგრეგირებულ რისკებს შესაბამისი ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან დაუფარავ ნაშთთან შედარებით. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ჯგუფის საქმიანობის მეტ მგრძნობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

რისკების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით ჯგუფის პოლიტიკა და პროცედურები შეიცავს სპეციალურ მითითებებს როგორც ფინანსური აქტივების, ისე ფინანსური ვალდებულებების დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. გამოვლენის შემდეგ საკრედიტო რისკების ან ლიკვიდურობის/გადაუხდელობის რისკების კონცენტრაცია შესაბამისად იმართება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი განიცდის ზარალს, თუ მისმა მომხმარებლებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაჰენტისთვის, ასევე გეოგრაფიული, დარგობრივი, პროდუქტებისა და ვალუტების მიხედვით კონცენტრაციებისთვის, და რისკების ამ ლიმიტებთან დაცვის მონიტორინგით.

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. გარიგებაში მონაწილე მხარის შეზღუდვები დგინდება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის გამოყენებით, რომელიც თითოეულ მონაწილე მხარეს ანიჭებს რისკის რეიტინგს. რისკის რეიტინგი ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებებს.

საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები. მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ლიმიტი უტოლდება შესაბამისი ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებას და წარმოდგენილი გარანტიების და თავდებობების პირობით თანხებს.

ფასს 9-ის გამოყენების შემდეგ ჯგუფის საკრედიტო რისკის მართვის პრაქტიკაში არსებითი ცვლილებები არ შესულა.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის ლიმიტი ყოველთვის უტოლდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ, დადებითი სამართლიანი ღირებულების მქონე წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ჯგუფი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ჯგუფს შესაძლოა მოუხდეს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიისა და აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი დგას სესხის გაცემისთვის დამახასიათებელი რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ჯგუფი ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს მართავს საკრედიტო რეიტინგების შიდა და გარე სისტემით, რომლთაც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კორპორაციული და მცირე და საშუალო სესხების პორტფელებისთვის ჯგუფს აქვს შიდა რეიტინგის მოდელი, რომელშიც მომხმარებლებს მინიჭებული აქვთ შიდა შეფასებები 1-დან 7-მდე. მოდელები მოიხმარს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, უშუალოდ მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის გარდა, ასევე გამოიყენებს დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსესხებლის ქცევაზე. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაჰენტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ჯგუფის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

საცალო და მიკროსესხების შემთხვევაში ჯგუფი იყენებს საკრედიტო ბიუროსგან მიღებულ გარე რეიტინგებს.

ჯგუფის სახაზინო, სავაჭრო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაჰენტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწევი დაწესებულებები, ბანკები და საბროკერო-სადილერო კომპანიები. თუ სარეიტინგო სააგენტოების გარე რეიტინგები ხელმისაწვდომია ამ სესხებისთვის, ჯგუფის საკრედიტო განყოფილება ამ გარე რეიტინგებს იყენებს. თუ გარე რეიტინგები არ არის ხელმისაწვდომი, ამ სესხებს ენიჭება შიდა რეიტინგები.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული შიდა და გარე რეიტინგები.

შიდა რეიტინგის აღწერა*	შიდა რეიტინგის შეფასება*	გარე რეიტინგი		
		საკრედიტო ბიუროს რეიტინგი	Moody's	S&P
მაღალი შეფასება				
	Aaa	2	A	AAA
	Aa1	2-	B	AA+
	Aa2	3+	C1	AA
	Aa3	3	C2	AA-
	A1	3-	C3	A+
	A2	4+		A
	A3	4		A-
	Baa1	4-		BBB+
	Baa2	5+		BBB
	Baa3	5		BBB-
სტანდარტული შეფასება				
	Ba1	5-	D1	BB+
	Ba2	6+	D2	BB
	Ba3	6		BB-
	B1	6-		B+
	B2	7+		B
დაბალი შეფასება				
	B3	7	D3	B-
	Caa1	7-	E1	CCC+
	Caa2	7-	0	CCC
	Caa3	7-	0	CCC-
	Ca	7-		CC
				C

** სხვადასხვა კატეგორიის რეიტინგები არ უნდა იყოს ერთმანეთთან დაკავშირებული.*

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ჯგუფის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

გადაუხდელი ფინანსური აქტივი, რომელიც 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც უიმედო სესხი ან განისაზღვრება ინდივიდუალურად მსესხებლის ფინანსური სიძნელეების შესახებ სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

	31 დეკემბერი, 2018 წ.	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	***პირველი ეტაპი***	***სულ***
მაღალი შეფასება	315,934	315,934
სტანდარტული შეფასება	302,981	302,981
დაბალი შეფასება	765	765
შეფასების გარეშე	87,764	87,764
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**707,444**	**707,444**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	***პირველი ეტაპი***	***სულ***
მაღალი შეფასება	29,744	29,744
სტანდარტული შეფასება	1,256,325	1,256,325
დაბალი შეფასება	-	-
შეფასების გარეშე	19,861	19,861
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,305,930**	**1,305,930**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.	
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	***პირველი ეტაპი***	***სულ***
მაღალი შეფასება	830,008	830,008
სტანდარტული შეფასება	1,028,605	1,028,605
დაბალი შეფასება	6,246	6,246
შეფასების გარეშე	71,531	71,531
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,936,390**	**1,936,390**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული დირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,327,033	59,862	-	-	1,386,895
სტანდარტული შეფასება	362,875	160,192	-	-	523,067
დაბალი შეფასება	102,328	73,296	-	6,050	181,674
შეფასების გარეშე გადაუხდელი	425,297	34,479	-	-	459,776
უიმედო	-	-	187,641	-	187,641
სხვა	-	-	54,778	987	55,765
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,217,533**	**327,829**	**242,419**	**7,037**	**2,794,818**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული დირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	749,583	2,731	-	109	752,423
სტანდარტული შეფასება	299,181	4,100	-	-	303,281
დაბალი შეფასება	483,340	93,786	-	194	577,320
შეფასების გარეშე გადაუხდელი	117,976	529	76	-	118,581
უიმედო	-	-	38,831	214	39,045
სხვა	-	-	82,284	3,954	86,238
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,650,080**	**101,146**	**121,191**	**4,471**	**1,876,888**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული დირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,024,192	7,449	-	-	1,031,641
სტანდარტული შეფასება	347,357	10,016	-	-	357,373
დაბალი შეფასება	240,321	45,920	-	5	286,246
შეფასების გარეშე გადაუხდელი	302,094	21,926	-	5	324,025
უიმედო	-	-	80,244	1,979	82,223
სხვა	-	-	47,461	246	47,707
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,913,964**	**85,311**	**127,705**	**2,235**	**2,129,215**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული დირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,691,375	18,777	-	311	1,710,463
სტანდარტული შეფასება	290,796	7,038	-	-	297,834
დაბალი შეფასება	319,076	60,994	-	533	380,603
შეფასების გარეშე გადაუხდელი	49,960	-	-	-	49,960
უიმედო	-	-	23,239	3,455	26,694
სხვა	-	-	65,010	18,889	83,899
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,351,207**	**86,809**	**88,249**	**23,188**	**2,549,453**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
შეფასების გარეშე გადაუხდელი	75,483	541	-	-	76,024
უიმედო	-	-	369	-	369
სხვა	-	-	4,378	-	4,378
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**75,483**	**541**	**4,747**	**-**	**80,771**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	19,375	1,375	-	20,750
სტანდარტული შეფასება	7,659	213	-	7,872
დაბალი შეფასება	1,914	794	-	2,708
შეფასების გარეშე გადაუხდელი	72,002	3,424	683	76,109
უიმედო	-	-	2,410	2,410
სხვა	-	-	238	238
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**100,950**	**5,806**	**3,331**	**110,087**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
დებიტორული ანგარიშები	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*სულ*
შეფასების გარეშე	19,702	-	-	19,702
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**19,702**	**-**	**-**	**19,702**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
გაცემული გარანტიები	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	165,401	5,697	-	171,098
სტანდარტული შეფასება	37,795	5,708	-	43,503
დაბალი შეფასება	17,791	466	-	18,257
შეფასების გარეშე გადაუხდელი	760,203	8	-	760,211
სხვა	-	-	22,498	22,498
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**981,190**	**11,879**	**22,498**	**1,015,567**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
აკრედიტივები	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	31,381	2,553	-	33,934
სტანდარტული შეფასება	4,844	-	-	4,844
დაბალი შეფასება	-	2,355	-	2,355
შეფასების გარეშე	876	-	-	876
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**37,101**	**4,908**	**-**	**42,009**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	*პირველი ეტაპი*	*მეორე ეტაპი*	*მესამე ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	185,926	165	-	186,091
სტანდარტული შეფასება	22,951	150	-	23,101
დაბალი შეფასება	19,349	3,495	-	22,844
შეფასების გარეშე	44,350	466	61	44,877
გადაუხდელი სხვა	-	-	1,340	1,340
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**272,576**	**4,276**	**1,401**	**278,253**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების საკრედიტო მუხლებისთვის 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

		არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული			*ვადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული*	
31 დეკემბერი, 2017 წ.	*შენიშვნები*	*მაღალი შეფასება*	*სტანდარტული შეფასება*	*სტანდარტულზე დაბალი შეფასება*		*სულ*
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,216,343	-	-	-	1,216,343
სავალო ფასიანი ქაღალდები გასაყიდად გამიზნული	8	1,613,558	-	-	-	1,613,558
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:	9					
კომერციული სესხები		1,820,670	275,044	6,193	310,606	2,412,513
სამომხმარებლო სესხები		1,580,503	37,612	31,915	101,076	1,751,106
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები		1,547,233	105,302	30,019	93,490	1,776,044
იპოთეკური სესხები		1,619,638	28,961	19,783	44,133	1,712,515
სალომბარდო სესხები		65,865	-	-	2,075	67,940
		6,633,909	**446,919**	**87,910**	**551,380**	**7,720,118**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	48,069	12,161	2,063	5,393	67,686
სულ		**9,511,879**	**459,080**	**89,973**	**556,773**	**10,617,705**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2016 წ.	შენიშვნები	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული: მაღალი შეფასება	სტანდარტული შეფასება	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება	ვადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული	სულ
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	940,485	-	-	-	940,485
სავალო ფასიანი ქაღალდები გასაყიდად გამიზნული	8	1,283,607	-	-	-	1,283,607
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:	9					
კომერციული სესხები		1,693,220	286,282	17,814	475,700	2,473,016
სამომხმარებლო სესხები		1,243,553	21,520	23,740	78,415	1,367,228
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები		1,225,610	113,565	37,761	117,001	1,493,937
იპოთეკური სესხები		1,134,266	49,285	15,052	35,573	1,234,176
სალომბარდო სესხები		56,977	-	-	3,708	60,685
		5,353,626	**470,652**	**94,367**	**710,397**	**6,629,042**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	1,426	7,525	2,337	3,307	14,595
სულ		**7,579,144**	**478,177**	**96,704**	**713,704**	**8,867,729**

ფასს 9-ზე გადასვლამდე, ჯგუფის საკრედიტო რიკების შეფასების პოლიტიკის მიხედვით ვადაგადაუცილებელი და ინდივიდუალურად არაგაუფასურებული ფინანსური აქტივები განისაზღვრებოდა შემდეგნაირად:

- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, მაგრამ წარსულში ყოფილა მაქსიმუმ 30 დღით ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც მაღალი ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, მაგრამ წარსულში ყოფილა 31 დღეზე მეტი და 60 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც სტანდარტული ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული ფინანსური აქტივი, რომელიც წარსულში ყოფილა 60-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული, ან რომლის მსესხებელს აქვს მინიმუმ ერთი დამატებითი სესხი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ვადაგადაცილებულია 60-ზე მეტი დღით, ფასდება როგორც ქვესტანდარტული ხარისხის ფინანსური აქტივი.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია:

31 დეკემბერი, 2017 წ.	*30 დღეზე ნაკლები*	*31-დან 60 დღემდე*	*61-დან 90 დღემდე*	*90 დღეზე მეტი*	*სულ*
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:					
სამომხმარებლო სესხები	42,625	15,044	12,321	28,907	98,897
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	7,486	8,822	4,777	19,288	40,373
იპოთეკური სესხები	14,446	4,969	2,144	7,903	29,462
კომერციული სესხები	1,487	452	208	227	2,374
ფინანსურ ინჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	2,499	227	-	74	2,800
სულ	**68,543**	**29,514**	**19,450**	**56,399**	**173,906**

31 დეკემბერი, 2016 წ.	*30 დღეზე ნაკლები*	*31-დან 60 დღემდე*	*61-დან 90 დღემდე*	*90 დღეზე მეტი*	*სულ*
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:					
სამომხმარებლო სესხები	34,353	10,940	9,349	20,995	75,637
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	20,035	9,494	6,479	29,874	65,882
იპოთეკური სესხები	10,074	4,472	1,840	7,319	23,705
კომერციული სესხები	10,235	4,558	387	1,621	16,801
ფინანსურ ინჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	832	-	-	-	832
სულ	**75,529**	**29,464**	**18,055**	**59,809**	**182,857**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

წლის განმავლობაში ჯგუფმა შეცვალა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მომხმარებლებზე გაცემულ გარკვეულ სესხებზე და ავანსებზე. ყველა ასეთი სესხი მანამდე გადაიტანებოდა, მინიმუმ, მეორე ეტაპზე, ხოლო დანაკარგების რეზერვი ფასდებოდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ინფორმაციას ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა მაშინ, როცა მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით:

პერიოდის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები:	*ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე*	*წმინდა ზარალი მოდიფიკაციის შედეგად*
კომერციული სესხები	9,529	-
სამომხმარებლო სესხები	19,144	(2,065)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	21,852	(1,152)
იპოთეკური სესხები	5,883	(690)
სალომბარდო სესხები	-	-
	56,408	**(3,907)**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას კატეგორიების მიხედვით 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის:

	2017	*2016*
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:		
კომერციული სესხები	103,365	235,026
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	47,539	37,003
იპოთეკური სესხები	44,058	38,757
სამომხმარებლო სესხები	39,318	29,828
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	5,508	836
სულ	**239,788**	**341,450**

არ გამოვლენილა ისეთი სესხები, რომლებიც ადრე მოდიფიცირდა (როდესაც იყვნენ მეორე ან მესამე ეტაპზე) და ახლა მიკუთვნებულია პირველი ეტაპისთვის, ხოლო მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ოდენობით.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2018			
	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ
აქტივები:				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	789,187	315,081	116,256	1,220,524
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,258,544	26,982	19,665	1,305,191
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,020,244	779,097	133,212	1,932,553
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	8,699,974	2,168	418,739	9,120,881
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	94,521	-	13,918	108,439
ქველა სხვა აქტივი	746,276	43,937	45,786	835,999
	12,608,746	**1,167,265**	**747,576**	**14,523,587**
ვალდებულებები:				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	6,071,067	658,852	1,466,632	8,196,551
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,300,444	1,360,473	88,431	2,749,348
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	36,940	1,635,929	38,163	1,711,032
ქველა სხვა ვალდებულება	120,474	9,715	5,439	135,628
	7,528,925	**3,664,969**	**1,598,665**	**12,792,559**
ღია საბალანსო პოზიცია, წმინდა	**5,079,821**	**(2,497,704)**	**(851,089)**	**1,731,028**

	2017				2016			
	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ
აქტივები:								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	475,133	929,676	96,845	1,501,654	608,415	812,798	65,957	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,023,145	182,699	10,499	1,216,343	933,638	3,287	3,560	940,485
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	980,876	559,468	73,415	1,613,759	912,345	286,832	84,725	1,283,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7,059,260	-	386,318	7,445,578	6,030,838	-	349,127	6,379,965
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	52,109	-	13,197	65,306	123	-	12,973	13,096
ქველა სხვა აქტივი	702,272	4,271	71,533	778,076	595,611	4,950	27,753	628,314
	10,292,795	**1,676,114**	**651,807**	**12,620,716**	**9,080,970**	**1,107,867**	**544,095**	**10,732,932**
ვალდებულებები:								
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	5,356,374	663,234	1,104,258	7,123,866	4,270,165	557,909	945,438	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,455,058	1,631,331	75,820	3,162,209	1,774,115	1,583,393	110,845	3,468,353
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,149	694,994	28,512	749,655	-	153,145	24,126	177,271
ქველა სხვა ვალდებულება	98,511	571	3,985	103,067	68,359	7,091	5,202	80,652
	6,936,092	**2,990,130**	**1,212,575**	**11,138,797**	**6,112,639**	**2,301,538**	**1,085,611**	**9,499,788**
ღია საბალანსო პოზიცია, წმინდა	**3,356,703**	**(1,314,016)**	**(560,768)**	**1,481,919**	**2,968,331**	**(1,193,671)**	**(541,516)**	**1,233,144**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და რეგულარულ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ჯგუფი ფლობს საკმაოდ რეალიზებადი და დივერსიფიცირებული აქტივების პორტფელს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მოულოდნელი შეწყვეტის შემთხვევაში. ჯგუფი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით. ამასთან, ჯგუფი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკის ლიკვიდურობის პოზიციას ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს და მართავს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მიხედვით. სებ-ის მიერ დადგენილი ყოველთვიური საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა 30%-ია და გამოითვლება როგორც საშუალო ლიკვიდური აქტივები თვის განმავლობაში (სებ-ის განმარტების შესაბამისად) გაყოფილი ამავე თვის საშუალო ვალდებულებებზე (სებ-ის მიერ დადგენილი გარკვეული გამონაკლისების გათვალისწინებით). 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს კოეფიციენტები ასე გამოიყურებოდა:

	2018, %	*2017, %*	*2016, %*
ლიკვიდურობის საშუალო წლიური კოეფიციენტი*	33.3%	39.8%	43.6%
ლიკვიდურობის მაქსიმალური საშუალო თვიური კოეფიციენტი*	36.8%	44.8%	48.5%
ლიკვიდურობის მინიმალური საშუალო თვიური კოეფიციენტი*	30.2%	34.4%	37.7%

** გამოითვლება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.*

საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი სს „საქართველოს ბანკისთვის“ ინდივიდუალურად გამოითვლება როგორც ყოველდღიური ლიკვიდურობის კოეფიციენტების საშუალო წლიური (არითმეტიკული), რომლებიც, თავის მხრივ, გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ლიკვიდური აქტივების ვალდებულებებთან თანაფარდობით:

ლიკვიდური აქტივები შედგება ფულადი სახსრებისგან და მათი ეკვივალენტებისგან და სხვა აქტივებისგან, რომელთა დაუყოვნებლივ ნაღდ ფულად გარდაქმნა არის შესაძლებელი. ეს აქტივებში შედის საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები და სებ-ის მიერ გამოშვებული სადეპოზიტო სერთიფიკატები და არ შედის მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, ბანკთაშორისი დეპოზიტების გარდა, და/ან არა-ეთგოს ქვეყნების მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების სავალო ფასიანი ქაღალდები, თანხები დაყადაღებულ „ნოსტრო“ ანგარიშებზე, გაუფასურებული ბანკთაშორისი დეპოზიტები და სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვის თანხები, რომლებითაც უზრუნველყოფილია სებ-ისგან მიღებული სესხები.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ვალდებულებები შედგება ბალანსზე ასახული მთლიანი ვალდებულებებისგან, რომლებშიც არ შედის დავალიანება საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე, რომელთა დაფარვა საანგარიშგებო თარიღიდან ექვსი თვის შემდეგ უნდა მოხდეს, სამაგიეროდ, შედის გარებალანსური ვალდებულებები, რომელთა დარჩენილი ვადა საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ ექვს თვეზე ნაკლებია. გარებალანსურ ვალდებულებებში შედის ყველა ვალდებულება გარდა ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივებისა, რომლებიც სრულად არის უზრუნველყოფილი ბანკში განთავსებული მომხმარებელთა ანაბრებით, და უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების წარმოებით წარმოშობილი ვალდებულებები. ლიკვიდურობის მაქსიმალური და მინიმალური კოეფიციენტები აღებულია შესაბამისი საანგარიშგებო წლების ისტორიული მონაცემებიდან.

გარდა ამისა, 2017 წლის 15 მაისს სებ-მა გამოსცა ბრძანება კომერციული ბანკების ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის შესახებ, რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 სექტემბერს. ამ ბრძანების მიხედვით, ბანკები ვალდებულები არიან, რომ შეინარჩუნონ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც განისაზღვრა როგორც მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების თანაფარდობა წმინდა ფულად გადინებებთან მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. ბრძანების თანახმად, სტრესულ პერიოდებს თუ არ ჩავთვლით, კოეფიციენტი 100%-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 120.1%-ს გაუტოლდა (2017 წ.: 112.4%).

ჯგუფი ასევე აბალანსებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებს და უარყოფით გეპებზე მაქსიმალურ ლიმიტს აწესებს, განსხვავებით ბანკის ინდივიდუალური მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალისა, რომელიც გამოითვლება სებ-ის რეგულაციის შესაბამისად. კოეფიციენტების შეფასება, მონიტორინგი და დადგენილ ლიმიტებთან შედარება ყოველთვიურად ხდება. გადახვევების აღმოჩენის შემთხვევაში, ცვლილებების სტრატეგიებს/ნაბიჯებს განიხილავს და ამტკიცებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. ამის მიუხედავად, ჯგუფის მოლოდინით, ბევრი მომხმარებელი არ მოითხოვს ვალდებულებების დაფარვას იმ უადრესი თარიღით, რომლითაც შეიძლება ბანკს დაევალოს გადახდა; და ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადებს, რომელიც ეფუძნება დეპოზიტების ვადაზე ადრე გატანის ისტორიულ მონაცემებს.

ფინანსური ვალდებულებები 31 დეკემბერი, 2018 წ.	*3 თვეზე ნაკლები*	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	3,126,421	4,388,790	765,904	79,108	8,360,223
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,383,079	244,340	1,153,815	302,379	3,083,613
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	54,953	354,362	1,652,340	-	2,061,655
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	10,574	995	-	-	11,569
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**4,575,027**	**4,988,487**	**3,572,059**	**381,487**	**13,517,060**

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები 31 დეკემბერი, 2017 წ.	*3 თვეზე ნაკლები*	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	2,952,578	3,624,515	626,061	65,597	7,268,751
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,321,995	538,270	962,370	917,642	3,740,277
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	15,036	140,508	749,631	-	905,175
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	3,139	809	-	-	3,948
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**4,292,748**	**4,304,102**	**2,338,062**	**983,239**	**11,918,151**

ფინანსური ვალდებულებები 31 დეკემბერი, 2016 წ.	*3 თვეზე ნაკლები*	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	2,231,133	3,119,928	504,757	49,205	5,905,023
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,670,504	530,156	1,116,111	755,118	4,071,889
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	31,520	20,905	139,825	-	192,250
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	8,466	6,589	634	-	15,689
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**3,941,623**	**3,677,578**	**1,761,327**	**804,323**	**10,184,851**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საკონტრაქტო ვადის ამოწურვას ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

	3 თვეზე ნაკლები	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
31 დეკემბერი, 2018 წ.	423,886	337,522	616,522	96,977	1,474,907
31 დეკემბერი, 2017 წ.	398,504	192,724	329,458	103,244	1,023,930
31 დეკემბერი, 2016 წ.	343,628	218,438	228,957	41,950	832,973

ჯგუფის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

მომხმარებლების წინაშე ვალდებულებებს მიეკუთვნება ფიზიკურ პირების ვადიანი ანაბრები. საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით ბანკი ვალდებულია, მეანაბრეს ანაბრიდან ნაშთის გატანის საშუალება მისცეს ამის თაობაზე მისგან მოთხოვნის მიღებისთანავე (მე-16 შენიშვნა).

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. ჯგუფი ახორციელებს საბაზრო რისკის კლასიფიცირებას სავაჭრო ან არა-სავაჭრო პორტფელებად. სავაჭრო და არა-სავაჭრო პოზიციები იმართება და მოწმდება მგრძნობელობის ანალიზების გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია:

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებულ ცვლადი განაკვეთის არა-სავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. საბაზისო პუნქტებში შესული ცვლილებები გამოითვლება ბოლო თვის განმავლობაში ცვალებადი განაკვეთების ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრების გამრავლებით შესაბამის ცვალებად განაკვეთებზე. 2018 წლის, 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის ზრდა 2018*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2018*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2018*
ლარი	6	251	1,019
ევრო	(1)	(50)	(2)
აშშ დოლარი	6	121	63

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის კლება 2018*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2018*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2018*
ლარი	6	(251)	(1,019)
ევრო	(1)	50	2
აშშ დოლარი	6	(121)	(63)

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის ზრდა 2017*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2017*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2017*
ლარი	13	443	(1,159)
ევრო	1	(22)	-
აშშ დოლარი	3	(73)	-

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის კლება 2017*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2017*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2017*
ლარი	13	(443)	1,159
ევრო	1	22	-
აშშ დოლარი	3	73	-

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2016	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2016	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2016
ლარი	206	261	(1,758)
ევრო	1	1	-
აშშ დოლარი	3	69	-

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის კლება 2016	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2016	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2016
ლარი	206	(261)	1,758
ევრო	1	(1)	-
აშშ დოლარი	3	(69)	-

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სებ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი ხდება ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებში გამოხატულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე ჯგუფს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზის დროს, ფასდება უცხოური ვალუტის ქართული ლარის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრნობიარე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). ქართულ ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების გავლენა გამოითვლება როგორც თორმეტი თვის განმავლობაში სავალუტო კურსის ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრა. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას. 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის, 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

ვალუტა	საგალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე	საგალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე	საგალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე
	2018		2017		2016	
ევრო	9.9%	(324)	12.0%	(2,487)	11.6%	(3,336)
აშშ დოლარი	7.1%	10,877	8.9%	5,758	9.3%	3,507

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარ გადახდის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები ან კონტრაჰენტები გადაიხდიან, ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკის შემთხვევაში, როცა საპროცენტო განაკვეთების შემცირდება, ან სხვა საკრედიტო პროდუქტების შემთხვევაში, მსგავსი ან სხვა მიზეზით.

ჯგუფი ნაადრევი გადახდების ეფექტის დასადგენად თითოეული სასესხო პროდუქტისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის ვადაზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილ მაჩვენებლებს, ამ ისტორიულ მაჩვენებლებს იყენებს შესაბამისი პროდუქტების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის და ამრავლებს თითოეული პროდუქტის წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების საშუალო შეწონილზე. ეს მოდელი არ განასხვავებს გადახდის სხვადასხვა მიზეზს (მაგ. ადგილის გამოცვლა, რეფინანსირება და რესტრუქტურიზაცია) და ითვალისწინებს წინსწრებით გადახდის ჯარიმების ეფექტს ჯგუფის შემოსავალზე.

წინასწარ გადახდის რისკის მოსალოდნელი ეფექტი ჯგუფის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე 2018 წლის 31 დეკემბრით, 2017 წლის 31 დეკემბრითა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე
2018	(73,870)
2017	(46,527)
2016	(27,487)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ჯგუფი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ჯგუფი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკი (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო

ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, როგორც წესი, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (იმ რისკის ჩათვლით, რომ ლარი არ წარმოადგენს თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტას ქვეყნის გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები განუვითარებელი სასესხო და კაპიტალის ბაზრები). თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ამ რეფორმებს შორისაა ახალი კანონმდებლობის მიღება (ახალი საგადასახადო კოდექსისა და საპროცესო კანონების ჩათვლით). დირექტორთა საბჭოს აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ამცირებს ბიზნეს რისკებს საქართველოში.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდწილადაა დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელება.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით:

31 დეკემბერი, 2018 წ.	***დონე 1***	***დონე 2***	***დონე 3***	***სულ***
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	155,183	155,183
მიწა	-	-	*15,094*	*15,094*
საცხოვრებელი შენობა	-	-	75,171	75,171
არასაცხოვრებელი შენობა	-	-	64,918	*64,918*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,932,158	395	1,932,553
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	35,557	-	35,557
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	1,220,524	-	1,220,524
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,305,191	-	1,305,191
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	9,091,370	9,091,370
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	108,439	108,439
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები:				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	11,569	-	11,569
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	-	8,192,491	-	8,192,491
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,560,563	188,785	2,749,348
და სხვა ნასესხები სახსრები გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,374,229	360,326	1,734,555

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2017 წ.	***დონე 1***	***დონე 2***	***დონე 3***	***სულ***
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	*202,534*	202,534
მიწა	-	-	*38,378*	*38,378*
საცხოვრებელი შენობა	-	-	*64,038*	*64,038*
არასაცხოვრებელი შენობა	-	-	*100,118*	*100,118*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,613,558	201	1,613,759
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	13,484	-	13,484
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	1,501,654	-	1,501,654
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,216,343	-	1,216,343
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	7,559,124	7,559,124
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	65,306	65,306
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები:				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	3,948	-	3,948
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	-	7,128,147	-	7,128,147
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,518,086	644,123	3,162,209
და სხვა ნასესხები სახსრები გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	468,536	294,702	763,238

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2016 წ.	*დონე 1*	*დონე 2*	*დონე 3*	*სულ*
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	*152,596*	152,596
მიწა	-	-	*31,610*	*31,610*
საცხოვრებელი შენობა	-	-	*41,389*	*41,389*
არასაცხოვრებელი შენობა	-	-	*79,597*	*79,597*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,283,607	295	1,283,902
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	2,610	-	2,610
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	1,487,170	-	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	940,485	-	940,485
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	6,457,145	6,457,145
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	13,096	13,096
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	15,689	-	15,689
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	-	5,779,581	-	5,779,581
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	-	2,983,236	485,117	3,468,353
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	177,271	177,271

ქვემოთ აღწერილია შეფასების ხერხებით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ჯგუფმა გამოიყენა ის დაშვებები, რომლებსაც, ჯგუფის აზრით, დაეყრდნობიან ბაზრის მონაწილეები ინსტრუმენტის შეფასების დროს.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს, სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს და ოფციონის კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელებს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება და ასევე სტანდარტული ოფციონის ფასწარმოქმნის მოდელები. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა ამოსავალ მონაცემს კონტრაჰენტების საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის და ნაგულისხმევი მერყეობის ჩათვლით.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაწილი კოტირებული წილობრივი და სავალო ფასიანი ქაღალდებია. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სასესხო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. არადაკვირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს დაფინანსებული კომპანიის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, სადაც ოპერირებს დაფინანსებული კომპანია.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების მოძრაობა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის ფინანსური აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება:

	31 დეკემბერი, 2015 წ.	*31 დეკემბრის მდგომარეობით 2016*	*გასვლები*	*31 დეკემბრის მდგომარეობით 2017*	*შესყიდვა*	*31 დეკემბრის მდგომარეობით 2018*
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები						
კაპიტალის ინვესტიციის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები	295	295	(94)	201	194	395

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის არაფინანსური აქტივების მოძრაობა

ყველა საინვესტიციო ქონება მესამე ეტაპს მიეკუთვნება. მათი საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გავლენა, რომლებიც ძირითადი დაშვებების ცვლილებების სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს მე-3 დონის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე გავლენას გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გამოყენებით:

	საბალანსო ღირებულება	*გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა*	*საბალანსო ღირებულება*	*გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა*	*საბალანსო ღირებულება*	*გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა*
	2018		*2017*		*2016*	
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები						
კაპიტალის ინვესტიციის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები	395	+/- 59	201	+/- 30	295	+/- 44

იმისთვის, რომ განესაზღვრა გონივრულად შესაძლო ალტერნატიული ვარაუდები, ჯგუფმა განახორციელა მოდელის არადაკვირვებადი მთავარი ინფორმაციის კორექტირება შემდეგნაირად:

კაპიტალისათვის ჯგუფმა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადი დააკორექტირა მისი 10%-ით გაზრდით ან შემცირებით, რომელიც ჯგუფის აზრით ექცევა რეალურად დასაშვები ალტერნატივების ფარგლებში. ჯგუფის მოსაზრება ეყრდნობა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადებს, რომლებსაც იყენებენ ანალოგიური კომპანიები საქმიანობის იმავე სფეროსა და იმავე გეოგრაფიულ არეალში.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია საინვესტიციო ქონების, გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებებისთვის:

	2018	შეფასების მეთოდი	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)*	სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	მგრძნობელობა ინფორმაციისა სამართლიანი ღირებულების მიმართ
საინვესტიციო ქონება	**155,183**						
მიწა	15,094	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.11 - 1,008 (215.8)	კვადრატული მეტრი, მიწა	7 - 4,667,136 (454,326)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
საცხოვრებელი შენობა	75,171	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	24 - 2,678 (1,128)	კვადრატული მეტრი, შენობა	2 - 1,583 (301)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
არასაცხოვრებელი შენობა	64,918						
	20,453	საბაზრო მიდგომა	ფასი	5.6 ათასი - 4.8 მლნ (0.3 მლნ)	კვადრატული მეტრი, მიწა კვადრატული მეტრი, შენობა	77 - 73,575 (2,540) 6 - 3,823 (1,195)	ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			კვ.მ.-ის იჯარა	2.1 - 67.7 (9.96)	კვადრატული მეტრი, შენობა	23.5 - 5,984 (2,503)	იჯარის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
	33,369	შემოსავლის მიდგომა	შენობის დატვირთვის მაჩვენებელი	10% - 75% (32%)			დატვირთვის მაჩვენებლის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			საშუალო დღიური განაკვეთი	78 - 244 (97)			საშუალო დღიური მაჩვენებლის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
	11,096	დანახარჯების მიდგომა	1 კვ.მ. მიწის ფასი	0.65 - 563 (53)	კვადრატული მეტრი, მიწა	600 - 240,000 (121,780)	კვ.მ. მიწის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			1 კვ.მ.-ზე ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯი	259 - 648 (413)	კვადრატული მეტრი, შენობა	20 - 10,600 (5,943)	1 კვ.მ.-ზე ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)

** ამ ცხრილში წარმოდგენილი არადაკვირვებადი მონაცემების ფასი, განაკვეთი და ღირებულება წარმოდგენილია ლარში, თუ სხვა ვალუტა არ არის მითითებული.*

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმოხილვა, ფულადი სახსრებისა და მოკლევადიანი ანაბრების გარდა.

	31 დეკემბერი, 2018 წ.		
	ამორტიზებული ღირებულება	*FVOCI*	*FVTPL*
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,305,191	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	9,120,881	-	-
ფინანსურ ინვარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	108,439	-	-
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (სხვა აქტივებში)	20,379	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	466	-
სასესხო ინსტრუმენტები	-	1,932,087	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	12,636
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	22,921
სულ:	**10,554,890**	**1,932,553**	**35,557**
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	8,196,551	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	2,749,348	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,711,032	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	19,393	-	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	6,360
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	5,209
სულ:	**12,676,324**	**-**	**11,569**

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2017 წ.			*31 დეკემბერი, 2016 წ.*		
	სესხები და მისაღები ანგარიშები	*გასაყიდად გამიზნული*	*FVTPL*	*სესხები და მისაღები ანგარიშები*	*გასაყიდად გამიზნული*	*FVTPL*
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,216,343	-	-	940,485	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7,445,578	-	-	6,379,965	-	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	65,306	-	-	13,096	-	-
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (სხვა აქტივებში)	23,605	-	-	13,268	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	201	-	-	295	-
სასესხო ინსტრუმენტები	-	1,613,558	-	-	1,283,607	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	8,869	-	-	-
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	4,615	-	-	2,610
სულ:	**8,750,832**	**1,613,759**	**13,484**	**7,346,814**	**1,283,902**	**2,610**
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	7,123,866	-	-	5,773,512	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	3,162,209	-	-	3,468,353	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	749,655	-	-	177,271	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	27,482	-	-	11,609	-	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	1,456	-	-	-
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	2,492	-	-	15,689
სულ:	**11,063,212**	**-**	**3,948**	**9,430,745**	**-**	**15,689**

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ცხრილში არ არის ნაჩვენები არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები ან სხვა უფრო მცირე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც არსებითად უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებებს.

	საბალანსო ღირებულება 2018	*სამართლიანი ღირებულება 2018*	*არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2018*
ფინანსური აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,220,524	1,220,524	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,305,191	1,305,191	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	9,120,881	9,091,370	(29,511)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	108,439	108,439	-
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	8,196,551	8,192,491	4,060
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრ	2,749,348	2,749,348	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,711,032	1,734,555	(23,523)
არარეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი უღიარებელი ცვლილება			**(48,974)**

	საბალანსო ღირებულება 2017	*სამართლიანი ღირებულება 2017*	*არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2017*	*საბალანსო ღირებულება 2016*	*სამართლიანი ღირებულება 2016*	*არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2016*
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,501,654	1,501,654	-	1,487,170	1,487,170	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,216,343	1,216,343	-	940,485	940,485	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7,445,578	7,559,124	113,546	6,379,965	6,457,145	77,180
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	65,306	65,306	-	13,096	13,096	-
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	7,123,866	7,128,147	(4,281)	5,773,512	5,779,581	(6,069)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	3,162,209	3,162,209	-	3,468,353	3,468,353	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	749,655	763,238	(13,583)	177,271	177,271	-
მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			**95,682**			**71,111**

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე ანაბრებს, განსაზღვრული ვადის არმქონე შემნახველ ანგარიშებს და ცვალებადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის.

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი მათი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით, გარდა მიმდინარე ანგარიშებისა, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი. ჯგუფის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების შესახებ იხილეთ 27-ე შენიშვნა „რისკის მართვა“.

	2018							
	მოთხოვნამდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,053,012	167,512	-	-	-	-	-	1,220,524
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,239,365	45,185	976	7,874	-	-	11,791	1,305,191
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	751,172	941,275	42,499	37,052	108,072	35,115	17,368	1,932,553
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	1,390,542	627,697	1,372,808	2,449,399	1,323,071	1,957,364	9,120,881
ფინანსურ ინვარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	17,045	13,678	21,368	42,388	12,249	1,711	108,439
სულ	**3,043,549**	**2,561,559**	**684,850**	**1,439,102**	**2,599,859**	**1,370,435**	**1,988,234**	**13,687,588**
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	1,588,304	1,525,213	732,943	3,603,586	654,967	52,704	38,834	8,196,551
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	118,693	1,268,990	81,927	178,106	526,983	413,146	161,503	2,749,348
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	54,524	162,581	173,755	566,570	753,602	-	1,711,032
სულ	**1,706,997**	**2,848,727**	**977,451**	**3,955,447**	**1,748,520**	**1,219,452**	**200,337**	**12,656,931**
წმინდა	**1,336,552**	**(287,168)**	**(292,601)**	**(2,516,345)**	**851,339**	**150,983**	**1,787,897**	**1,030,657**
აკუმულირებული გეპი	**1,336,552**	**1,049,384**	**756,783**	**(1,759,562)**	**(908,223)**	**(757,240)**	**1,030,657**	

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2017							
	მოთხოვნამდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	743,848	757,806	-	-	-	-	-	1,501,654
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,005,631	182,699	5,006	12,508	-	-	10,499	1,216,343
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	837,933	641,380	2,910	49,962	20,812	58,916	1,846	1,613,759
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	1,229,603	603,533	1,380,173	1,930,946	1,024,674	1,276,649	7,445,578
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	12,157	8,531	12,471	21,617	5,007	5,523	65,306
სულ	**2,587,412**	**2,823,645**	**619,980**	**1,455,114**	**1,973,375**	**1,088,597**	**1,294,517**	**11,842,640**
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	1,678,608	1,262,626	617,035	2,955,253	538,844	39,351	32,149	7,123,866
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	204,511	1,110,011	146,966	336,673	501,056	303,325	559,667	3,162,209
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	14,911	96,995	35,241	602,508	-	-	749,655
სულ	**1,883,119**	**2,387,548**	**860,996**	**3,327,167**	**1,642,408**	**342,676**	**591,816**	**11,035,730**
წმინდა	**704,293**	**436,097**	**(241,016)**	**(1,872,053)**	**330,967**	**745,921**	**702,701**	**806,910**
აკუმულირებული გეპი	**704,293**	**1,140,390**	**899,374**	**(972,679)**	**(641,712)**	**104,209**	**806,910**	

	2016							
	მოთხოვნამდე	*6 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,078,904	408,266	-	-	-	-	-	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	933,689	-	3,235	2,164	-	-	1,397	940,485
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	110,363	1,080,185	36,415	11,323	6,269	38,971	376	1,283,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	1,108,622	504,864	1,243,016	1,760,692	818,641	944,130	6,379,965
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	9,259	2,496	781	548	12	-	13,096
სულ	**2,122,956**	**2,606,332**	**547,010**	**1,257,284**	**1,767,509**	**857,624**	**945,903**	**10,104,618**
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	1,337,991	882,170	569,655	2,494,158	409,416	54,063	26,059	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	329,622	1,321,475	121,642	314,800	525,242	264,423	591,149	3,468,353
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	30,324	-	19,109	127,838	-	-	177,271
სულ	**1,667,613**	**2,233,969**	**691,297**	**2,828,067**	**1,062,496**	**318,486**	**617,208**	**9,419,136**
წმინდა	**455,343**	**372,363**	**(144,287)**	**(1,570,783)**	**705,013**	**539,138**	**328,695**	**685,482**
აკუმულირებული გეპი	**455,343**	**827,706**	**683,419**	**(887,364)**	**(182,351)**	**356,787**	**685,482**	

ჯგუფის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური აქტივების რეალიზაციაზე. საქართველოს ბაზარზე, სადაც ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილია თავმოყრილი, ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან. მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის ასახვის მიზნით ჯგუფი გამოითვლის მიმდინარე ანგარიშების მინიმალურ ყოველდღიურ ნაშთს ბოლო ორი წლის განმავლობაში და ამ თანხას ზემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახავს ერთ წლამდე კატეგორიაში. დანარჩენი მიმდინარე ანგარიშები შესულია მოთხოვნამდე კატეგორიაში.

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ჯგუფის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- ანაბრები;
- საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები;
- ბანკთაშორისი სადეპოზიტო ხელშეკრულება;
- გაცემული სესხები;
- შემოსავალი ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან;
- სესხის ძირითადი თანხის დაფარვები;
- საპროცენტო შემოსავალი; და
- მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ შეადგენდა 8,196,551 ლარს (2017 წ.: 7,123,866 ლარი, 2016 წ.: 5,773,512 ლარი) და წარმოადგენდა ჯგუფის ვალდებულებების 64%-ს (2017 წ.: 64%, 2016 წ.: 61%). ეს სტაბილური და დივერსიფიცირებული თანხები კვლავაც ჯგუფის დაფინანსების უმთავრესი წყაროა. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო ინსტიტუტების წინაშე დავალიანება შეადგენდა 2,749,348 ლარს (2017 წ.: 3,162,209 ლარი, 2016 წ.: 3,468,353 ლარი), რაც მთლიანი ვალდებულებების 21%-ია (2017 წ.: 28%, 2016 წ.: 37%). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები შეადგენდა 1,711,032 ლარს (2017 წ.: 749,655 ლარი, 2016 წ.: 177,271 ლარი) და წარმოადგენდა მთლიანი ვალდებულებების 13%-ს (2017 წ.: 7%, 2016 წ.: 2%).

დირექტორთა საბჭოს აზრით ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს არსებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა:

	31 დეკემბერი, 2018 წ.		
	1 წელზე ნაკლები	*1 წელზე მეტი*	*სულ*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,220,524	-	1,220,524
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,293,400	11,791	1,305,191
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,771,998	160,555	1,932,553
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,391,047	5,729,834	9,120,881
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	52,091	56,348	108,439
საინვესტიციო ქონება	-	155,183	155,183
გადახდილი ავანსები	32,971	17,097	50,068
ძირითადი საშუალებები	-	312,017	312,017
არამატერიალური აქტივები	-	76,569	76,569
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	12,371	12,371
გუდვილი	-	33,453	33,453
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	19,234	-	19,234
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	123	123
სხვა აქტივები	132,135	2,438	134,573
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	42,408	-	42,408
სულ აქტივები	**7,955,808**	**6,567,779**	**14,523,587**
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	7,450,046	746,505	8,196,551
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,647,716	1,101,632	2,749,348
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	390,860	1,320,172	1,711,032
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები	679	-	679
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	308	27,846	28,154
ანარიცხები	4,582	-	4,582
სხვა ვალდებულებები	100,887	1,326	102,213
სულ ვალდებულებები	**9,595,078**	**3,197,481**	**12,792,559**
წმინდა	**(1,639,270)**	**3,370,298**	**1,731,028**

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2017 წ.			*31 დეკემბერი, 2016 წ.*		
	1 წელზე ნაკლები	*1 წელზე მეტი*	*სულ*	*1 წელზე ნაკლები*	*1 წელზე მეტი*	*სულ*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,501,654	-	1,501,654	1,487,170	-	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,205,844	10,499	1,216,343	939,088	1,397	940,485
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,532,185	81,574	1,613,759	1,238,286	45,616	1,283,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,213,309	4,232,269	7,445,578	2,856,502	3,523,463	6,379,965
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	33,159	32,147	65,306	12,536	560	13,096
საინვესტიციო ქონება	-	202,534	202,534	-	152,596	152,596
გადახდილი ავანსები	27,098	28,855	55,953	12,395	57	12,452
ძირითადი საშუალებები	-	305,474	305,474	-	277,394	277,394
არამატერიალური აქტივები	-	50,948	50,948	-	35,814	35,814
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	11,031	11,031	-	9,626	9,626
გუდვილი	-	33,453	33,453	-	33,453	33,453
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	696	-	696	18,505	-	18,505
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	130	130	-	194	194
სხვა აქტივები	84,055	33,802	117,857	87,158	1,122	88,280
სულ აქტივები	**7,598,000**	**5,022,716**	**12,620,716**	**6,651,640**	**4,081,292**	**10,732,932**
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	6,513,522	610,344	7,123,866	5,283,974	489,538	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,798,161	1,364,048	3,162,209	2,087,539	1,380,814	3,468,353
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	147,147	602,508	749,655	49,433	127,838	177,271
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები	8,753	-	8,753	-	-	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	11,342	11,342	-	22,169	22,169
ანარიცხები	2,815	-	2,815	3,380	-	3,380
სხვა ვალდებულებები	74,981	5,176	80,157	54,469	634	55,103
სულ ვალდებულებები	**8,545,379**	**2,593,418**	**11,138,797**	**7,478,795**	**2,020,993**	**9,499,788**
წმინდა	**(947,379)**	**2,429,298**	**1,481,919**	**(827,155)**	**2,060,299**	**1,233,144**

(ათას ლარში)

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთია:

	2018			*2017*			*2016*		
	მშობელი კომპანია	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა**	*მშობელი კომპანია*	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა**	*მშობელი კომპანია*	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა**
1 იანვრის მდგომარეობით დაუფარავი მთლიანი სესხები	**8,981**	**103,141**	**2,358**	**9,171**	**64,772**	**1,735**	**9,334**	**51,205**	**1,242**
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	2,168	609	2,768	-	148,145	3,259	-	59,086	4,457
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	(8,981)	(1,726)	(2,474)	-	(76,070)	(3,236)	-	(72,589)	(4,351)
სხვა მოძრაობა	-	(101,617)	(998)	(190)	(33,706)	600	(163)	27,070	387
დაუფარავი სესხები, 31 დეკემბერი, სულ	**2,168**	**407**	**1,654**	**8,981**	**103,141**	**2,358**	**9,171**	**64,772**	**1,735**
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	(1)	-	(3)	(1)	-	(248)	-
დაუფარავი სესხები, 31 დეკემბერი, წმინდა	**2,168**	**407**	**1,653**	**8,981**	**103,138**	**2,357**	**9,171**	**64,524**	**1,735**
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	25	2,992	62	-	5,949	147	-	8,230	148
სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯი	-	-	-	-	-	(1)	-	-	-
ანაბრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**42,720**	**396,712**	**25,717**	**202,642**	**207,674**	**15,480**	**84,368**	**198,593**	**16,349**
წლის განმავლობაში მიღებული ანაბრები	3,299	2,701	9,363	-	238,818	18,938	115,090	65,254	11,328
წლის განმავლობაში დაფარული ანაბრები	-	(25,826)	(774)	(133,051)	(14,983)	(11,262)	-	(30,828)	(10,934)
სხვა მოძრაობა	(7)	(341,150)	(19,834)	(26,871)	(34,797)	2,561	3,184	(25,345)	(1,263)
ანაბრები, 31 დეკემბერი	**46,012**	**32,437**	**14,472**	**42,720**	**396,712**	**25,717**	**202,642**	**207,674**	**15,480**
საპროცენტო ხარჯი ანაბრებზე	(989)	(2,579)	(410)	(6,546)	(4,316)	(374)	(3,239)	(1,592)	(614)
სხვა შემოსავალი	-	-	-	-	-	-	-	626	-
ნასესხები სახსრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**386,508**	**-**	**-**	**394,224**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	-	-	-	-	-	-	586,250	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	(372,110)	-	-	(25,464)	-	-	(230,620)	-	-
სხვა მოძრაობა	(14,398)	-	-	17,748	-	-	38,594	-	-
ნასესხები სახსრები, 31 დეკემბერი	**-**	**-**	**-**	**386,508**	**-**	**-**	**394,224**	**-**	**-**
საპროცენტო ხარჯი ნასესხებ სახსრებზე	(5,620)	-	-	(25,823)	-	-	(12,229)	-	-
ზარალი ნასესხები სახსრების წინსწრებით დაფარვისგან	(10,432)	-	-	-	-	-	(6,979)	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**32,066**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
პერიოდის განმავლობაში მიღებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	32,066	-	-	-	-
პერიოდის განმავლობაში დაფარული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მოძრაობა	-	(31,594)	-	-	-	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები, 31 დეკემბერი	**-**	**472**	**-**	**-**	**32,066**	**-**	**-**	**-**	**-**
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო ხარჯი	-	(10,401)	-	-	-	-	-	-	-
გაცემული გარანტიები	-	-	-	-	12,453	-	-	30,957	-

** უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში შედიან საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს წევრები და ჯგუფის ძირითადი აღმასრულებელი პირები.*

*** სხვა მოძრაობა ძირითადად გამოყოფას უკავშირდება.*

(ათას ლარში)

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2018	2017	2016
ხელფასები და სხვა სარგებელი	4,504	7,372	4,905
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია*	56,711	33,635	40,679
სოციალური გადასახადის ხარჯი	69	82	51
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	**61,284**	**41,089**	**45,635**

** 2018 წელს წილობრივი გადახდის კომპენსაცია მოიცავდა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლისთვის განკუთვნილ 28,347 ლარს (2017 წ.: ნული, 2016 წ.: 9,820 ლარი), რომელიც აისახა არარეგულარულ მუხლებში.*

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა არ იღებს ფულით განსაზღვრულ კომპენსაციას, გარდა ფიქსირებული ხელფასებისა. მთლიანი კომპენსაციის დიდი ნაწილი წილობრივი ინსტრუმენტებია (26-ე შენიშვნა). უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის 16 ადამიანი შედიოდა (2017 წლის 31 დეკემბერი: 19; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 16).

31. კაპიტალის ადეკვატურობა

ჯგუფი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი და ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებდნენ ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ჯგუფის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად.

ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტორების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებიდან ბანკის მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა.

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის (ბაზელ II/III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2014 წლის 30 ივნისიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით კომერციულმა ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 10.5%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება ბანკის დამოუკიდებელი, სპეციალური დანიშნულების ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მზადდება საქართველოს ეროვნული ბანკის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად ბაზელ II/III-ის მოთხოვნების საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	2017	*2016*
პირველადი კაპიტალი	1,241,866	958,979
გამოკლებული: გამოქვითვები	(100,021)	(66,366)
მეორადი კაპიტალი	501,689	519,726
სულ კაპიტალი	**1,643,534**	**1,412,339**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	**11,115,315**	**9,790,282**
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტი	**14.8%**	**14.4%**
1-ლი რიგის კაპიტალის კოეფიციენტი	**10.3%**	**9.1%**

პირველადი კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისგან, დამატებით შეტანილი კაპიტალისგან და გაუნაწილებელი მოგებისგან, გამოკლებული ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში, არამატერიალური აქტივები და გუდვილი. მეორადი კაპიტალი მოიცავს სუბორდინირებულ გრძელვადიან ვალს და ზარალის ზოგად რეზერვებს. ფასს-ის მიხედვით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი. სებ-ის მოთხოვნით ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი. ეს კოეფიციენტი გამოითვლება ბანკის სპეციალური დანიშნულების ინდივიდუალური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია სებ-ის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად, ბაზელ III-ის მოთხოვნების საფუძველზე. 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	2018	*2017*
პირველადი კაპიტალი	1,379,953	1,141,845
მეორადი კაპიტალი	502,355	501,689
სულ კაპიტალი	**1,882,308**	**1,643,534**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	**11,338,660**	**9,192,078**
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	**16.6%**	**17.9%**
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	**12.2%**	**12.4%**
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	**15.9%**	**12.4%**

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 1998 წლის Basel Capital Accord-ის (ბაზელის შეთანხმება კაპიტალის თაობაზე) მიხედვით

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი, რომელიც ეყრდნობა ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას და გამოთვლილია კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის შეთანხმების მიხედვით, შემდგომი ცვლილებების, მათ შორის საბაზრო რისკებთან დაკავშირებული ცვლილებების გათვალისწინებით, 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	2018	*2017*	*2016*
პირველადი კაპიტალი	1,719,989	1,471,714	1,240,270
გამოკლებული: გამოქვითვები - გუდვილი	(33,340)	(33,340)	(33,340)
მეორადი კაპიტალი	580,408	560,771	561,713
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(9)	(9)	(9)
სულ კაპიტალი	**2,267,048**	**1,999,136**	**1,768,634**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	**12,014,414**	**9,750,829**	**7,929,784**
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	18.9%	20.5%	22.3%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	14.0%	14.8%	15.2%
მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	**8.0%**	**8.0%**	**8.0%**

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაი საქართველოს“ მიერ 2019 წლის 13 მარტს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.